

జనవరి 2003

Rs. 10/-

చందమామ

నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు

ఛాంపియన్ చిట్టి ఎంపిక

చురుక్తైన పిల్లలు
ఎల్లప్పుడూ మైసూర్
శాండల్ టేబీ సిబ్బు వైన
కోర్త కుంటూర్త !

మైసూర్ శాండల్
సబ్బులో చందనం,
బాదం నూనెలు ఉన్నాయి.
సున్నిత చర్మానికి అది
చాలా శ్రేష్ఠమైనది!

మైసూర్ శాండల్ సబ్బు
గత 80 సంవత్సరాలకు
పైగా చందనం శ్రేష్ఠతను
మీ ఇళ్ళల్లోకి
తీసుకువస్తోంది.

PIRANHA

ACTIVE

CADET HX

YANKEE

ROBO COP

Heroes start early.

Ride, race, take a tumble or even take a fall.
Because it's never too early to be a hero.

The soul of India

Touch Orissa to feel India

వారస్పి థు
(బే.క)

19

అతిశర్మ పోగడ్డలు

29

పూ యా సిరోవరం

12

ఏవి ఉత్తమమైనవి?

57

ఈ సంచికలో...

- ★ సు ప్రీసీద్ధం కాని సు ఉందప్రదేశాలు ..10 ★ అవ్వసాయం ..11
- ★ పూ యా సిరోవరం-12..12 ★ వారస్పి థు (బే.క) ..19
- ★ భారత దర్శిని.. 25 ★ వై పూ లు అనుచిన వు వి
- కుపూ రు థు !..26 ★ అతిశర్మ పోగడ్డలు ..29 ★ చందపూ పు
- కబు ర్న ..33 ★ గు ప్రదానం..34 ★ గెలిపించిన విశ్వాసం!..37
- ★ ల వరహాల సిలహాలు (అంధ్ర ప్రదేశ్ జానపద కథ)..38
- ★ వు నదేశం గు రించి తెలు సు కుందాం..44
- ★ విఖువ్వరు థు -13..45 ★ చిన్నయ్య దానగు ణం..51
- ★ పు ప్పిస అద ప్పిం! (పిర్మియా బాసుడుకథ)..52
- ★ ఏవి ఉత్తమమై న్నవి?..57 ★ అజేయ్య థు
- గరు థు !-23..60 ★ వినోదసిన్య యం..64
- ★ ఫోటో వ్యాఖ్యల పొటీ..66

SUBSCRIPTION

For USA and Canada

Single copy \$2

Annual subscription \$20

Remittances in favour of
Chandamama India Ltd.
to

Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkaruthangal, Chennai - 600 097
E-mail : subscription@chandamama.org

చందా

ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా అన్నిదేశాలకు
విస్తారం సంచికలు రూ : 900
ఇండియాలో బుక్ షాప్ ద్వారా రూ.120లు
చందా దఖ్ఖి దివూండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారా
గానీ, పు నిఅర్గర్ ద్వారా గానీ
'చందమామ ఇంటియూ లిమిటెడ్'
అరటి పెంపెండి.

ఈ పత్రికలో ప్రకటనల
కోసం సంప్రదించండి:

చెన్నై

ఫోన్ : 044-231 3637,
234 7399

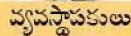
ఢిల్లీ

మానా భాటియా
ఫోన్: 011-651 5111/
656 5513/656 5516

ముంబాయి

షరీఫ్ ముల్లా

మొబైల్ : 98203-02880
ఫోన్ : 022-266 1599/266
1946/265 3057

మాతృభాషను పరిరక్షించుకుందాం!

పు నడకంలో సాహితీనిపేద కలిగిన భాషలు పుకట్టే పూతలు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు వందలా వేలలకు పూండలికాలు పూటూడే ప్రిజలు ఉన్నాయి. భాష ప్రధానంగా భావవ్యక్తికరణకు సాధనం అన్నసంగతి అందరికీ తెలిసినదే. అయితే, దాని పాత్ర అంతటితో ఆగిపోయింది. ఆ భాష మాటాడేవారి మధ్య ఒక విధపున్న సంప్రదింపు భావం ఏర్పడడానికి, ప్రత్యేకమైన సంస్కృతి రూపొందించడానికి కీలకపాత్ర వహిస్తుంది.

ఉగ్రపాలతో తల్లిదండ్రుల పనినేర్చుకునే భాషి పూత భాషి. విద్యాబోధన పూత భాషిలో జరిగితే పిషియ అవగాహన సైలబం అవత్తుందని విద్యావేత్తలు అభిప్రాయపెట్టిన న్యూత్ర. అదేవిధంగా ఉత్తు రచనలు పూత భాషిలోనే రచింపబడతాయని విజ్ఞులు చెబుతారు.

పోవు గ్ర భాషా పదబాలం వు న భాషలోకి రావడం, వు న భాషా పద్యాల ఇతర భాషలలోకి వెళ్ళడం సహజం. కొద్దిపాటి తేడాలతో నీవు న అర్థాల స్ఫురించేసే పద్యాల వివిధ భారతీయ భాషలలో ఉండవచ్చు దీనికి ప్రత్య సా స్వం. విభిన్న భాషల వూ ట్లాత్తు తు న్నప్పటికీ దేశస్థుల వు ధ్యసంపె భావం, సమృద్ధత సలకొనడానికి ఇవచ్చు ఖ్యకారణం. ఇలాంటివచ్చు త్యాన్ని భారతదేశ బాలల వు ధ్య పంపొందించాలన్న ఉన్నత ల స్వంతోనే 'చందమా మ' వివిధ భాషలలో ప్రచు రింపి బడు తు నది.

పూత భావిపిట్ట అభిప్రాయం చేసేవారంటూ ఉండరు. అల్లుతే, ఆవునికీ విద్యావిధానం ప్రభావంతో ఇటీవల కొందరు - నాకు పూత భావి చదువు రాదు, అని గొప్పగా మెప్పుకోవడం విరివైపోయిపోయింది. ఇది ఎంతైనా దురుష్టత. జీవనోపాధి కోసం వంశం ఎన్నో భాషలను నేర్చుకోవచ్చు. తప్పక నేర్చుకోవాలి కూడా. అల్లుతే, కన్నతల్లిలాంటి పూత భావిని నిర్లక్ష్యం చేస్తూ భావ్యం కాదు. యు.ఎస్.ఎ.లో ఉన్నప్పుడు 'నెప్పుడు వుంటా' అని పూత భావిని కాకుండా బాగా ప్రేమించడం అమోఘం. పూత భావిని విరిచేయడం కోవడానికి ఇప్పటి నుంచే తగిన చర్యలు తీసుకోవడం పూత కదవం.

పరిపాదకుడు : విశ్వం

Visit us at : <http://www.chandamama.org>

హీరోస్ ఆఫ్ ఇండియా క్వీజ్‌లో పాల్గొని ఆకర్షణీయమైన బహుమతులు గెలుచుకోండి!

హీరోస్ ఆఫ్ ఇండియా - 16

కొందరు చారిత్రక వీరుల గురించి ప్రస్తావన ఇక్కడ ఉంది. వీరికు వారు తెలుసా?

అన్నీ సరైన సమాధానాలు గల మూడు ఎంప్లీలు సైకిల్స్‌ను బహుమతులుగా అందుకుంటాయి! *

1

నేను కుషాణ వంశానికి చెందిన గొప్పరాజును. బౌద్ధమతాన్ని ప్రచారం చేసిన నన్ను మరొక ఆశోకుడిగా వర్ణిస్తారు. నేనెవరిని?

2

కావేరి నది వీరి దేవదత్త ఆనకట్టను నిర్మించాను. 'కాలిన కాళ్ళు కలవాడు' అనేబురు నాకున్నది. నాబరేవు టి?

3

క్రీ.పూ. 320 లో వు గధ సేంహసినాన్ని అధిష్టించాను. నా రాజ్యం ఆరేబియా సెప్పు ద్రం నుంచి బంగాళాఖాతం వరకు విస్తరించి ఉండేది. నేనెవరో మీకు తెలుసా?

4

నన్ను పుష్కరా మిలి అనెవారు. మైసూరు లో నన్ను పెట్టు పెరిశ్రవ ను ప్రవేశపెట్టాను. ఆంధ్రు ధాలలో మైసూరును 'స్వయం సంపన్న' రాజ్యంగా రూపొందించాను. నాబరు వీరికు తెలుసా?

5

1802 వ సం.లో అవు తసిర్ హి రివుండిరిన బంగారు రేకుతోతాపెడు చిరు డానికి బద్ద లు విరాళంగా ఇచ్చాను. నాబరు వీరికు తెలుసుఉంటుంది. అది ఎవరిది?

ప్రతి ప్రశ్నకు దిగ్గి వ పు క్కలతో పూ పీవోట వీరి సేవా ధానాలను స్పష్టంగా యిండి. ఈ బదులరిలో మీకు బాలో జ్యుమెన బరిత్రక వీరు థు ఎవర? ఎంత రు? అన్న విషయాలను విడి విడిగా వ్రాసి ఎవరుండా రావుండి. **నా అభిమాన చారిత్రకవీరు థు:**

పాల్గొనేవారి పేరు:
వయస్సు: తరగతి:
చిరు నామ:

పి.నె: ఫోన్:

పాల్గొనేవారి సంతకం:

తల్లి/తండ్రి సంతకం:

వివరాలన్నీ ప్రి క్తిగా నింపాక, ఈనాటి కత్తిరించి 2003 ఫిబ్రవరి 5వ తేదీలోగా అందేలా ఈ చిరు నామ కు పంపండి:

హీరోస్ ఆఫ్ ఇండియా క్వీజ్-16
చందమామ ఇండియా లిమిటెడ్
82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ
ఈశాబ్దుత్తంగల్, చెన్నై-600 097.

సూచనలు:

1. 8-14 ఏళ్ళ లోపు ముగ్గురు పిల్లలందరూ ఈ పోటీలో పాల్గొనవచ్చు.
2. ఈ పోటీకి వచ్చే అన్ని భాషల ఎంప్లీల నుంచి ముగ్గురు విజేతలు ఎంపిక చేయబడతారు. విజేతలు వారికి తగిన సైజు సైకిల్స్ అందుకుంటారు. స్థల సమాధానాలుగల ఎంప్లీలు బహిష్కర్తా ఎక్కువ వచ్చినట్లయితే, నా అభిమాన హీరో వివరాల ఆధారంగా విజేతలు ఎంపిక చేయబడతారు.
3. న్యాయస్థితలచే తుది నిర్ణయం.
4. ఈ మెరుగుగా మూలం ఉత్తర ప్రజ్ఞాత్మకాలాబధులు.
5. విజేతలకు ముగ్గురు పిల్లలందరూ తెలుసుకోవచ్చు.

బహుమతులను మీకు అందజేస్తున్నవారు

చందమామలో వెలువడుతూన్న హీరోస్ ఆఫ్ ఇండియా క్విజ్లో పాల్గొని విజేతలైన ఈ పిల్లలు హీరో సైకిల్ను బహుమతిగా అందు కున్నారు. వారందరికీ అభినందనలు.

ఏప్రిల్ 2002

అభిషేక్, చెన్నయ్.

వి.అశుతోష్, ముంబాయి.

బి. అను, గుంటూరు.

మే 2002

మిస్ లీరా బెన్, అమరేలి.

రాజు కర్మార్కర్, బంకూరా.

సోనమనాగర్, ఉజ్జయిని.

జూన్ 2002

అతులా, కోయంబత్తూరు.

అక్రాయ్ దియోలికర్, ముంబాయి.

గోవర్ధన్ సాహా, భద్రాక్.

జూలై 2002

బి.వి.రఘునందన, నల్గొండ.

శ్రీరావుల తామిక్దర్, గోపాతి.

కార్తిక్ శర్మ, కోట్టయం.

ఆగస్ట్ 2002

దీప్తిమాన్ బెహరా, భువనేశ్వర్.

ఖతిష్ బిష్వాల్, కోల్కతా.

నిర్మన్ బాదూ, కటక్.

సెప్టెంబర్ 2002

అకాశ్దర్ పరేఖ్, ముంబాయి.

అనందరామ ఖరావత్, గోవా.

గణేశ్ కె.జె. కర్నాటక.

పండుగలకూ, పర్వాలకూ

జి. పుల్లారెడ్డి

స్వచ్ఛమైన నేతి మిఠాయిలు

5 దశాబ్దాలుగా

దేశ విదేశాలలో

ఆబాలగోపాలాన్ని

అలరిస్తూ పరిశుభ్రమైన

వాతావరణంలో

ఆరోగ్యకరమైన

మిశ్రమాలతో

తయారయ్యే

స్వచ్ఛమైన

నేతిమిఠాయిలు

అందరికీ

సంక్రాంతి

శుభాకాంక్షలు

ప్రిన్సిపల్స్

హైదరాబాద్

ఫోన్: 23201833,

23203176

బ్రాంచి:

గ్రీన్ ల్యాండ్స్ రోడ్,

పోమాజిగూడ

ఫోన్: 2341 1441

కమ్మాయి : ఫోన్: 244188, 221445

సి ప్రెసిడెంట్ కాని సి ఎందర ప్రదేశాలు :

సిమిలీపాల్

సేలమలలో హిదామణి, రణగ్ర ణధ్వను లు నిండిన నగర పరిసరాలకు దూరంగా ప్రశాంత ప్రకృతి వాతావరణంలో—చెట్టుచేమలను తిలకిస్తూ అప్పిడుపుతూ పీఠల కిలకిలారావాలను ఆలకిస్తూ హాయిగా తిరిగి రావాలను కుంటున్నారా? అయితే ఒరిస్సాలోని సీమిలీపాల్ రిజర్వ్ పారెస్టుకు రండి!

దాదామీ 900 మీ. ఎత్తును సవరణా వు లో 2,750 చ.కి. మీ. విస్తరించి ఉన్నదీ సీమిలీపాల్ రిజర్వ్ ఫారెస్టు. ఇది పు విశాల ప్రదేశం గనక, వివిధప్రాంతాల వుధ్య ఎత్తులోనూ, వర్షపాతంలోనూ తేడాలు ఉంటున్నాయి. ఋతు ముకు అనుగుణంగా ఆకులు రాల్చే వాలూ, ఎప్పిడు పిచ్చు పిచ్చుగా కళకళలాడుతూ కనులవిందు చేసే సితతహరిత అరణ్యాల్నూ ఇక్కడ ఉన్నాయి.

ఈ అడవి బయోస్ఫియర్ (జీవావరణ) రిజర్వ్ గానూ, వన్యపు గ అభయారణ్యంగానూ, మిల్నల సింర్ ణకసిం ఏర్పాటు చేసిన ప్రాజెక్ట్ టైగర్ ప్రదేశంగానూ ఉంటున్నది. ఇక్కడ 1,076 జాతుల మొక్కలూ, 87 రకాల వృక్షాలూ, 42 రకాల సస్య జంతువులూ, 29 రకాల ప్రాకే

జంతు మల్నూ, 231 రకాల పీల్నూ ఉన్నాయి. ఇక్కడి ప్రకృతి నందర్నానికి భౌతిక వుధ్య, వే ఘసాని కొండ శిఖరాలు; బుధబలంగా, భౌతి సదుల్నూ వు రింత అక్షరణను సుకుళు సున్నాయి.

జాషెపైర్ సిమిలీపాల్ తీర్థలో మైసిత్త్య పంచబతు తున్నాయి. పిర్నాట కులు ఈ అరుదైన క్రొకడైర్ రియరింగ్ సేంటర్ ను తుప్పికసిందర్నాచాలి.

అక్కడికి చేరుకోవడం ఎలా?

మితాబటా (బరిపాడా నుంచి 22 కి.మీ) నుంచిగా నీ, జాషెపైర్ (బరిపాడా నుంచి 94 కి.మీ) నుంచిగా నీ సీమిలీపాల్ చేరుకోవచ్చు. నవంబర్ 1 నుంచి జూన్ 15 వరకే పిర్నాటకు లను సీమిలీపాల్ కు అనువు తిస్తారు.

ఈ రిజర్వ్ పారెస్టుకు వెళ్ళే ముందు పుతాబటా, జాషిపూర్ లవద్ద ఉన్న ప్రవేశ ద్వారాలవద్ద ప్రవేశ అనువు తి (ఎంట్రీ పిర్మిట్) పొందాలి.

అవ్వసాయం

శ్రీమితం నుంచి బయలుదేరిన నాగన్న అనే పద్దెనిమిదేళ్ళవాడు, అన్నవరం చేరేసిరికి బాగా పొద్దు పొల్చింది. ఆసిరికి వీధులన్నీ నిర్మాతల ప్రియంగా మళ్ళువి. రాత్రికి ఎక్కడ గడపాలో తెలియలేదు. దానికి తోడు భరించలేనంత అకలి. వాడు దాపిత మళ్ళు ఒక ఇంటి తలుపు మీద పొలం పొల్చిందనీ, తన బ్రతుకు తెచ్చి మా తట్టాడు.

కొద్దిసేపటి తర్వాత ఒక ముసలామె తలుపు తీసింది. ఆమె ఎవరిపంటూ పలకరించేలోపలే నాగన్న దీనుగా, “అవ్వా, నేను శ్రీమితం నుంచి ఇక్కడికి బ్రతుకు తెచ్చి మళ్ళా వచ్చాను. బాగా అకలిగా మళ్ళుది,” అన్నాడు.

అవ్వు, నాగన్నకేసి ఒకసారి తేరిపార చూసి, “లోపలికిరా!” అన్నది.

నాగన్న లోపలికి రాగానే అవ్వు, వాడికి పెట చూపి కూర్చోచుని, ఒక పిళ్ళంలో అన్నం, కూర వడ్డించింది. వాడు ఆహ్లాదంతో చూసి, “అవ్వా, ఈ రాత్రికి ఇక్కడే పిత్త కుని పొద్దుదే వెళ్ళిపోతాను,” అని చుట్టూ కలయ చూసి, “ఇంట్లో ఎవరూ లేరా?” అని అడిగాడు.

“ఛా అబ్బాలూ, కోడలూ పోతూ గూర్చు వెళ్ళారే. దేమిశాయంత్రానికల్లా తిరిగిస్తారే,” అన్నది అవ్వు.

నాగన్న, అవ్వుతో తనకొక అమ్మ మళ్ళుదనీ, తుడిచి రువ్వనినాల కారణంగా ఉన్న కొద్దిపాటి పొలం పొల్చిందనీ, తన బ్రతుకు తెచ్చి మా వెతుక్కుంటూ, ఇంటి నుంచి బయల్దేరాననీ చెప్పి, “అవ్వా, రాత్రికి ఇక్కడే పిత్త కుంటాను!” అంటూ, తలుపు మీదికి పట్టింప పిత్త కుని పిత్త కున్నాడు.

కాని, నాగన్నకు ఎంతకూ నిద్ర రాలేదు. ఈలోపల అవ్వు తన మెడలోవున్న బంగారు గొలుపు తీసి బీర్ వాలో పట్టి దానికి తాళంమేసి, తాళమీయేసి దిండు కింద దాచి పిత్త కున్నది.

ఇది చూసిన నాగన్న చుట్టూ లో రకరకాల అలోచనలు బయలుదేరినె. అవ్వు దాచిన బంగారు గొలుపు తొక్కిరిస్తూ కొంతకాలం పొత్తు తనకు అకలిబాధ మూడదు. ఒకవేళ అనగ వురీ ఎలువైనదైతే, తన తండ్రి చేసిన అప్పులు తీర్చి, తిరిగి ఏదో కొంత పొలం కొచ్చు కోవచ్చు!

కాని, ఆ పుత్రుని వాడికి, తన పుత్రుల కుమారుల మొహం తెలియకపోయినా, ఇంత అన్నం పేట్టి ఆదరించిన అవ్వపిట్ల క తజ్జతాభావం కలిగింది. ఇట్లా పిరిపిరివిధాల ఆలోచిస్తున్న వాడికి, చివరకు దొంగతనం చేయాలన్న తలంపికలిగింది.

నాగన్న కామమీసినదపాత్ర నుట్టు నటించి మెల్లగా లేచాడు. ఇంతలో బయట కిటికీ పిక్కన ఎవరో గ్ర సెగ సిలాడడం వాడికి విని పించింది. వాళ్ళు ఇద్దరు. ఒకడు, రెండవ వాడితో, “ఒరేయ్, జాగ్రత్త! ము సెలిదాని దగ్గర ఒక్క గొల్లూ కాదు, వు రికొన్ని నగలు కూడా వున్నట్టు విన్నాం. అవసరమైతే దాని నోళ్ళ నొక్కి ఇంట్లో వన్న బీళ్ళ వాతేపాటు, పెట్టెలూ అవీ వెతకాల్సిందే,” అంటున్నాడు.

నాగన్న అప్పటివరకూ తనలో కలిగిన దుష్టి ఆలోచనలకు తన తాత తిట్టుకుని, అవ్వకు సిహాయించేయాలన్న కున్నాత. వాత వెల్లగా అవ్వను నిద్రలేపి, దొంగల సంగతి చెప్పి, ఏం చేయాలో వివరించాడు. ఆ తర్వాత వాడు అవ్వతో పాటు తలుపు మిలెరిచి, వీధికి పాత్ర నుట్టు నటించాడు. దొంగలిద్దరూ తలుపు మీతేసే మాదని ఆనందపిత్ర త్రా ఇంట్లో పివేరించగానే,

నాగన్న తలుపు మితు బయట గొళ్ళం పేట్టేశాడు. దొంగలిద్దరూ లోపల బందీలయ్యి పోయా రు.

అవ్వ, దొంగలంటూ కేకలు పేట్టగానే ఇరు గ్ర పోర్ల గ్ర ఇళ్ళవాళ్ళు నిద్రలేచి వచ్చి నాగన్న తెలివితేటలను మెచ్చుకుని, దొంగ లిద్దరినీ తాళ్ళతో కట్టి బంధించి న్యాయా ధికారి దగ్గరకు లాక్కుపోయా రు.

అప్పిపు నాగన్న, అవ్వ కాళ్ళు పిట్టుకుని, “అవ్వా, నన్ను కూడా ఆ న్యాయా ధికారికి అప్పి గించు. దొంగలు రాకపోతే, నేనే నీ ఇంట దొంగతనం చేసే మాడేవాణ్ణి!” అంటూ కళ్ళ నీళ్ళు పేట్టుకున్నాడు.

అవ్వ, అప్పిపు ంగా నాగన్న తల నిమిరి, “నేను ఒంటరిగా మాడడం, సీపాదరికం సీలో చెడు ఆలోచనలకు కారణమయినై. నీ దుర్మ ద్దిన దాచకుండా ఒప్పికున్నందు కు, దొంగల బారి నుంచి నన్ను కాపాడినందు కు నిన్ను న్ని న్ని న్ని. వూ అబ్బాయి తిరిగిరాగానే, ను మ్మావాడికి పొలం పిను ల్లో సిహాయ ంగా మాడే ఏర్పాటు చేస్తాను. వూ ఇంటి పిట్టునే మాదు మగాని,” అన్నది.

నాగన్న ఎంతో క తజ్జతగా వు రొకసారి అవ్వ పాదాలు తాకి నమస్కరించాడు.

మాయాసరోవరం

12

[తన బద్ధశత్రువైన కృపాణజిత్తు మృత్యువృక్షానికి బలి అయిపోగానే. జయశీలుడు సిద్ధసాధకుడితో కలిసి మాయాసరోవరం ఎక్కడ వున్నదో వెతికి తెలుసుకునేందుకు బయలుదేరాడు. సర్పనఖుడు వాళ్ళను అనుసరించాడు. ముగ్గురూ కొంతదూరం వెళ్ళాక ఒక గుహలోంచి బయ్ టికి వచ్చిన నరవానరాన్ని, జలగ్రహిణి తొండంతో పిట్ట కోవటం వాళ్ళ కంటబడింది. తరవాత—]

జలగ్రహాన్ని చూస్తూనే జయ శీల, సిద్ధసాధకు లతోపాటు సిర్పనఖు డ్ర కూడా అవి తాళ్ళర్యం చెందాడు. అతడు జలాశ్వం మీది నుంచి, “జయ శీల, సిద్ధసాధకుల్లారా! జలగ్రహిం అనే నీటి ఏత్ర గ్ర మహాశక్తిసంపన్నుడైన మకరకేతు వాహినం. ఆయ న పూ యా సిరోవరశ్చర డి న్నంచువకోత్తవ్త బిర్ర డ్ర పొందిన ఘన డ్ర !” అన్నాడ్ర .

సిర్పనఖు డ్ర ఇలా అనగానే సిద్ధసాధకుడ్ర , “జ్యేష్ఠ హాళా!” అంటూ శౌలం పైకెత్తి, “ఒరే,

నీటి పు నిమె, ఇక నోర్ర పు ల్లి డ్ర! ఆ పు కర కేత్ర శక్తి ఏపాటిదో పూ కు తెలియ్ ందికాపు , నాకు వాహినం కాన న్న నరవానరాన్ని చంపి జూస్సిన్న ఆ జలగ్రహాన్ని పు ంపు చంపి, ఆ తరవాత దాని య్ జపూ ని అల్లి న పు కర కేత్ర న్న , పు హాళా డికి బలిపేట్టబోత్ర న్నాన ,” అంటూ ఉత్సాహంతో గ్ర హిల కేసి పరిగెత్త బోయా డ్ర .

జయ శీలు డ్ర , “సాధకా, ఆగ్ర , తొందర పడకు!” అంటూ సిద్ధసాధకుణ్ణి వారించి,

తానెక్కి మళ్ళీ జలాశ్వాన్ని అతడి పుంపు కు నడిపి, చిన్నగొంతుతో, “సాధకా, పునం పూయ్యా సిరోవరాన్ని చేరటానికి ఇప్పింపు చక్కని అవకాశం కలగబోతున్నది. ఆ పుకర కేత్రుతో పుంచుగా పూట్లాడి, ఏదో విధంగా పునం రాజు కనకారాడి పిల్లలను అపహరించు కుప్పొలున పూయ్యా సిరోవరేశ్వరరాడి దగ్గరకు చేరాలి. ఆగ్రహం పూని సుప్రకొంచెం శాంతించు,” అన్నాడు.

సీద్ధసాధకుడు ఎత్తిన శూలాన్ని దించి, “ఆ పుకరకేత్ర ఇంకా బతికి ఉన్నాడన్న సమృథ్కం ఏమిటి? డొక్కలో గుచ్చుకుప్పొలున కత్తి, భుజం మీద బోయ భీమన్న బాణం చేసిన గాయాలతో, వాడుప్పుడో మరణించి వుంటాడు. వాడు పురణించాడు గనకే ఈ జలగ్రహిం య జపూనిని కోల్పోయి, ఈ కొండల్లో, దట్ట మైన అరణ్యాల్లో విచ్చలవిడిగా తిరుగుతూ ఉండి ఉంటుంది,” అన్నాడు.

జయశీలుడు, సీద్ధసాధకుడు పూట్లాడుతూ ఉండగా జలగ్రహిం, నరవానరం గుహ ముందున్న మైదాన ప్రదేశంలో భయంకరంగా అరుస్తూ పారాడుతున్నది. ఏనుగు తొండం పట్టుకుని బయటపడి, నరవానరం దాని వెన్నుమీదికి లంఘించి, వాడి కొరలతో దాని కుంభస్థలాన్ని వెకుతూ, చేతులతో ఎడమడా కొడుతున్నది. అంతలో ఏనుగు దాన్ని తొడుతో పట్టి కిందికి ఈడ్చి, కాళ్ళతో పుట్టగించి చుపాలని ప్రియ తిన్నీస్తున్నది.

“సాధకా, ఈ దుష్టమృగాలు రెండూ ఒక దానికొకటి తీసిపొనివి. పుకరకేత్ర పురణించి మూటాడని ఎంధుకన్న కుంటున్నామని అవుగో చూడు, గ్రహి పేషాగాన హస్త రాళ్ళమీద ఒకత కాదు; మొత్తం నలుగురు మనుషులు నిలబడి, ఈ భయంకర పారాటన్ని చూస్తున్నార,” అన్నాడు జయశీలుడు.

సీద్ధసాధకుడు జయశీలుడు చెప్పినట్లుకు దష్టి సారించాడు. జయశీలుడు చెప్పినట్లు అక్కడ నలుగురు పున్నప్పిలు నిలబడి ఉన్నారు. ఆ నలుగురిలో వేషాన్నిబట్టి ఒక్క పుకరకేత్రనే సాధకుడు పొల్చుకోగలిగాడు. కాని, అక్కడ ఉన్న పుకరకేత్ర తోపాటు పురిధర్మ జయశీలుణ్ణి గుర్తించారు. అయినా, వాళ్ళల్లో ఒకడు అశ్చర్యంతో, పురొకడు భయంతో కళ్ళప్పిగించి అలా చూస్తూ ఉండి పోయాడు.

పుకరకేత్ర అందరకేసీ ఓపూర్త చూసి, వాళ్ళల్లో నిండుగా ఒడ్డెచాటు మేప్పి కుని, నల్లని చిన్న గడ్డుతో, వజ్రాలు తాపిన బంగార పొన్న కర్ర చేత పట్టుకున్న అతడితో, “వైద్య దేవా! జలాశ్వుం మీద ఉన్న యువకుడే జయశీలుడు;

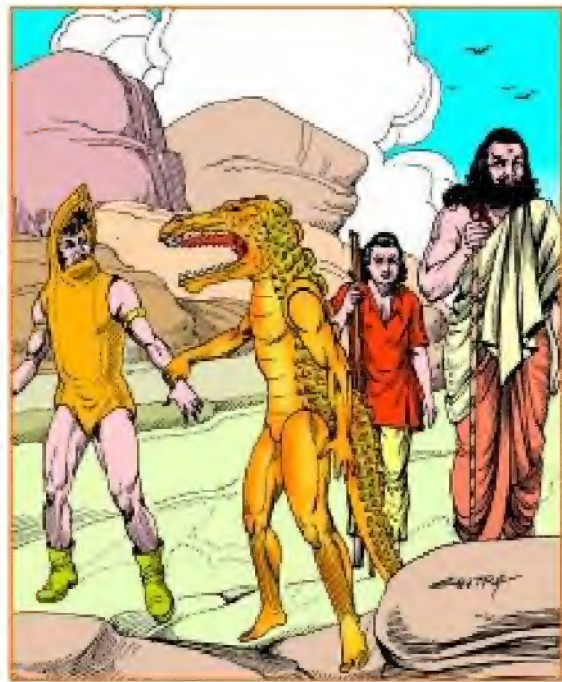
శూలం పిట్టి నేలమీద నిలబడినవాడు సీద్ధ సాధకుడు; ఆ పూడోవాడు — తెలుస్తూనే మళ్ళాది గూ, నా అనుచరుల్లో ఒకడు — ఈ సర్ప స్వీకరించి అన్న, అన్నాడు.

“పూ అన్నను ప్రాణాలతో తిరిగి పూస్తానని, నేనన్న కోలేడు,” అంటూ సర్పస్వీకరించు బయలుదేరబోయేంతలో, పుకరకేతు కొపింగా అతడిచేయి పట్టుకుని వెనక్కు లాగాడు.

“ఒరే, సర్పస్వరా, నీకేమైనా మతిపోయిందా? ఆ జయ శీలు ధూ, సాధకుధూ ఒకరకంగా పునకు శత్రువులు. అయినా, పూయా సరోవరశ్వరడి అజ్ఞప్రికారం పునం వాళ్ళతోనుండి నమించువలసి మళ్ళాది. అందుకు అవసరం అయిన పథకం జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి,” అని పుకరకేతు సర్పస్వీకరించు గట్టిగా కొప్పిడి, వజ్రాలు తాపీన చేతికర్ర పట్టుకున్న అతడితో, “మృదేవా, నీ అభిప్రాయం ఏమిటో సేలవిచ్చార్చి కాదే?” అన్నాడు.

ఆ మైద్యుడేవుడని పిలవబడిన అతడు కొండ దిగువకు ఒకసారి ఆశ్చర్యపూర్వకంగా పూసీ, “పుకరకేతూ, నువ్వు ఆ మైదానంలో ఏం జరుగుతున్నదో గమనిస్తున్నట్లు లేదు. సరవాసరం చేతకాక, పువ్వనే ఆ జయశీలుడి కత్తిదెబ్బకు నీ జలగ్రహం త్వరలోనే ప్రాణాలు విడవబోతున్నది,” అన్నాడు.

మకరకేతు మైదానంకేసి తల తిప్పి పూసీ, “హా, పూయా సరోవరశ్వరా!” అంటూ ఒక క్షణ పేట్టి, గబగబా కొండ దిగసాగాడు. అతడివెనకగా తక్కినవాళ్ళ బయలుదేరారు. వాళ్ళల్లో పాతిక ఏళ్ళ వయస్సు గలవాడొకడున్నాడు. వాడి కుడికాలు కొయ్యకాలు. వాడు ఒకలాహ పాటి కర్ర చేత బట్టుకుని, దాని ఆసిరాతో

దిగు తూన్న, తతిమ్యవాళ్ళ వెంట, మెల్లిగా కొండ దిగసాగాడు.

తన వాహనంగా చేర్చి కుండాపును కున్న సరవాసరం, జలగ్రహం ధాటికి తట్టుకోలేక పారిపోజూన్న సర్పదని సీద్ధ సాధకుడు గ్రహించగానే, అతడు శూలం ఎత్తి మైదానం కేసి బయలుదేరాడు. జయ శీలుడు అతణ్ణి హెచ్చరిస్తూ, “సీద్ధ సాధకా, పునం ఈ సారి ఒక్క పుకరకేతు నేగాక, అతడి వెంట పున్న పురిపు గ్రుర్రుని కూడా ఎదుర్కోవలసి రావచ్చు. తగ్గ జాగ్రత్తలో మూడు,” అన్నాడు.

“జయ శీలా, పునం ఈ లోకంలో ఎవరికీ భయపడవలసిన అవసరం లేదు. సాత్తువు హాకాలుడి బంటు ఇచ్చిన పువ్వుగల కత్తి నీ దగ్గర మళ్ళాది; ఇక నా శూలం శక్తి గురించి చెప్పనవసరమే లేదు గదా?” అన్నాడు.

సర్పసఖుడు వాళ్ళ వెనక జలాశ్శం మీద వస్తూ, “అయ్యో, ఆ సరవాసరాన్ని చంపింది

గాని, జలగ్రహానికి పూత్రం హాని చేయ కండి. దానియ జపూ ని వర్ష పిశాలి; వృహసిత్వత్త ,” అని విగ్గరగా కేకపెట్టాడు .

“వృషనే ఆ వృహసిత్వత్త, నా శ్రా లానికి గుచ్చి, చర్మం ఒలవబోతున్నాను ,” అని సీద్ధ సాధకుడు పిళ్ళ కొరికి, “జ్యేష్ఠ హాకాళా!” అంటూ వేగంగా ముందుకు పరిగెత్తాడు.

సాధకుడు పౌరాడు తున్న జంతు మఱుగు సిప్పి పీంచే లోపిలే జయ శీలుడు జలాశ్వం మీద వాటిదగ్గరకు పోయి, నేలమీద వెల్లకిలా పిడిమన్న నరవానరాన్ని జలగ్రహం తొండంతో పిట్టుకోబోయే నిపుయ లో, దాని తొండం మీద కత్తిపిడితో బలంగాకొట్టాడు. ఆ దెబ్బకు జలగ్రహం బాధతో ఒకసారి పుంకరించి, జయ శీలు డిక్సే దూకబోయింది. జయ శీలుడు ఒడు మిగా జలాశ్వాన్ని పిక్కకు నడిపి, ఎగిరి జలగ్రహం ప్రిడికి దూకాడు .

ఇప్పిడు జలగ్రహం తన శత్రువై నరవానరాన్ని వదిలి, జయశీలుణ్ణి తనవెన్ను ప్రిడి నుంచి కిందికి లాగేందుకు తొందాన్ని తలపిస్తు గా మెనక్కు తిప్పి, అతణ్ణి పిట్టుకోబోయింది. జయ శీలుడు ఆ తొందాన్ని ఎడవు చేతితో బిగించి పిట్టుకుని, కుడిచేత గల కత్తి పిడితో దాని కుంభస్థలం మీద గట్టిగా మోద సాగాడు .

ఆ నిపుయ నానికి పుకరకేతు అక్కడికి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు. అతణ్ణి చూస్తూనే జయ శీలుడు, “కేతూ, పుంధు నీ జలగ్రహాన్ని హితపూర్చి, తరవాత నీ అంతేదో తేలుస్తాను . నీ కారణంగా నేనూ, సాధకుడూ ఈ అరణ్యాలలో నానాయా తనలూ అనుభవించాం,” అన్నాడు .

“జయ శీలా, నీకు మిశ్రాం మాటైంది, దయ చేసి జలగ్రహాన్ని చంపికు! ఈ ణం

నుంచీ వునం వు త్రులం. నీక్కావలసింది వూ యో సిరోవూన్ని ఎలా చేరుటం అన్నదే గదా? ఆ మాగ్గమదో నేను చెబుతాను,” అన్నాడు వు కరకేత్రు .

ఆ వూట వింటూనే జయ శీలుత్ర చమ్మిన జలగ్రహిం వీ దిస్త్రంచి కిందికి ధూ కి, “నాక్కా వలసింది, మాయాసురోవరానికి మార్గముక్కటే కాదు ; అక్కడ బంధించబడిమన్న కనకా రాజాగారి కొత్త కూ, కూత్రు రూ కూడా బంధ విప్పు క్తులు కావటం. అందు కు నిన్నిక్కడ ఏ గ్రహిలోనో బంధించి, నీ (పిబ్బ) మావూ యో సిరోవరేశ్వరు డికి కబ్బు రు చేయి టం ఎలా మాట్టుంది?” అన్నాత్రు .

వు కరకేత్రు జవాబిచ్చే లోపిలే సీద్ధసాధ కుత్రు , “జ్యో వు హాకాళా!” అంటూ ఒక కేక పేట్టి, “జయ శీలా, న్ర మ్హాచేయ న్ర న్న పిని దివ్యంగా మాట్టుంది. పారిపాకుండా మాడేం దు కు వాడి వెక సిగం నరికి గ్రహిలో కాళ్ళూ, చేతులూ కట్టి పడెయ్యి. వాడి సేహీత్రు లు వు ర్గురినీ, ఈ నరవానరానికి తరవాత ఆహారంగా వేద్దాం,” అని నరవానరు గుండెల దగ్గర చెవిపెట్టివెని, దాని నాడిపరీక్షించి పూసీ, “ఇది చావలేదు గాని, ఆ నీటి ఏనుగు దెబ్బలకు స్పి హికోల్పోయింది. ఒరే, ఎక్కడూ నీటిపి నిర్వసఖా! మెటనే నడికి పేల్చు , ఎడ్లూ వస్తాన్ని బాగా నీళ్ళల్లో తడిపి తీసి కురా,” అని, సిర్ప నఖుణ్ణి ఆజ్ఞాపించాత్రు .

సిర్పనఖుత్ర పొంగే కోపాన్ని ఆపికుంటూ , వు కరకేత్రు కేసీ వూ శాత్రు . అది గవు నించిన సీద్ధసాధకుత్రు శ్రా లం ఎత్తి పిట్టు కుని అతడి దగ్గరకు వచ్చి, “ఒరే, నీటిపక్షి వెధవా! ఇక్కడ యే జవూ ని ఎవరను కుంటు న్నామానేను ! బుర్ర , వుంగకవర్మ,” అన్నాత్రు వు కరకేత్రు .

దూ, చెప్పిన పని త్వరగా చెయ్యి,” అంటూ హింకరించాత్రు .

వు కరకేత్రు వూటా పిలు కూ లేకుండా నిల బడి దిక్కులు చూడటం గవు నించిన సిర్ప నఖుడు, వెంటనే కదిలి కొద్ది దూరంలో మన్న నదికేసి వెళ్ళాడు. సిద్ధసాధకుడు, మకరకే త్రు న్ర సివీ పించి, “ఒరే, కేత్రూ ! నీమెంటు వు రి త్రు ర్గుర నీటి వు న్ర ప్పిల్ని తెచ్చామా మాది!” అంటూ సివీ పానికి వస్తినైవాళ్ళకేసీ పూసీ, “అశ్చర్యంగా వుందే; వెంట కొయ్యకాలు వాణ్ణి కూడా తెచ్చావెందుకు?” అని అడిగాడు.

“సాధకా, అతత్ర వూలాగా వూ యో సిరో వర ప్రాంతాల పిట్టే పేరిగినవాత్రు కాదు , వీ లాంటి మెట్టుమనిషే. అతడూ తనకు చేతనైన పద్ధతుల్లో, మీ కనకాక్షరాజాగారి పిల్లల్ని వెతు కుతూ బయల్చు దేరి, అరణ్యంలో చిర్ర తమితి నోటికి చిక్కి, కాలు పొగట్టుకున్నాత్రు . అతడి బుర్ర , వుంగకవర్మ,” అన్నాత్రు వు కరకేత్రు .

“హిరణ్యమితానాని కొత్త కు, వుంగళ వర్మా? జయ శీలు డిత్ పొట్ట పొటిపిడి, మీలు లతో పొడబోర్లు పారిపార్లు నపీరికెడవా?” అంటూ సీద్ధసాధకుడు అశ్వరూపార్లు, “జయ శీలా, ఆ కొయ్యకాల్లు వాడు వుంగళవర్మ; గుర్తించావా?” అన్నాడు.

జయ శీలుడు, అంతకుముందే వుంగళ వర్మను గుర్తించిపోయాడు. కాని, అతడు వుంగళ వర్మను ‘వైద్యదేవ’ అని పిలిచే వ్యక్తిని గుర్తించి, సింధు వూళ్ళూరాలతో నిలువెల్లా కంపించిపోతూ, “దేవమూ!” అని పిలవబోర్లు నోటూట పేగలక తత్తయిడు తన్నాడు.

అది గమనించిన వైద్యదేవడనే అతను, చిన్నగా స్వేచ్ఛాడు. దాని అర్థంతనను గుర్తించి నట్లు ప్రవర్తించ వద్దని.

నదికి నీటి కొసం పార్లు న సర్పనఖుడు వస్త్రాన్నికదాన్ని నీట తడిపి, అది నీరొడుతుం డగా తెచ్చి సీద్ధసాధకుడి చేతికి ఇచ్చాడు. సాధకుడు గబగబా పార్లు నీటిని సరవాశుం తలవ్వి ద పిండి, అరచేతితో దాని తలవ్వి ద గట్టిగా కొట్ట తూ, “నరవానరా, ను మ్మానిశ్చ లుంగా బతికే మ్మామూ లే, లే! లోకులో ఈ

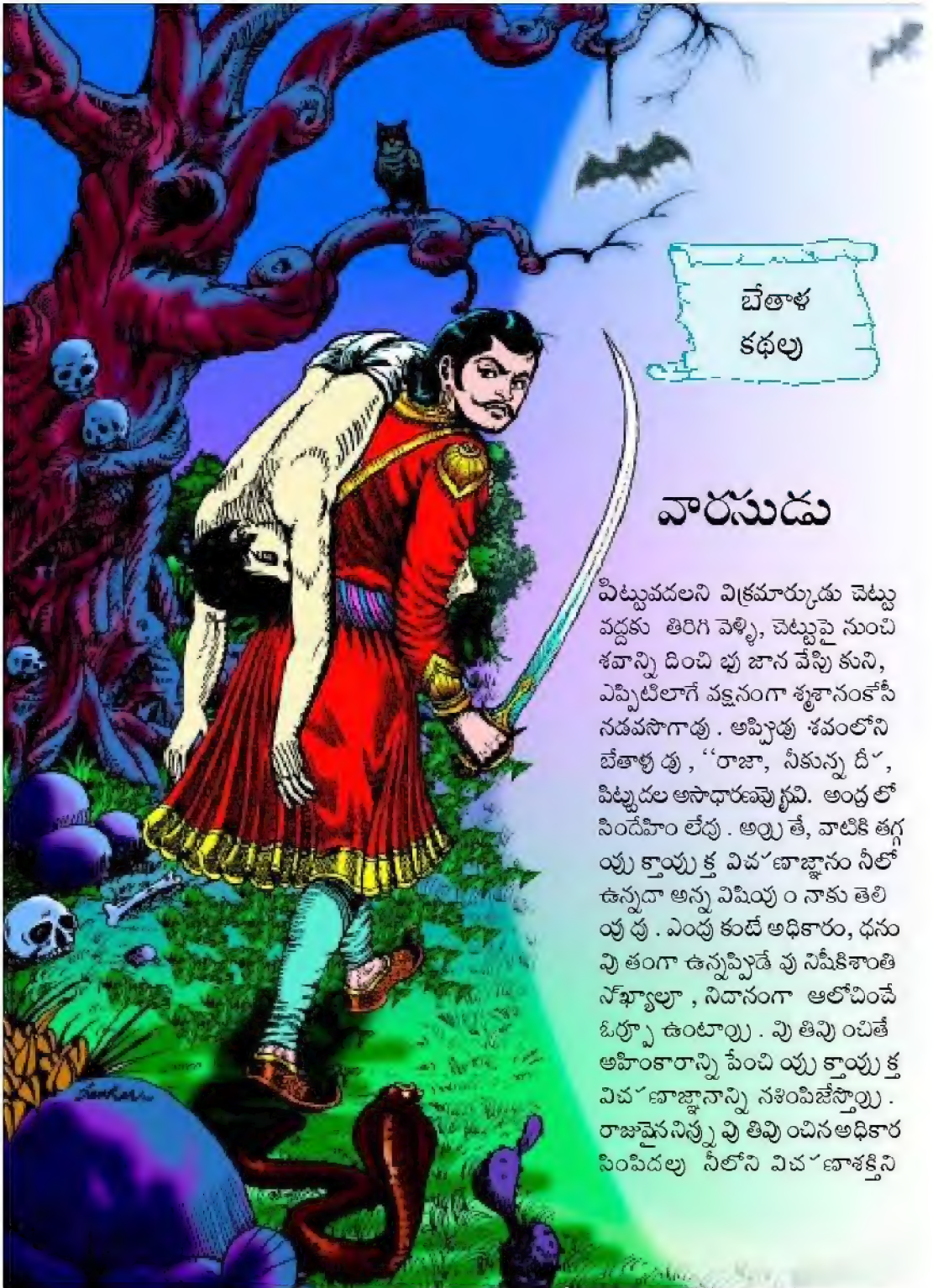
సీద్ధసాధకుడి పూటకు తిర్ర గు లేవు,” అంటూ బిగ్గరగా అరిచాడు.

నరవానరం వుర్లు ‘ణం కళ్ళు తెరిచి, వుట్టు కలవు చూసీ, నది ఒడ్డున తొండం ఎత్తి నిలబడిన జలగ్రహాన్ని చూస్తూనే, భయంకరంగా అరిచి, లేవబోర్లుంది.

సీద్ధసాధకుడు దాని భుజం పట్టుకుని ఆపి, “ఒరే, నరవానరా, శాంతింపు! నేను, నీకు ప్రాణ దాను చేసిన సీద్ధసాధకుణ్ణి, గుర్తు పట్టుకో! ఈ నివి పిండుంచీవు మ్మా నాబంటు మావాసానా నివి, అమా!” అన్నాడు. పూలాన్ని దాని వెక వ్వి ద ఆనించి.

నరవానరం లేచి నిలబడి, గడ్డల వుత్తు తూ, పిళ్ళకొరికి, సాధకుడి వ్వి డికి పూకేంపు కు సీద్ధపాదబోయేంతలో, సాధకుడు దాని నుడుటి వ్వి ద అరచేతితో గట్టిగా కొట్టాడు. ఆ దెబ్బ తింటూనే నరవానరం చిన్నగా మూలిగి, వెను దిరిగి పారిపోబోర్లు నదల్లా, ఆగి, చుప్పిన సీద్ధ సాధకుడి పాదాల వుండు బోర్లాపిడి, చేత్తులు పైకెత్తింది. అది చూసీ సీద్ధసాధకుడు అనుదం పట్టలేక పోట్ల చెక్కలయ్యేలా నమ్మతూ, పూలాన్ని గిరిగిరా తిప్పిసాగాడు. —(ఇంకామూది)

బేతాళ
కథలు

వారసుడు

పిట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే వక్షనంగా శ్మశానంకోసీ నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, “రాజా, నీకున్న దీ”, పిట్టల అసాధారణమైనవి. అందులో సిందహిం లేదు. అల్లితే, వాటికి తగ్గయ్యు క్తాల్ప క్త విచణాజ్ఞానం నీలో ఉన్నదా అన్న విషయం నాకు తెలియదు. ఎందుకుదే అధికారు, ధనువు తంగా ఉన్నప్పడే వు నిషీకశాంతి న్ఖ్యాల్లా, నిదానంగా అలోచించే ఓర్పు ఉంటాయి. వు తిన్నించితే అహంకారాన్ని పంచి యు క్తాల్ప క్త విచణాజ్ఞానాన్ని నశింపజేస్తాయి. రాజుడైననిన్ను వు తిన్నించిన అధికార సింహదళు నీలోని విచణాశక్తిని

పొగట్టి ఇలా అర్ధరాత్రి సింపు యంత్రంలో వున్న పిప్పి తిప్పల పాలయ్యేలా చేస్తున్నాయేమో అన్న అనుమానం నాకు కలుగుతున్నది. మితిమీరించిన ధనసింపిద కారణంగా, విచిత్రా రహితంగా నిర్ణయం తీసి కున్న వజ్రనాభుడి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా, విను,” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

విక్రమ పీఠంలో వజ్రనాభుడనే ఒక ధనిక వర్తకుడు ఉండేవాడు. ధనంతోపాటు అతడైన దయగ్రాణం కలవాడు కావడంవల్ల ఆయన అడిగినవారికి లేదనకుండా దానధర్మాలు చేసేవాడు.

సింకల సింపిదలూ ఉన్నప్పటికీ ఆయన స్వకొంతకాలంగా ఒక తీరని విచారం పట్టివెడించసాగింది. ఆయనకు సింతానం కలగకపోవడమే అందుకు కారణం. వారి తదనంతరం వారి ఆస్తిపాస్తిలన్న నిర్ణాపించి అన్న భవించ

గల వారొక్క కులగలేదని ఆయన, ఆయన భార్య తరచూ తీవ్రమైన ఆవేదనకు లోనుకాసాగారు.

ఇకపై దట్ట వారికి సింతానం కలిగే అవకాశం లేదని గ్రహించిన బంధు మిత్రుల కొందరు వారి ఆస్తిపై ది ఆశతో, వారిపై దలచిపొని ఆదరాభిమానాలు కనబరచేవారు. అలాంటి వారి చర్యలు వజ్రనాభుడి వేదనను మరింత ఎక్కువ చేసింది.

ఒకనాడు వజ్రనాభుడి దూరమిత్రుల మునాగేంద్రవర్మ వాళ్ళ ఇంటికి వచ్చాడు. భోజనం అయ్యాక, మునాగేంద్రవర్మ వజ్రనాభుడితో, “మిత్రా అబ్బాయి చంద్రశేఖరుడు చాలా తెలివైనవాడు. స్థానికంగా ఉన్న విద్యాలయంలో విద్యపై రీతిచేశాడు. వాణిజ్యశాస్త్రంలో ఉన్నతవిద్యనభ్యసించాలంటే చిట్టచివరికి వెళ్ళాలి. అందుకు తగ్గ ఆర్థికస్థానం నాకు లేదు. మీరు దయతో లోతు, వాడు ఉన్నత విద్యను పై రీతిచేయగలడు,” అన్నాడు.

“సిరస్వతి కంటా” ఉండాలేకాని, ధనం కోసం వెనుకాడకూడదు. మీ వాడు మణి ద్వీపంలో ఉన్నత విద్యను అభ్యసించడానికి అయ్యే ఖర్చులను నేను భరిస్తాను. వాడు విద్యావంతుడు కావడం మనకుందరికీ సంతోషకరమైన విషయమే కదా!” అంటూ వజ్రనాభుడు అందుకు కావలసిన ధనం ఇచ్చి పంపాడు.

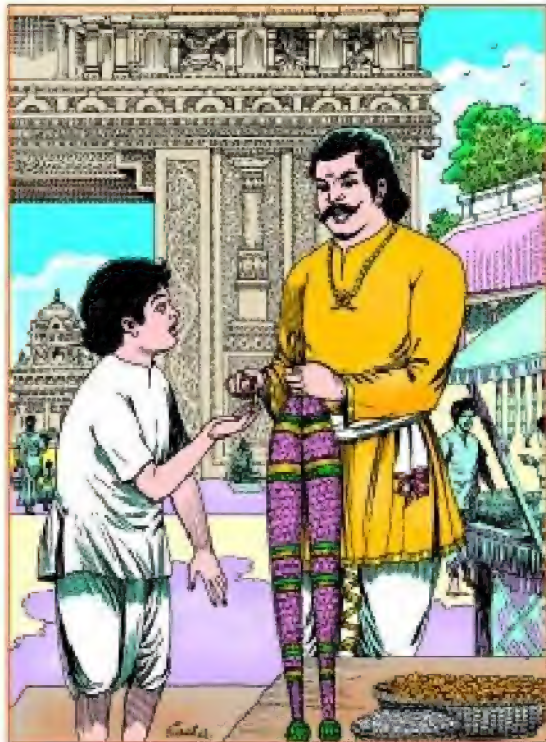
ఈ విషయం తెలిసిన వజ్రనాభుడి బంధుమిత్రులు - వజ్రనాభుడు చంద్రశేఖరుడి తెలివితేటలకు ముగ్ధుడై, అతని ఉన్నత విద్యకు ధనసిహాయం చేశాడు. గనక, అతన్నే తన వారసుడిగా తీసి కునే అవకాశం ఉందని తమలో తాము అనుకోసాగారు.

వజ్రనాభుడు ఒకనాడు భార్యతో కలిసి దేవాలయానికి వెళుతుండగా, “అయ్యా, ఆకలి!” అంటూ ఒక కుర్రవాడు కనిపించాడు. వజ్రనాభుడు వాడి చేతిలో కొన్ని నాణాలు ఉంచాడు. కుర్రవాడి కళ్ళు ఆనందంతో మెరిశాయి.

వజ్రనాభుడు ఒక వారు తరవాత గుడికి వెళ్ళినప్పుడు అదే కుర్రవాడు అక్కడే కనిపించాడు. అప్పుడే వాడిప్పుడు బిచ్చమెత్తడం లేదు. పై లదండలు అప్పుతూ ఎదురు పడ్డాడు. వజ్రనాభుణ్ణి చూడగానే కుర్రవాడు చేతులు జోడించి, “అయ్యా! వూవూలుగా వీలాంటివాళ్ళు చేసుకోవడానికే సిరిపాయే ఏ. అప్పుడే, ఆ రోజు వీరు ఇచ్చిన నాణాలు తిండికి పాగా కొంత వుగిలాయి. వాటితో పిళ్ళెలు కొని వూలలు కట్టి అప్పుడుం ప్రారంభించాను. నా బతుకు గడిచిపోతున్నది. వీరు దగ్గర పిళ్ళెకున్న డబ్బు ఎప్పుడో ఒక్కప్పుడు మీకు తిరిగి చెల్లించగలనో నమ్మకం నాకున్నది,” అన్నాడు సంతోషంగా.

ఆ మాటలు వజ్రనాభుడికెంతో ఆనందం కలిగించాయి. ఆనాటి నుంచి ఆయన గుడికి వెళ్ళడం; ఆ కుర్రవాడి దగ్గర పై లదండల కొనడం నిత్యక త్యంగా వూరింది. ఇలా కొంతకాలం గడిచింది.

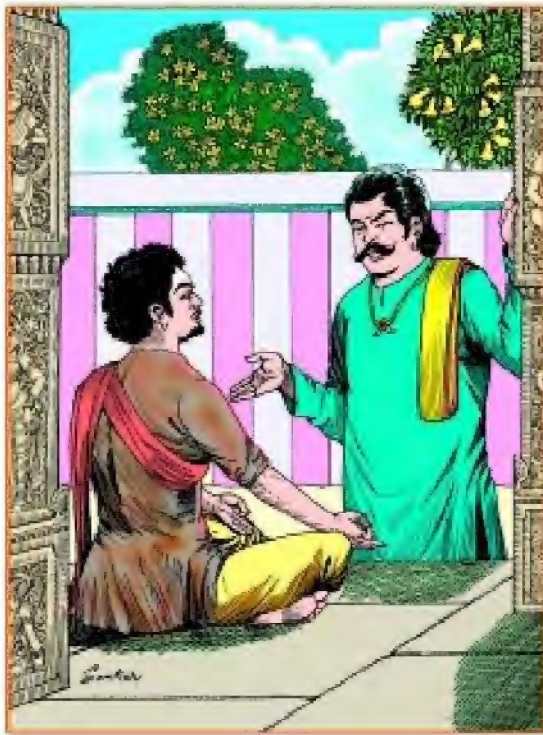
ఒకనాటి అర్ధరాత్రి సింపుయింటిలో వజ్రనాభుడు నిద్రపిట్టక ఏదో ఆలోచిస్తుండడం గమనించిన ఆయన భార్య, “ఆ దేవత వునకు అన్నీ ఇచ్చాడేగాని, సంతానం ఇవ్వలేదు. వున బంధు మత్లో ఎవరినో ఒకరిని దత్తత తీసి కుందే, వీరు కు వ్యాపార వ్యవహారాలలో సిహాయంగా ఉండగలరు కదా?” అన్నది.

“అవును. నేనూ అదే ఆలోచిస్తున్నాను. దైవభీతి ఉన్నవాళ్ళే, ధనాన్ని సక్రమంగా వినియోగించగలరన్నది నా దృఢమైన విశ్వాసం. అందుకే ధర్మబుద్ధి, దైవభీతి ఉన్న సద్గుణ సింహిన్లుడికోసం వెతుకుతున్నాను,” అన్నాడు వజ్రనాభుడు.

“దేవుని కల్పం ఎలా ఉందో అలా జరుగుతుంది. నిశ్చింతగా నిద్ర రసాండి,” అంటూ నిద్రకు ఉపిక్రమించింది ఆయన భార్య.

పురుష నాథు సాయంకాలం, వజ్రనాభుడు యథాప్రకారం దేవాలయానికి వెళ్ళినప్పుడు, ఒకప్పుడు వకుల ఆయన నడపేసి ఆక్షంపాడు. ఆయన వకుల ఆలయ పుంటపింటిలో ఒక పూలగా పిద్యాసినం వేసి క్కూర్చుని ధ్యాన నిమగ్నుడై కనిపించాడు. ఆరోజే కాకుండా వరుసగా నాలుగు రోజులు ఆయన వకుల

ధ్యానం చేస్తూ ఉండడు ఆయన గత నివాసం .
 ఐదవ రోజు యువకుడు ధ్యానం పురిగించే
 వరకు ఆయన అక్కడే మూడి, అతడు కళ్ళు
 తెరిచాక, “నీబద్ధేటి నాయనా? నువ్వెవరివి?
 ఏం చేస్తాంటామని” అని అడిగాడు .

“నేనొక అనాథుని . నన్ను సత్తెయ్య
 అంటారు . నిరంతరం భగవద్ధ్యానం తప్పి
 వు రొకటి ఎర్ర గుండె ,” అన్నాడాయువకుడు
 ఎంతో వినయంగా .

“వురి ఆహారం వూటేవుటి?” అని అడి
 గాడు వజ్రనాథుడు .

“భగవద్ధ్యానంలో కూర్చుంటే నాకు ఆకలి
 దప్పికలు ఉండమా అయినా, అఖిల జీవరాస్తి
 లను కంటికి రెప్పలా కాపాడే ఆ దేవుడు, ఏ
 భర్తాత్ముడి ద్వారా అయినా నా ఆకలి చల్ల
 ర్చకపాతాడా?” అన్నాడు యువకుడు .

ఆ సమయంలో వజ్రనాథుడికి ఎంతగానో
 నచ్చింది. “నేను వెతుకుతూన్న యువకుడు
 ఇతడేనేమో ! భగవత్సంకల్పం కూడా అదే
 నేమో!” అని అన్నాడు .

ఆయన ఇంటికి వెళ్ళి గుడిదగ్గర చూసిన
 సత్తెయ్యను గురించి భార్యకు చెప్పాడు. ఆమె
 చాలా సంతోషించింది. వు రొకన్నాళ్ళు ఆ
 యువకుణ్ణి గమనించి వూడాలని అన్నాడు
 దంపతులు .

ఆనాటి నుంచి వజ్రనాథుడి వసుధలు సత్తె
 య్యకు పూర్తి పైటలూ ఆహారం అందించ
 సాగాడు . అతడి చర్యలను గమనించడానికి
 వజ్రనాథుడు వు రొకటి అని ఏర్పాటు చేశాడు .

కొన్నాళ్ళు గడిచాక వజ్రనాథుడు ఏర్పాటు
 చేసిన వు రొకటి , ఆయన వద్దకు వచ్చి,
 సత్తెయ్య తరచూ భారలు భారలు గా కన్నీళ్ళు
 కారుస్తూ మౌనంగా ఏడుస్తున్నట్టు చెప్పారు.
 వజ్రనాథుడు ఆ సాయంకాలం గుడి దగ్గరికి
 వెళ్ళి సత్తెయ్యతో, “వు మ్మా వక్రనంగా రోది
 స్త్రీన్నట్టు తెలిసింది. నీకు వచ్చిన కష్టం
 ఏమిటి? నీ సమస్యను చెబితే పరిష్కరించ
 డానికి ప్రయత్నిస్తాను,” అన్నాడు .

సత్తెయ్య లేచి వజ్రనాథుడి పాదాలపై పడి,
 “అయ్యా, నన్ను వినించండి,” అంటూ
 ఆయన పాదాలను గట్టిగా పట్టుకుని రోదించ
 సాగాడు .

“నేను నిన్ను వినించడమేమిటి? అని
 సంగతేమిటో చెప్పు,” అన్నాడు వజ్రనాథుడు.

“నేను వీరు అసలెవరున్నట్టు భక్తుణ్ణి
 కాను ; దొంగను ! ఒకనాటి అర్ధరాత్రి నీవు
 యంలో దొంగతనం చేయాలని వీరు ఇంట్లోకి
 ప్రవేశించాను. ఆ సమయంలో మీరు దైవ

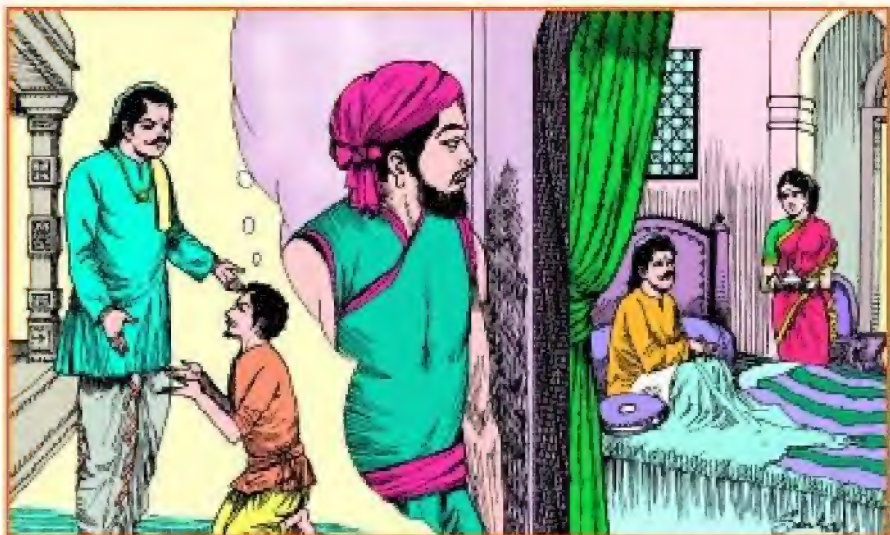
భక్తిగల యువకుణ్ణి దత్తత తీసికొవాలని వీ భార్యతో చెప్పడం విన్నాను. మీ ఆస్తికి వారసుడి నయ్యే అపై ర్య అవకాశం లభించినట్లు పొంగిపోయాను. అందుకు తగిన పితృకం ఆలోచిస్తూ గుట్టుచప్పితు కాకుండా ఇంటి నుంచి బయటపడ్డాను. వురు నాడు వీరు గుడికి రాగలరని గ్రహించి, మిమ్మల్ని మోస పిచ్చుడానికి భక్తుడి వేషంలో ధ్యానం చేస్తూ న్నుట్లు నటించడం మొదలుపెట్టాను. వీరు నన్ను చూశారు. ఆ తరువాత అన్నీ నేను ఊహించినట్లు జరిగాయి. అయితే, రోజులు గడిచేకొద్దీ, నిజంగానే దేవతావీర భక్తి ఏర్పడింది. నేను గతంలో చేసిన దొంగతనాలనూ, మోసాలనూ, పాపకృత్యాలనూ తలుచుకున్నప్పుడల్లా విషాదంతో కన్నీళ్ళు పెల్లుబక సాగాయి!” అన్నాడు సితైయ్య.

ఆ వూటలు విని వజ్రనాభుడు ఒక్క క్షణం దిగ్భ్రాంతి చెందాడు.

సితైయ్య వుళ్ళి, “వీరు ధర్మాత్ములు! మిమ్మల్ని మోసం చేయడానికి ఎత్తుగడమేసిన నేను పాపాత్ముణ్ణి. నాకు ఎలాంటి శిక్షనైనా విధించండి దానిని అనుభవించాక నగరు విడిచి వెళ్ళిపోతాను,” అన్నాడు.

వజ్రనాభుడు కొంతసమీక్షించగా ఆలోచించి, తలపింకించి, “సితైయ్య! నువ్వు నగరు వదిలి వెళ్ళవలసిన పనిలేదు. నువ్వే నా వారని డివి,” అంటూ అతన్ని వెంటబెట్టుకుని తన ఇంటికి బయలుదేరాడు.

చేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజా, వజ్రనాభుడు, నేను దొంగవు అని స్వీయంగా చెప్పిన సత్యయ్యను తన వారసుడిగా తీసుకోవడం—విచ్చించిన సింహదల కారణంగా ఆయన తన విచిత్రాజ్ఞానాన్ని కోల్పోయాడన్న విషయాన్ని తేటతెల్లం చేస్తున్నది కదా? తన సాయంతో వాణిజ్యసామ్రాజ్యం ఉన్నత విద్యను అభ్యసించిన తన బంధు మామండ్రశేఖరుడు ;

అతిస్వల్పమైన ఆదాయంతోనే తనకాళ్ళమీద నిలబడగలిగిన సివు ర్థు డైన పూలమ్మే యువ కుతూ కళ్యాదు ట్ ఉండి కూడా- కుటవర్తన డైన కరుదు కట్టిన దొంగవు తన సింపిదలకు వారని డిగా నియ వు ంచడం వజ్రనాభు డి పూర్ణత్వం అని పించ కోదా? ఈ సిందేహాలకు సమాధానం తెలిసికూడా చెప్పకపోయావో, నీ తల పిగిలిపాతుంది,” అన్నాడు .

దానికి వెక్రపూ ర్కడు , “తన వారని ణ్ణి ఎంపిక చేయ డంలో వజ్రనాభు డు తగిన నిర్ణయ వే తీసి కున్నాడు . స్వితహాగా ఉపి కారబుద్ధి కలవాడు గనక, ఆయన బంధుమైన చండ్రాభు డి ఉన్నత విద్యకు ధనసిహాయ ం చేశాడు . అంతేగాని, అతన్ని తన వారని డిగా చేసి కోవాలన్న ఉద్దేశంతో కాదు . ఇక బిచ్చు గాత్ర గా ఉండివ్యాపారిగా వూరిన కుర్రవాడికి డబ్బు విలు వా, దానిని సింపాదించే పూర్ణతా తెలు సి . అయి తే, అప్పిటికే వజ్రనాభు డివద్ద ఉన్న ధనాన్ని ఎలా వినియోగించుకోగలడో ఊహించలేవు . సితైయ్య వజ్రనాభు ణ్ణి మోసపుచ్చాలన్న కపటబుద్ధితో భక్తుడిగా నటించడం మొదలుపెట్టినమాట వాస్తవమే. అయి తే, నిరంతర భగవద్ధ్యానం, వజ్రనాభు డి

ఉదార ప్రవర్తన, తీవ్రమైన ఆత్మపరిశీలన వాడి పూ నసీక ప్రివ త్రిని ప్తి ర్తిగా పూ ర్చివేశాల్సి . వాడి పు న్ని లో పేల్చి బికిన పిశ్చాత్తాపిం వాడి పాపిక త్యాలన ప్రా-గనం చేశాల్సి . అంధు వల్లే వాడు తన అసిలు చరిత్రన దాపిరికం లేకుండా బయ టపేట్టి శి- కోర్ కున్నాడు . సితైయ్య సిన్నటివరకు దొంగకావచ్చు . అయి తే ఇప్పిడు పిశ్చాత్తాపింతో పుంచి పు సిషిగా, భక్తుడిగా పూ రిపోయా డు . లోక కల్యాణం కోసిం రాపూ యు ణ పు హాకావ్యాన్ని రచించిన వాత్మీకిపు హిర్ని, మొదట భయం కరమైన దారిద్రీపిడి దొంగగా జీవనం సాగిం చినవాడన్న విషయ ం పు రిచిపాకూడదు . సితైయ్య సిజంగానే భక్తుడిగా పూ రాడు గనక, తనసంపదను ధర్మమార్గంలో వినియోగించ గలడన్న నవ్వుకంతో, భగవంతు డిసిట్లు అపార విశ్వాసింగల వజ్రనాభు డు వాణ్ణి తన వారని డిగా స్వీకరించాడు . ఇంధు లో ఆయ న విచ-ణా లోపింగానీ, పూర్ణత్వంగానీ ఇన్ని పుంత కూడా లేదు ,” అన్నాడు .

రాజుకు ఈ విధంగా వక్షనభంగం కలగ గానే, బేలాకుడు శవంతోసహా మాయమై, తిరిగి చెడ్డక్కాడు. - (కల్పితం)

వెన్నెల్లో దాగుడుమూతలు

పు తిప్పించిన చదు ము బరు ముల్లా, టీవీల్లా, పీడియో గేముల్లా ఇవన్నీ రాకపై ర్వం పు సదేశంలో పీల్లలకు ముఖ్యంగా పిల్లలను లలో ఆడు కునేందుకు బోలెడు సువులు ఉండేవి. పీల్లలు రకరకాల అటలు ఆడేవారు. వాటిలో దాగుడు మూతలు చాలా ఆసక్తికరమైనవి అట. వెన్నెలరాత్రిలో ఆరు బయట చిన్నపీల్లలు ఆడు కునే ఆటను తప్పిళ్ళలో 'నిలామూచ్చి' అంటారు. అటగాళ్ళు మొదట రెండు జట్లుగా విడిపోతారు. ఒక జట్టు వెన్నెలకాంతిలో, మరొక జట్టు నీడలో నిలబడుతుంది. ఒక్కొక్క అటగాణ్ణి పింపి ఎదుటివారిని కప్పించి పట్టుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. తప్ప పిరిధి పుంచి వెలుపలికి వచ్చినవారిని అందే నీడలో పుంచి వెలుతురు లోకి, వెలుతురు లో పుంచి నీడలోకి వచ్చినవారిని పట్టుకుంటే, పట్టుకున్న జట్టుకు ఒక పొలుంటు అదా. పట్టుబడిన జట్టుకు ఒక పొలుంటు నష్టం. దాంతోపాటు పట్టుబడిన అటగాడు అట పుంచి తప్పికోవాలి. ఇదీ 'నిలామూచ్చి' నియమావళి!

బాదాం గింజల

ఉపయోగం!

పు సదేశంలో బంగారం, వెండి, రాగినాణాలు ఉపయోగంలో ఉండేవన్న సంగతి అందరికీ తెలిసినదే. 17 వ శతాబ్దంలో ధర్మజాతలో చేరు బాదాం గింజలను ధర్మజాత ఉపయోగించారంటే ఆశ్చర్యంగా ఉంది కదా! అమత్ర, అయ్యబాదాం గింజల ఒక పేరు!

మేఘాలు ప్రేమించిన మునికుమారుడు!

విభాండవు నికుపూర్ణుడు భుశ్యంగు డికి వేదాధ్యయనం, వైదిక క్రియలు తప్ప వు రొకధ్యాసి ఉండేది కాదు. అధ్యాత్మిక విషయాల పట్ల ఆసక్తిఉండేదేగాని అతనికి లౌకిక విషయాలు అసలు తెలియ మా అప్పిరసి చిత్రరేఖ శాపివశాత్తు జింకగా ఉన్నప్పిడు అతనికి జన్మనిచ్చింది. అందు వల్ల ఆయన నెత్తిమీద చిన్న కొమ్ము ఆకారం ఉండేది. అందు కే అతనికి భుశ్యంగు డనామర్త వచ్చింది.

భుశ్యంగు డికి ప్రకృతి అంటే ప్రాణం. ప్రకృతి సేత్తం ఆతన్నిబ్రాహ్మించేలా కుపించేది. జింకలు, కుందేళ్ళు, నెమళ్ళు, చిలుకలు అతన్ని నిప్పి పించేవి. అతడు సత్యస్థిందే

దామితాను న్న పితృలు వు రింత అందంగా, ఇంద్రధనుస్సు వు రింత ఆకర్షణీయంగా కనిపించేవి. ఆయన తలెత్తి పేక్కి పూవాలు; అతని పూపిలు తాకినవే పూలు అవు త ధారలు గా వర్షం కురిసివి!

ఆయన ఉన్నచోట భుత్త కాలం తప్పి కుండా వానలు కురిసివి.

అంగరాజ్యాన్ని రోవు పొదు డనే రాజు పిరిపాలించేప్పిడు ఒకసారి వర్షాభావ పిరిస్థి తు లవల్ల తీవ్రావుం పర్పడింది. ప్రజల బాధలను పూసిన రాజుకు ఏం చేస్తాలో తోచలేదు. వుంత్త లను సింప్రిదించాడు. వాళ్ళ పిరిష్కారపూర్ణం తెలియ కపిరితీంచ సాగారు. అప్పిడు కొందరు మునులు -

ఆకాశంకేసీ చూసే వర్షం కురిపించే ఋశ్య శంగ్రహిణి అపిర్వ తపాశక్తిని గ్రహించి రాజాకు తెలియ జేశారు. ఆ ఋశునికుపూర్ణ ఋజ్యానికి రప్పించినట్లుల్ని తే తప్పిక వర్షం కుర్చు స్పందిన నిలహా ఇచ్చారు.

రాజాజ్ఞాపికారు పుంత్రిల్ల ఆస్థానంలోని కొందరు పండితులను వెంటబెట్టుకుని అరణ్యానికి వెళ్ళారు. ఋశ్యశృంగుణ్ణి దర్శించి, మహాభావపరిస్థితిని వివరించి రాజధానికి ర్వుని రాజు తుఘ్గ ఆహ్వానించారు. అర్చితే, ఋశ్య శంగ్రహిణి వారి ఆహ్వానాన్ని తిరస్కరించాడు. తన ప్రాణప్రదమైన పక్షులు, జంతువులు, చెట్లుచేవుల్ల నిండిన అరణ్యప్రాంతాన్ని వదిలి ఒక్కరోజు కూడా ఉండలేనుద్ద స రాజధానికి రాలేనన్నాడు. మంత్రిలు నిరాశతో మెనుదిరగ వలసే వచ్చింది.

రాజాకు సింగతి వివరించిన ఒక పిండి త్రిత, “ఆ ఋశునికుపూర్ణ ఋజ్యానవాదిగా ఇంతవరకు అరణ్యం వదిలి బయట కాల మోపలేదు. అరణ్యమే అతని ప్రపంచం. అర్చితే, అతడు కొత్తకొత్త అందాలపిట్ల అర్చితా సిక్తిని కనబర్చు స్పాడని విన్నాం. పిల్లల కిలకిలా రావాల్సి ఎంటూ, పిలిచిపిన్ననెమళ్ళ నాట్యం చూస్తూ, మైమరచిపోయి అతడు అరణ్యంలో ఎంతదూరమైనా వెళతాడట. అతడు ఇంత వరకు చూడని అందాలతో అతని ఆనంద్తి రేకెత్తించి ఇక్కడికి రప్పించడం ఒక్కటే మార్గం!” అన్నాడు.

రాజు ఈ విషయంగా పుంత్రిలతో ఆలోచించాడు. ఋశ్యశంగ్రహిణి రాజధానికి తీర్చికు వచ్చే బాధ్యతను కొందరు నర్తకివర్ణులకు అప్పగించాడు. వాళ్ళ అరణ్యానికి వెళ్ళి ఋశ్య

వు నలో ప్రితి ఒక్కరిలోనూ పేల్లు బిక్ తరగని సిర్వజ్ఞాన
స్రివంతి ఉన్నది.
భిన్నత్వంలో ఏకత్వం, ఏకత్వంలో భిన్నత్వం - వీటి నిరంతర
విచిత్ర విన్యాసాలే ఈ చరాచర జగత్స్వరూపిం.
- స్వామి వివేకానంద.

శం గు డి పుంధు నాట్యం చేయ సాగార .
అతడు వారి నందర్యానికి, గానపూర్ణు రికి,
నాట్యవిన్యాసాలకూ మైమరచిపోయాడు.
పుంత్ముగ్ధుడిలా ఆ బృందం మెంట నగరానికి
నడపసాగాడు . అలా చాలాసేపు వారి మెంట
నడిచి రాజధానీనగరు చేరా . ఎప్పిత్త , ఎలా
రాజభవనం పుంధు చేరా నన్న విషయం
కూడా అతనికి తెలియ లేదు . స్పృహలోకి
వచ్చాక ఎంత పొద్దర్లు మూట్రుండా అని తలెత్తి
ఆకాశం కేసి చూశాడు . అంతే! ఆయన
చూపిస్తు సాకగానే ఆకాశంలోని మేఘాలు
ధారాపాతంగా వర్షించసాగాయి !

పుంకుపూర్ణు డికి స్వాగతం పిలకడానికి
రాజు రోపు పాదుతూ , పుహరాణి భవనం నుంచి
మెలుపలికి వచ్చారు . ఆయన పాదాలు కడిగి,

పిష్టిపూలాంక పుణ్ణి చేసి భవనం లోపలికి
ఆహ్వానించారు . నవనీత హి దయ్యు డెన
పుంకుపూర్ణు వారి పూట్రు కాదనలేక
లోపలికి వెళ్ళి, అక్కడే కొన్నాళ్ళు వాళ్ళ అతిథిగా
గడిపాడు . రాజదంపతులు తమ కుమార్తె
శాంతను ఆ పుంకుపూర్ణు డికిచ్చి వివాహం
జరిపించాలని ఆశించారు . వాళ్ళ వివాహం
ఘనంగా జరిగింది.

రోపు పాదుతూ పేంచి బ్లు శ్వశం గు డికిచ్చి
వివాహం చేసిన శాంత, అయోధ్యను పాలించిన
దశరథ మహారాజు కుమార్తె దశరథుడూ,
రోపు పాదుతూ ఆప్తిత్త్రు లు . మిత్రసంతానం
కొని దశరథుడు తలపెట్టిన మిత్రకావుష్టి
యాగం, బ్లు శ్వశం గుపుం ని ఆధ్వర్యంలోనే
జరిగింది.

అతిశర్మ పొగడ్తలు

విదేశానికి రాజు విశాలానుభువు . అయిన నకు పొగడ్తలు ఎనడువు హృస్థిం . తనను పొగడిన వారుదరికి అయిన విలువైన కాన కలిస్పిండ డువల్లు, ఎందరో అను చర లాయ నను పొగడ దానికి ఎగబడు తూండేవారు .

అనుభవజ్ఞుడైన మంత్రి ముక్తానందుడి కిది నచ్చక, “ప్రిభూ! రాజు తలపు కుందే పొగడ్తలకు కొదవా? కానీ పొగడ్తలు వీ లో అహన్ని పేంపు తార్లు . అహిం వివేకాన్ని నశింప జేస్పింది. అందు వల్ల తన పాలనలో లోట్లర్పడి, ప్రజలిబ్బందిపడతారు . ప్రజాపూ న్నాశించే ఏ రాజు పొగడ్తలు వినకూడదు . తనలోని దోషాలను చెప్పగలవారిని కాను కలతో ప్రాత్యహించాలి,” అని హితబోధ చేశాడు .

రాజుకు వుంత్రి అంటే గౌరవం . అందు కు అయిన తనను పొగడేవారికి కాన కలివ్వడం

అపేసి, తనలో దోషాలు చెప్పినవారికి బహు వు త్రి లిస్తానని ప్రకటించాడు . అయినా, రాజును పొగడేవారు పొగడ్తల వూ నలేదు . ఒక్కరూ అయినలో దోషాలు న్నాయ నలేదు .

అయిన ఈ విషయాన్ని మంత్రికి చెప్పి, “నా అను చర లచేత పొగడ్తలూ పూ నేవీంచాలో కూడా మీరే చెప్పాలి, వుంత్రిమా!” అన్నాడు .

“ఉత్తమిశ్చాన ఎవరూ ఎవరినీ పొగడరు . ఏ ప్రియో జనపూ శించి, వీ అను చర లు వి వుల్లి పొగడు తు న్నారో తెలు సు కొండి, ప్రభూ!” అన్నాడు ముక్తానందుభువు .

వు ర్వాడే విశాలానుభువు తన్నదేపినిగా పొగడు తూండే ఒక అను చర ణ్ణిపీలించి, “దోషాలెంచితే కాన కలిస్తాను . ఆ విషయం గా ప్రకటన కూడా చేశాను . అయినా, నువ్వూనాలో దోషాలెంచలేదు . పొగడినందుకు కాన కలు

ఈ పూటలకు విశాలానుభు ఉచ్చి
పొయి, “నీ పూటలు నాకెంతో సంతోషాన్ని
చ్చాయి. పోగిడినవారికి కానుకలవ్వకూడదన్న
నియమం లేకుంటే, నీకు గొప్పగా బంగారు
కాసి లిప్పేవాణ్ణి. నీకేమైనా కోర్కెలుంటే
చ్చు. అవి తీర్చకూడదన్న నియమం లేదు,”
అన్నాడు.

ఆ అనుచరుడు వెంటనే, “ప్రిభూ!
తప్పు రికార్డు మతో నా సరిసారం గుట్టుగా సాగ
పొత్తున్నది. కానీ భార్య, ఇద్దరు పిల్లలు ఉన్న
నా తప్పుడిని కూడా నేనే పోషించాల్సి రమం,
తలకు వుంచిన భారంగా మన్నది. వాడికి తప్పు
కొలుపులో ఏదైనా పని ఇప్పిస్తే కలకాలం తమ
పేరు చెప్పుకుంటాను,” అన్నాడు.

విశాలాచలంపై ఆ అన్న చర్ర డి తప్పుడుడికి ఉద్యోగం ఇప్పించాడు. అదేవిధంగా వు రి కొందరు అన్న చర్రలు కూడా ఆయనను పొగిడి ప్రయోజనం పొందారు. కథ మళ్ళీ మొదటికి వచ్చిందని వుంత్రి వు క్కనంపు డాయనను హేచ్చుర్ని, “నా అన్న చర్ర లం దరూ, నా గురించి ఉన్నమాటలే చెబుతున్నారు. వారు నా నుంచి ఏ ప్రయోజనమునూ ఆశించడంలేదని వాళ్ళే చెప్పారు,” అన్నాడు విశాలాచలంపై చర్ర బధు లిస్త్తా.

“ప్రిట్టా! ఎంధు కు పోగిడావని ఎవరినడి
గినా, అసలు కారణం చెప్పడానికి కొందరు
భయపడతారు; కొందరు మొహపూటపిడ
తాల్త. ప్రిట్టా కు అనిల్లు సింగతి తెలియాలంటే,
ఎవరి గ్రరించి వారినడక్కుండా, ఒకరి గ్రరించి
వు రొకరినడిగి తెల్ల ప్రిట్టా కోవడం వుంచిది,”
అంటూ వు క్తానంధు డ్త, రాజుకు సిలహా
ఇచ్చాడ.

లేమాకానీ ఎదుట పిడిన పిఠాల్లా ను మ్హానన్న
పోగడ్డం వూ నలేదు . కారణమే మి టి? ” అని
ప్రశ్నించాడు .

అ అను చర థ విసయం గా చేతులు జోడించి, “ప్రిథ్వా! సాటివారిలో దోషాలు ఇట్టే కనిపిస్తాయి. చెప్పికపోతే వారికి, స్పష్టం. అందు వల్ల, తరువు గా సాటివారిలో దోషాలెత్తి చూపా తూంటాం. గొప్పవారి దోషాలు సామాన్యుల ద స్థీకరమా అర్థమైనా, గొప్పవారు తమ దోషాలను తాళే తెలుపు కుని నివరించుకోగలరు. తమరు గొప్పవారు, నేను సామాన్యుణ్ణి. దోషాలవరకూ ఇదీ విషయం! ఇక పోగడ్డల విషయాల నికట్ట, గొప్పవారి గురించి మళ్ళీ వూటంటే అది పోగడ్డగా ప్రారంభమయి సహజం. నా విషయంలోనూ అదే జరగ తున్నది. నేను వీ గురించి మళ్ళీ వూటే అంటున్నాను,” అన్నాడు.

ఎప్పటికప్పుడు తన సంతోషానికి, సంత
ప్రీతికి అడ్డుకట్టవేస్తూన్నాడని వు న్ని లో ఎన్ని
కున్నప్పటికీ విశాలా ద్ధ , వు ంత్రి సెలహాను
పొటించాలనే అన్న కున్నాడ . ఆయ న సావు
డనే అన్న చర్చ ణ్ణి పీలిచి, “నీమనస్సు ఆ
కావు డంత గొప్పగా పోగడలేకపోతు న్నామా
కారణమేమైవుంటుంది?” అని ప్రశ్నించాడు.

సావు డ్ధ ష్టా త్రం తత్తు వు కోకుండా
వెంటనే, “ప్రభూ! నేను నిస్వార్థంగా తమ
గురించి వున్నమాట చెబుతుంటే, కాముడు
స్వార్థంతో తమ నుంచి ఏవో ప్రయోజనాల
నాశ్చిస్తా లేని వూ టలు కూడా కల్పించి తత్తు న్న
సంతోషపెడత త్తు న్నాడ . పూ ఇద్దరికీ అదే తేడా!”
అంటూ , కావు డ్ధ రాజున ంచి ఆశ్చిన్య
ప్రయోజనాలను ఏకరువుపెట్టాడు. అందులో
నిజవు ందని రాజుకు అర్థవు య్లి ంది. అల్లు తే,
సావు డ్ధి తో వూ ట్లాడిన విధంగానే కావు డ్ధి తో
వూ ట్లాడితే, వాడూ సావు డ్ధిలాగే వూ ట్లాడి,
రాజున ంచి సాముడాశిస్తున్న ప్రయో జనాలన్న
ఏకర్ష మణేట్లాడ . అంద్ర లోనూ నిజవు ందని
రాజుకు అర్థవు య్లి ంది.

ఆ తర్వాత ఆయ న వు క్తానందు డి వద్ద,
“పోగడ్తలు నాకెంతో సంతోషాన్ని కలిగిన్ని
న్నాయి . నిస్వార్థంగా నన్ను పోగడేవు న్న ప్రి లే
మాడూ?” అంటూ వాపోయా డ్ధ .

అప్పిడు వు క్తానందు డి కి తన గ్రావు ం
లోని అతిశర్మ గ్ర త్తకు వచ్చాడు . ఆయ న
పిండితు డ్ధ . ఇతర్ల లన్న పోగడేవు ఆయ న
పిని. అంద్ర కాయ న ప్రితిపిలాన్నాశించడ .
అల్లు తే, చాలాకాలంగా ఆ గ్రావు ంలోని
వారెవ్వరూ ఆయన పోగడ్తలు వినడానికిష్ట
పిడడం లేదు . పోగడ్తలు వినేవారే లేక, తన్న

చాలా నిర్ణ త్నాహింగా ఉంటు న్నట్లు , కొద్ది
కాలం క్రితం గ్రావుా నికి వచ్చిన వు క్తాను
దుడికాయన చెప్పుకున్నాడు.

వు క్తానందు డ్ధ , రాజుతో, “ప్రిభూ !
కొంతకాలం పొట్టు తన్ను వూ గ్రావు ం అతి
శర్మన లన్న చర్చ ణ్ణి మాపు కొండి. ఆయ నతో
వూ ట్లాడు వు సిలు తూ , ఇతర్ల లన్న దగ్గరకు
రానివ్వకండి. వీ కొరికా తీర్చ త్తు ంది; దేశానికి
వేల్లా జర్గ గ్ర త్తు ంది,” అన్నాడ .

విశాలాను డ్ధ , అతిశర్మ కోసిం ఎంతో
కుతూహిలపడ్డాడు. రెండు రోజుల్లో అతిశర్మ
వచ్చాడు . వస్తానే ఆ య న విశాలాను డి
రూ పొన్ని పోగడాడ . ఆయ నుబర్రు న్న పోగి
డాడ . ధన్తిల్లి పోగడాడ . ఇష్టాయి ష్టలన్న
పోగడాడ . ఆయ న ప్రితి కడలికూ పోగడాడ .

తనలో ఇన్ని గొప్పల ంణాలు న్నట్లు, తనకే
తెలియ ని విశాలాను డ్ధ పోగిపొయా డ్ధ .

అలా కొద్ది రోజులు గడిచాయి . పోగిడిన దాన్ని పోగడకుండా, అతిశయ ప్రీతిరోజు రాజుకు కొత్త పోగడలందజేస్తానన్నాడు . రాజు తుమ్మితే ఆ శబ్దాన్ని మెచ్చుకునేవాడు. వు రొకసారి తుమ్మితే, అందు లో ఏదో గొప్ప సిందేశం మూదనేవాడు . అలాగే రాజు ప్రీతి కదలికనూ దగ్గ, వెక్కిళ్ళు వర్తాలన్నింటినీ వివీరితంగా వైచ్చుకునేవాడు .

ఒకసారి రాజు విస్మి కుంటూ గట్టిగా తిడితే, ఆయన వాడిన పదజాలాన్ని మెచ్చు కున్నాడు , అతిశయ . ఇంపు కు రాజు అబ్బుర పడి, “ఇలా నన్నంతకాలం పోగడగలవు?” అని అడిగాడు .

“ప్రిభూ! తవు ర సెకులశాస్త్ర పారుగత్ర లు . సకలకాకోవిదులు. ఆకాశంలో రోజూ వెలిగే స్థిర శ్రవణ దీపం కూడా ఏదో ఒక రోజున ఆరిపో వచ్చు. కానీ ఆ రోజున అంచనా వేయ దు, నాటోటి సావూ న్యుడికి సాధ్యపిడు తుండా? తవు న పోగడడన్నూ అట్ర మంటి!” అన్నాడు , అతిశయ .

అలా నెల రోజులు గడిచాయి. ఒక రోజున విశాలు డ్ర , న్తంత్రి వు క్తానంత్రి డితో, “ఎంపు కనో నాకిప్పిడు పోగడలు వినాలంటే చిరా

గ్గానూ , భయంగానూ మాటల న్నది. వీ రు వెంటనే అతిశయను మీ గ్రామానికి పంపించి వేయ డి. నన్ను నిత్యం పోగిడే వ్యక్తికి ఎంపు ట పిడి, ఈ వూ ట చెప్పాలంటే నాకు మై హివూ టంగా మూడి,” అన్నాడు .

దీనికి వు క్తానంత్రి నవ్వి, “ప్రిభూ! అతిశయ వూపిండిత్ర డ్ర . గొప్పవాడయ్య డి తనన తాన పోగడ క్త . ఎంపు టివారి న్తం చి, తన గ్రి రించి పోగడలు వినకూడనని, ఆయ న తనే వారిని పోగ్డ త్రూ డటాడు . అర్థతన బట్టి కాక కేవలం పోగడాలనే పోగడం వల్ల, వివేకవంతు ల్సవారికెవరెక్తూ, ఆయ న పోగడలు ఎంతోకాలం సంతోషా న్నివ్వమూ ఆయ న కారణంగా వూ గ్రావు స్మిలంధరికీ పోగడలంటే విరక్తి పిట్టేం చి. అంపు వల్లనే ఆ గ్రావు డ ఎంతో బాగు పిడింది. పోగడలంటే ఇష్టపడని ప్రభువువల్ల, దేశానికెంతో మేలు జరగ్గ త్తం చి,” అన్నాడు .

విశాలాన డికి జ్ఞానోదయ వై ర్ధి. అప్పిటి న్తం చి ఆయ న అతిశయన పోగడలనాశించే వారివ్డకు పింపి, వారి బాధ్యాన్ని కుడు ర్చత్రూ వచ్చాడు . విదేహరాజ్యం ఆయ న పాలనలో ఎంతో అభివ డ్ధి సాధించింది.

చందమామ కబుర్లు

అంతరిక్షంలో ఉన్నా...

గత అక్టోబర్ నెలలో 9-16 తేదీల మధ్య రష్యాలో జనాభా లెక్కల సేకరణ జరిగింది. ఎప్పటిలాగే ఇంటింటికీ వెళ్ళి లెక్కలు సేకరించారు. ఒక్క ఇల్లుగానీ, ఒక్క పౌరుడుగానీ వదిలిపాకూడదని జనాభా లెక్కల అధికారి

రాలు నిర్ణయించారు. ఇద్దరు వ్యక్తులు ఇంటర్వ్యూ చేసిన అనుభవాపినులో ఉన్నారని తెలిసింది. ఇద్దరు వ్యక్తులుగా ముగ్గురు టాప్ టీగా జనాభా లెక్కల అధికారిని అధికారుల తరపున వెళ్ళి అక్కడ నుంచి వాటి కోర్పొయ్ నానాగ్లయ్ బ్రాహ్మణల నుంచి వాళ్ళ వివరాలు సేకరించి నిర్ణీత ఫారాలలో వాళ్ళ సంతకాలను కూడా తీసికొని మరీ తిరిగి వచ్చారు.

అత్యంత వేగమైన రైలు

గోవా నుంచి ఎక్స్ ప్రెస్ పిస్టితం 8 గంటలు ప్రియాణం చేస్తోంది. 12 సంవత్సరాల క్రితం ఏర్పాడిన ప్రతిష్టాత్మకమైన కొంకణ్ రైల్వే దీని ప్రయాణ సమయాన్ని 4 గంటల 30 నిమిషాలకు తగ్గించాలని నిర్ణయించి, తగిన విధాలుగా రూపొందించింది. ఈ రైలు గంటకు 150 కి.మీ. వేగంతో నడుస్తుంది. ఇదే నుంచి దేశంలో కెల్లా అత్యంత వేగమైన రైలు. ఢిల్లీ- భోపాల్ ల మధ్య నడిపే రాజధాని ఎక్స్ ప్రెస్, శతాబ్ది ఎక్స్ ప్రెస్ గంటకు 120 కి.మీ. వేగంతో నడుస్తున్నాయి.

గుప్తదానం

కొత్తవెరువు గ్రామంలో వుండే కోటయ్య గొప్ప కోటిశ్వరుడు. దానికి తోడు ఏ సిద్ధు స్వల్పా లేని కుటుంబం అతనిది. సాధారణంగా ధనం మళ్ళుచోట వుంచితే నష్టం, దయ్యం గుణం మూడడంటారు! కాని కోటయ్యది కొండంత వున్నది. ఎవరు కష్టాల్లో ఉన్నా చూస్తూ వస్తారు కోలేడు.

కోటయ్య దగ్గర రావు డనే నమ్మనబంటు వుండేవాడు. కోటయ్య ఎవరికైనా ఎలాంటి సిహాయం చేయాలన్నా, రావు డిద్దారా చేయి స్తాండేవాడు. అలా కష్టాల్లో మళ్ళు ఎన్నో కుటుంబాలకు కోటయ్య పిర్రోంగా ఉంటూ, రాముడివేత గట్టెక్కించి వున్నాడు. ఆ సహాయం పొందిన కుటుంబాలకు, తామె వరివల్ల కష్టాల్లోంచి బయటపడిందీ తెలిసింది కాదు. రావుడు ఎంతో చాకచక్యంతో రహస్యంగా పిన్నులు జరుపుకుంటాడేవాడు. ఎందుకంటే కోటయ్యకు ఆర్థికతాళు నచ్చుమాత్రం న దంతా గ్రహిదానం!

సిక్కు గ్రామం నందలూరు లో కోటయ్య బావవు రిది భూషణం అనే అతను మూటు న్నాడు. భూషణం కూడా కొద్దో గొప్పో దాన గుణం మళ్ళువాడే కానీ, అతడికి విడి రూపాయిలు దానం చేసినా, పిదపుండి చూసాలా చేస్తున్నానీ తప్పి మూడేది కాదు.

భూషణానికి బావ కోటయ్య వైఖరి ఏ వూత్రం నచ్చేది కాదు. ఒకసారి అతడు, కోటయ్యతో, “అంత డబ్బు దానం చేస్తూ, బుర్ర తెచ్చుకునే ఏలేకుండా, ఇంత వురుగేమిటి, బావా?” అని ప్రశ్నించాడు.

దానికి కోటయ్య నమ్మతూ, “బాహుటంగా దానధర్మాలు చేసే, నలుగురితో పోగడించు కుందే అహింకారం పిమ్మట కొన్నింది. దాతకు అనిలు ఉండకూడని లక్షణం అహింకారం! నాకు వూత్రం ఈ గ్రహిదానంలోనే పింతి ప్తి మూది. అత్యుపింత ప్తికి విచిన సింపిద లేదు; అహింకారానికి విచిన దౌర్బల్యమూ లేదు,” అన్నాడు.

గవ్వల నిర్మలాదేవి

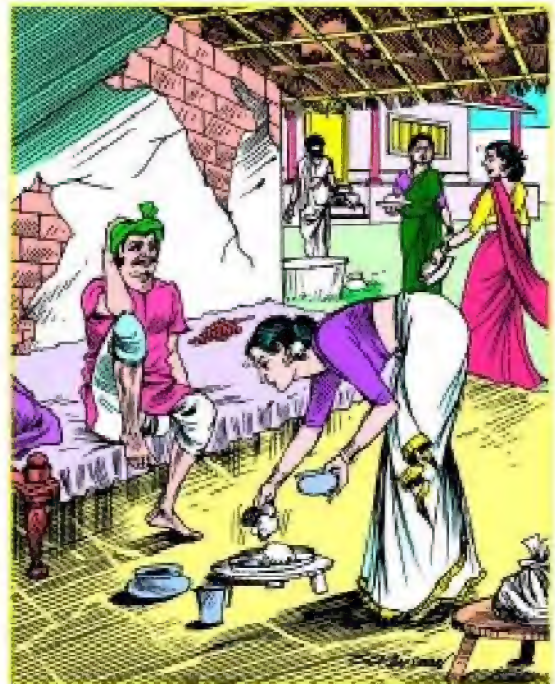
ఆ జవాబు కు భూషణం కాస్త ఉదుక్కుంటూ, “ఐతే నీకు వూ ఊళ్ళో మన్న, ఏత్తుగొట్టు ఎల్లన్నత పిరివయ్యం చేయ వలసిందే!” అన్నాడు.

“ఎమా ఎల్లన్న?” అని అడిగాడు కోటయ్య. అందు కు భూషణం, “ఈ ఎల్లన్న బాగా వు సలివాడు. లోకంలోని కష్టాలన్నీ తన భుజాలపై కట్టకట్టుకుని వచ్చాట్టు, ఎస్పిత్తా ఏత్తు పిత్తు హిం వేస్తే కుని తిర్రగ్ర త్రాంటాడు. అతడిని మ్మబంగర కాన్తి లతో కనకాభిషకం చేయించినా, అతడిమై హింలో వూత్రం సింట్లొం కనిపించవు. పేగ్గా, నాకు ఫిలానాయన కనకాభిషకం చేశాడని పొరబాట్ట నకూడా ఎవరికీ చెప్పడు. ను మ్మగ్ర ప్రిదాత వైతే, అతడు గుప్తయా చకుడు!” అన్నాడు.

భూషణం చెప్పినదానికి తలాడించి ఊరు కున్న కోటయ్య, ఆ వు ర్నాడు రావు డిని నుందలూరు వెళ్ళి, ఈ ఎల్లన్నను గురించిన వివరాలు సేకరించుకు రమ్మని చెప్పాడు.

రావు డు, ఆ సాయం కాలమే నుందలూరు నుంచి తిరిగివచ్చి, కోటయ్యకు ఎల్లన్నను గురించిన సీపు సిఫూ చారు వినిపించాడు.

ఎల్లన్నకు వాడ్యం సిఫీ పీన్రిండగా భార్య పొర్లింది. అతడికి నల్లగర్త కొడుకులు. అందరూ అంతో ఇంతో అస్తీపిర్లు. ఐతే, ప్రిన్తి తం ఎల్లన్న నివాసిం ఇంటి పేరట్లోని పిత్ర మూ పాక. అతడికోడళ్ళు, అందరూ తినగా వు గిలి పొర్లు న ఇంత అన్నం కూరలూ తెచ్చి, అతడి పిళ్ళంలో వేసి పాత్రాంటారు. ఎల్లన్న వాటిని కుడితి తొట్లో మేసి, వాళ్ళా వేళ్ళా అభివూనించి ఇచ్చిన డబ్బులతో పిట్ట కూళ్ళ ఇంట్లోంచి అన్నం కూరలూ తెచ్చుకుని యో సింగ్గా తింటూంటాడు. ఈ పిరిస్థితిని

సిహించలేక ఎల్లన్న, మొహపుంతా గంటు పేట్టుకుని తిర్రగ్ర త్రాంటాడు.

కోటయ్య బాగా ఆలోచించి, రావు డికి కొంత డబ్బుచ్చి, ఎల్లన్న ఇంటికి వెళ్ళి చేయ వలసినదేమిటో చెప్పి, ఆ రోజే నుందలూరు పింపాడు.

రావు డు, ఎల్లన్న ఇంటికి చేరే సీపు యానికి, అతడి నల్లగర్త కొడుకులూ ఇంట్లోనే మశూర. రావు డు వాళ్ళతో, “ఇది చాలా కాలంనాడు జరిగిన సింగతి! ఒకసారి వూ నాన్న చిన్నతనంలో కాలవలో ఈతకు వెళ్ళి, వాల్లు నపిడి కొట్టుకుపాత్రాందే, వీ నాన్న ఆయన్ని కాపాడి ప్రాణదానం చేశాడట! వూ నాన్నీవు ధ్యచనిపాత్రా, ఈ విషయం నాతో చెప్పి - తనకు ప్రాణదానం చేసినందుకు క తజ్జతగా, ఎల్లన్నకు బ్రతికి మ్మంతవరకూ నెల నెలా కొంతడబ్బు పుట్టజెప్పి ను, నా నుంచి వూట తీసి కున్నాడు. ఇక నుంచి

నేను నెల నెలా వచ్చి, ఎల్లన్నకు కొంత డబ్బు ఇచ్చి పొత్తాంటాను,” అన్నాడు.

ఇది విన్న ఎల్లన్న కొద్ద కులు సంతోషంతో ఎగిరి గంతేసి, ఎల్లన్నను పిత్త మఱపాక నుంచి తీసి కువచ్చి, “నాన్నా, ఇకనుంచి నీ పిడక ఈ పట్టెనుంచు వీడ!” అంటూ నుంచు వీడ కూర్చోబెట్టి, “ఈనాడు మొదలు నువ్వు కూడా పూతోపాటు ఇక్కడ ఇంట్లోనే ఉండు. నీకేం కావలసివచ్చినా నువ్వు అడగ. నీకు తినాలనిపించినదల్లా, కొడళ్ళనడిగి చేర్చుంపుకు తిను. నువ్వులూ, నువ్వులూ ఇతరత్రా నీ అవసరాలన్నీ పూర్తి అవుతాయి,” అని చెప్పారు.

జరిగిందేమిటో ఎల్లన్నకు అర్థంకాక పొర్లి నా, ఈనాటి నుంచి తన కష్టాలు గట్టెక్కాయని గ్రహించాడు. ఎల్లన్న మైహింలో ఎంతోకాలానికి లీలగా మెరిసిన సంతోష ఛాయలు చూసినరావుడు, అప్పటిట్టుత బయలుదేరి వెళ్ళి కోటయ్యకు ఎల్లన్న సంతోషాన్ని రించి చెప్పాడు.

ఆ సమయంలో అక్కడేమన్న భూషణంతో కోటయ్య, “చూశావా, ఎల్లన్నను సంతోషి పేట్టాను!” అన్నాడు.

భూషణం అర్చి స్థింగా మొహం చిట్టించి, “అర్చితే, బావా, ఎల్లన్న కాలం చేసువరకూ, నీ దానం ఇలాగే సాగి తుంటుందా?” అని అడిగాడు.

ఆ ప్రశ్నకు కోటయ్య, భూషణం భుజం తట్టి, “నువ్వు జలాశయాలు ఆనకట్టలెందుకు కట్టిస్తా? నీటిని నిలువచేసే తగిన వనరులకు వాడుకోవడానికి కదా! అలాగే నా ముందే ఏదైనా తరాలవాళ్ళు ధర్మంగా సింపాల్తుంది కూడబెట్టిన ధనాన్ని, అలా ఒక మూల దాచేస్తా ఎవరికి మూత్రం జరిగే వేలేమిటి? ఇలాంటి సత్కార్యాలకు కొంత అయినా వెచ్చిస్తే పిఠామూ, పిత్త పార్థమూ దక్కుతుంది. ఏమంటావా?” అన్నాడు.

“బావా, నీతో వాదించడం నాచేత కాదు, నన్ను ఇంతటితో వదిలేయి,” అంటూ భూషణం కుదురుకున్న లిపి భుజానమేళి కుని, తన గ్రామానికి బయలుదేరాడు.

బావవు రిది ప్రపంచం కోటయ్య పేదగా నవ్వి, “సరే, ఎల్లన్నలాంటివాళ్ళు నువ్వు ఎవరైనా కనిపిస్తే, నాకు చెప్పడం మాత్రం వురకు!” అన్నాడు.

గెలిపించిన విశ్వాసం!

ఇదే గ్ర పోర్ గ రాజ్యాల్సిన త్తంపా, రత్తు గిరుల పు ధ్య తరచూ కీపు లాటలు , ఘర్షణలు జరు గ్ర త్తాండేవి. హి తాత్త్వగా రత్తుగిరి సేనలు దుడెత్తి రావడంతో, వాటిని ఎదు ర్కొవడానికి త్తంపానాధిపతి వీర సున న్తు సునలన రాజ్యసిరిహిద్దులకేసీ నడించుచుగాత్త. రత్తుగిరిసనలు , త్తంపా సునలకన్నా సింఖ్యాబలంలో ఎక్కువ అలా అని తావు లొంగిపొవడం రాజ్యాసకే తీరు అవచ్చా ను. ద్రిబలు దానిని ఇచ్చగించరు కూడా!

సేనాధిపతి వీరసేనుడి వెంట వెళుతు న్నారేగాని, సేన్యకులలోనూ గెలుపు సాధించ గలవు న్న న్తు త్తం అత్త గుట సాగింది. వాళ్ళ తవు లో తావు అపినవ్వుకంతో గ్ర సిగ్ర సి లాత్త కోవడం వీరున న్తు గవు నింవాత్త . సేన్యకులలో ఆత్మవిశ్వాసం కలిగించి, ఉత్సా హింపేంపొందించడానికి ఏవైనా చేస్తా లని ఆయ న తీవ్రంగా ఆలోచించాత్త .

పూర్గవు ధ్యంలో వాళ్ళకోక ప్రాచీనవృత్త కాళికాదేవి ఆలయం కనిపించింది. వీర సునడు ఆలయం లోపలికి వెళ్ళి కాళికాదేవిని ప్రార్థించి మెలపలికి వచ్చి, సైనికులతో “వీ లోనిల్ల మణికియ్య ధ్యంలో మనం గెలుపొందగలమన్న విశ్వాసం లేనట్లుంది. ఈ విషయంలో కాళీపూ త నింకుల్నెన్ని బోతెల్లని కుందాం,” అంటూ రొండిన బొమ్మకున్న ఒక వెండి నాణాన్ని తీసి

పూ మిత్తా , “సేన్యిత్త ఈ నాణాన్ని బొమ్మా బొరుసూ వేస్తాను. నాణెంలో రాజపు ద్రిక బొమ్మ పడిందంటే కాళీ పూ త విజుపు సింకేతం పూ పీ, దీవించిం దన్న కునిప్పుంపు కు సాగ్ర దాం. బొత్తని పిడితో ఓటవు గా తీన్ని కుందాం,” అంటూ నాణాన్ని కుడిచేతి బొటనవేలితో పేళ్ళి ఎగరవేశాత్త .

నాణెంకేసీ సేన్యకులు అన్ని తాసిక్తితో చూడ సాగారు. నేలమీద పడిన నాణెం నంచి రాజపు ద్రిక కుప్పించడంతో వాళ్ళల్లో ఉత్సాహం పేల్చి బికింది. కట్టలు తెంపు కున్న గంగా ద్రివాహంలా సేన్యం పుంపు కు సాగింది. గెలుపు తమదే అన్న విశ్వాసంతో వాళ్ళు శత్రు సైనికులను చీల్చి చెండాడి విజయాన్ని కెళ్ళసిం చెప్పి కున్నార !

య్య ధ్యం పు గిశాక ఒక దళనాయక కుత్త వీరున న్తుడో, “విధి బలియ్యం! దానిని ఎవ్తూ పూర్తలేత్త . అల్పసింఖ్యాకులు గా ఉండీవు న సేన్యకులు సాధించిన విజయ వై ఇంపు కు తార్కాణం!” అన్నాత్త .

“నవ్వున్నది అరాలా నిజం!”

అంటూ వీరున న్తు నర్మ

గర్భంగా నవ్వుతూ , తానె

దేవి ఆలయం వద్ద

బొమ్మా బొత్తని వేసిన

వెండి నాణాన్ని తీసి

పూపించాత్త . నాణా

నికి రెండు వైపులా

రాజపు ద్రిక బొమ్మ

మూడి!

ఆంధ్రప్రదేశ్ జానపద కథ

ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్ర చాలా ప్రాచీనమైనది. ఐతే రేంట్ బ్రాహ్మణాలలో ఆంధ్రుల ప్రస్తావన ఉంది. స్థి ప్రసిద్ధ గ్రీకు యా త్రికుతు పై గస్సె నీమ రచనలలో ఆంధ్రప్రాంతం గు రించిన వివరణ ఉంది. ఆంధ్ర వల్ల దీని చరిత్ర చుండ్ర గుప్త మౌర్యుడి కాలంవరకు వెళుతుంది.

శాతవాహనులు , చాళుక్యులు , కాకతీయులు , బహ్మనీలు , కుత్తుబషాహులు మొదలైన వంశస్థులు ఆంధ్రప్రాంతాన్ని విరివిగా పాలించారు .

చాలాభాగం సారవంతమైన భూములే గనక వ్యవసాయానికి అనుకూలమైనవి. రాష్ట్రంలో ప్రామాణిక గోదావరి, కష్టానదులు , ఉపనదులు , పంటకాలు వల్ల భూమి లభిస్తుంది. సాగునీరు లభిస్తుంది. పునదేశంలో అధికంగా పరిపాటను పండించే రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్.

దేశంలో ఐదవ పేర్లరాష్ట్రంగా ఉంటున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ మైలాపాట 2,76,754 చ.కి.మీ. రాష్ట్ర జనాభా 7,57,27,541.

1956 నవంబర్ 1 వతేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పాటు చేయ బడింది.

తూర్పున బంగాళాఖాతం; పడమర కర్నాటక రాష్ట్రం; ఉత్తరంగా పునరాష్ట్ర, చట్టపూర్వ, ఒరిస్సా రాష్ట్రాలు ; దక్షిణంగా తమిళనాడు సరిహద్దులు గా కలిగిఉన్నది. దేశంలోనే సుదీర్ఘమైన 972 కి.మీ. పొడవైన సింధు ద్రవీర రేఖ కలిగిన రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని హైదరాబాద్. తెలుగు అధికారభాష. ఉర్దూ, హిందీ భాషలు పూర్వ ప్రజలు కూడా ఉన్నారు .

లక్ష వరహాల సలహాలు

భువనగిరిని విరివిగా పాలించే స్థి దర్శనమును డికి తన కుమారుడు తు రవిచంద్రుడి స్వీభావం ఏమైనా నచ్చలేదు. యుక్తవయస్సుడైనప్పటికీ అతనిలోని పురుష స్వీభావం పూర్వ రేపు. ఇలాంటి సాధు స్వీభావి సేంహసనాన్ని అదిష్టించి రాజ్యవ్యవహారాలను ఎలా సమర్థవంతంగా నిర్వహించగలడా అని రాజు తరచూ విచారగ్రస్తృడయ్యేవాడు .

ఒకనాడు రాజు పునరాణి విపులాదేవితో, “దీనికంతకూ కారణం ను మ్హ. ను మ్హ పున పిన మ్హి తిప్పించిన గారాబపు వాణ్ణి ఎందుకూ కొరగాని వాణ్ణిగా తయారుచేసింది. రాజు ఎన్నో కఠినమైన నిర్ణయాలు తీసుకోగల దృఢచిత్తుడై ఉండాలి. ఏడెలా రాజ్యపాలన చేయగలడో ఏమో!” అన్నాడు.

“పురుష స్వీభావంగల రాజు ప్రజల కష్టనష్టాలను అర్థం చేసి కుని చక్కగా రాజ్యపాలన చేయ

గలదు . పునరవిచంద్రుణ్ణి గురించి తప్పరేపీ విచారపడనవసరం లేదనుకుంటాను . అల్లునా, పునకుపూర్తయి దేశనించారంచేసి మృత్యులోకజ్ఞానం పేరిగి దధదిత్తు కాలగతు కదా?" అన్నది రాణి వివూలాదేవి.

రాజుకు కూడా ఇది వంచి అలోచనగా తోచింది. ఆయన వెంటనే యువరాజును పిలిపించి, "రవిచంద్రా! త్వరలో నీకు రాజ్యపట్టాభిషేకం చేయదలచాను . అంతకు పుంధువు మృత్యురాజ్యపుంతటా సంచరించి, ప్రజల స్థితిగతులనూ, లోకంపొకడనూ తెలుసుకుని లోకజ్ఞానం పొందించివు కోవడం చాలా అవసరం. అన్నీటికన్నా అనుభవజ్ఞానం ఎల్లమైనది," అన్నాడు.

రవిచంద్రుడు తండ్రిపూటను శిరసావహించి, సామ్రాజ్యమొక్కటిగా గ్రంథి నగరసంచారానికి బయల్పడేవాడు . పుణ్యక్షేత్రానికి నగరం శివార్లలో ఉన్న ఒక గ్రామం పోలివున్నదేమోనని అనుకున్నాడు . ఒక చెట్టుకింద విశ్రాంతి తీసుకుంటుండగా, దానిని చూసి ఇంటినుంచి రెండు కుక్కలు విసిపించాయి .

"గ్రామీణుల జాతిగానేనని నిరూపించినదంతా నీకిప్పున్నావు . ఇక నావద్ద పుగిలిందేమీ లేదు . ఉన్నదాంతోనే సంతోషం పొందాను నీవు మిత్రుల రావాలి," అన్నది మిత్రుల కంఠస్వరం.

"మిత్రుల నిరూపన పునతీర్చే బొటాబొటగా సరిపొతున్నది. ఇప్పుడు మీ తల్లికి జబ్బు చేసింది. పుంధువు కులకు డబ్బు కావాలి కదా? నేనెప్పుడూ ఏం చేయగలను చెప్పండి?" అన్నది స్త్రీ కుక్కల దీనినంగా.

"నా దగ్గర దానికేమీ లేదు . కావాలంటే మీరు పుంధువు సహాయం రాని ఇవ్వగలను . వాటిని సుమారు ఎవరికైనా అమ్మగిరినట్లయితే, లక్ష వరహాలు విలువైనవి . అప్పుడు పునలయికలకు ఎలాంటి ఇబ్బంది ఉండదు," అన్నది మిత్రుల కంఠస్వరం.

"సలహాలను ఎవరు కొంటారు?" అని వాటిని చూసి స్త్రీ కుక్కలను.

"పున అదేమి బాగాలే కోనే మిత్రాత్మలు రాకపోరు. ఇదిగో మూడు సలహాలను ఈ చెట్టు

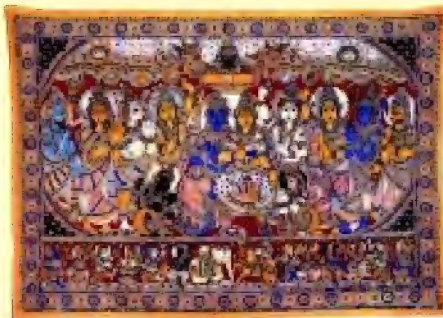

బెరడు మీద రాకాను. వెళ్ళి దీనిని అమ్ముకుని రా!" అన్నది మిత్రుల కంఠస్వరం.

ఆ పూటలు పునరవిచంద్రుడు దయాపాదయ్య గుండు, అబద్ధం దంపతులకు సాయం చేయడానికి పుంధువును అమ్మగిరినట్లయితే, లక్ష వరహాలు విలువైనవి . అప్పుడు పునలయికలకు ఎలాంటి ఇబ్బంది ఉండదు," అన్నది మిత్రుల కంఠస్వరం.

ఆ స్త్రీ ఆమె మిత్రులను చూసి, "ఒక్క సలహా ఏమిటి నాయనా? ఈ బెరడు మీద అణచుతూ లాంటి పూర్తి సలహాలు రాని ఉన్నాయి . అయితే, వాటికి లక్ష వరహాలు చెల్లించవలసి ఉంటుంది. అంత మొత్తం నీ దగ్గర ఉన్నదా?" అని అడిగింది అపు ధానంగా.

"సంతోషంగా చెల్లిస్తాను," అంటూ రవిచంద్రుడు వేలికి పట్టుకున్న వజ్రమణింగరం తీసి ఆమెకిస్తూ, "ఇది లక్ష వరహాలకన్నా ఎక్కువే చేస్తుంది!" అని చెప్పి సలహాలు రాని ఉన్న చెట్టు బెరడును తీసి పుంధువు.

కథలు-హస్తకథలు

కళాపాషణలో ఆంధ్రరాజులు అగ్ర గణ్యులు. వీరు ఈ ప్రాంతంలోని వివాహ కళలను కూడా పోషించి పంచారు. భారతదేశంలోని రకరకాల జానపదపాస్తికళలలో వున్న ఖ్యాతి మైన కలంకారీ కళలకు ఆంధ్రరాష్ట్రం పట్టి

నిల్లు. బట్టలపై ద కలంతో అద్దడంవల్ల దీనికి కలంకారీ అనేరు వచ్చింది. దీనికి పూ పూలు ఆకుల, కాయగూరల రంగులు మాత్రమే ఉపయోగించడం విశేషం. పురాణకథల సినిమాకాలపు వస్త్రాల పై ద చిత్రీకృత. తెరలు, తివానెల పై ద ఇతరవస్త్రాల మీద కలంకారీ పిన్లు చేస్తారు. శ్రీకాళహస్తి కలంకారీ పిన్లు లకు చాలా ప్రసిద్ధిగాంచింది.

కొండపల్లి బొమ్మలకు కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ చాలా ప్రసిద్ధిగాంచింది. మెత్తటి కొయ్యతో అందమైన బొమ్మలను తయారుచేసి ఆకర్షణీయమైన రంగులు అద్దుతారు.

నాణ్యమైన పు త్యాలకూ, గాజులకూ హృదరాబాద్ చాలా ప్రసిద్ధిగాంచింది. చేత్తో నగిషె పిన్లు చేయ బడే హృదరాబాద్ గాజుల రకరకాల రంగు లలో, డిజైన్లలో లభిస్తాయి. హృదరాబాద్ చేతిప త్రికాకార లు పు త్యాల పొదగడంలో సీద్ధహిన్లు. రాష్ట్రంలో లోహమీ పాత్రలు, వస్త్రమయ కూడా చాలా ప్రసిద్ధిగాంచాయి.

ఉంగరాన్ని మిల్చుకుని ఆ స్త్రీ సంతోషంగా తిరిగి వెళ్ళింది.

ఆ తరవాత రవిచంద్రు డు ఆ సెలహలను చదివాడు :

అపరిచితమైన నూతన ప్రదేశంలో రాత్రివేళ గడపవలసీ మ్మ నిద్రపోవద్దు. నిద్రపోయా వో ఆ తరవాత పై లు కునే లవకాళం రాకపోవచ్చు!

ధనవంతుడైన బంధువు ఇంటికి విలువైన కానుకలతో ఆడంబరంగా వెళ్ళాలి. అప్పుడే గోరూ దరాలు లభిస్తాయి. వట్టి చేత్తు లతోబుద వాడిలా వెళ్ళావో బయటకు గెంబోస్తాడు!

కష్టమైన, అపాయకరమైన కార్యాన్ని నిర్భయంగా శక్తివంతా వినియోగించి చేసేయాలి!

రమచంద్రు డు సెలహలను పైకెత్త నే డు స్త్రీలలో జాగ్రత్తగా దాచు కుని, రాజభవనానికి తీసుకువెళ్ళి భద్రంగా దాచాడు.

కొన్నాళ్ళ తరవాత రాజు, కుపూ డు ణ్ణి పీలిచి, “ఇన్నాళ్ళ రాజ్యంలో ఏమే పు చూ శామి? ఏమే పు విన్నామి? ఏమే నేర్చుకున్నామి?” అని అడిగాడు.

“పూ డు సెలహలన అండ్, వివేకాన్నికొన్నాడు,” అన్నాడు రవిచంద్రు డు.

“వివేకాన్ని కొన్నావా?” అన్నాడు రాజు కొపంగా.

య్య మరాజు తాన కొన్న సెలహలను గు రించి వివరించాడు. ఇది రాజుకు పు రింత ఆగ్రహాన్ని తెప్పించింది. “పూ డు! నీ అపూ య కత్యాన్ని అసరాగా చేసుకొని సన్నిహి బాగా పూ సెం చేశా. నువ్వు మోసపోయావు. నువ్వెలా రాజ్యాన్ని పరిపాలించగలవు? వెళ్ళు ఇక్కణ్ణించి. నీ ముఖం నాకు చూపకు. నా ఎత్తు ట సెలబడకు!” అని గద్దించాడు.

య్య మరాజు వక్షనంగా తల వంచు కుని వెళ్ళి పొయ్ డు. ఆ రాత్రంతా తీవ్రంగా ఆలోచించి ఒక నిష్కంహా నీకి వచ్చాడు. పు డు నాడు తెల్లవారకప్పు డే

గుర్రం ఎక్కి రాజ్యం వదిలి వెళ్ళాలని బయలు దేరాడు. పు ధ్యాయాన్ని నికల్లా నగరం దాటి చాలా దూరం వెళ్ళాడు. సాయంకాలానికి చిన్న కొండకు ఆవల ఉన్న పెట్టణాన్ని సేపి పించాడు. ఆ రాత్రికి అక్కడి సిత్రంలీనే గడపాలని నిర్ణయించాడు.

సిత్రం య జహా ని లతన్ని ఎగాదిగా పూ కాడు. రుచిచంద్రుడు ధరించిన ఆభరణాలు అతని ద స్టీని ఆక్కించి, అతనిలో పు రాశు కలిగించాల్సి. రాత్రికి ఎలాగైనా ఈ యువకుణ్ణి చంపి విలువైన ఆభరణాలు కాజేయాలన్న పు ర్వుద్ధ అతనిలో కలిగింది.

సిత్రం య జహా ని రుచిచంద్రుణ్ణి సిగరవంగా తీసుకుపోయి ఒక విశాలమైన గదిలో వదిలాడు. అప్పిడు యు వరాజు పు నసే లో అతడు కొన్న మొదటిసలహా గ్రు త్తకు వచ్చింది: అవీరిబితమైన నూ తన ప్రదేశంలో రాత్రివేళ గడపవలసి వచ్చి నిద్ర పోవద్దు. నిద్రపోయో వో ఆ తరవాత వే లు కునే అవకాశం రాకపోవచ్చు.

ఆ సలహాను పాటించాలని నిర్ణయించు కుని రుచిచంద్రుడు చున్నప్పుడో ము ఖం కడు కుక్కి వచ్చి చాపి పీ డ కూర్చున్నాడు.

అర్ధరాత్రి సేపు య లో సిత్రం య జహా ని ము సే గ్రు వేసు కుని, రుచిచంద్రుడు న్న గదిలోకి మెల్లగా ప్రవేశించి, కత్తి పెకెతాడు. యు వరాజు కత్తివేట్టు న్న తప్పించు కుని, సిత్రం య జహా ని చేతిని వడిసి పెట్టు కున్నాడు. అనూ వ్యామైన ఈ పరిణామానికి హెడలిపాల్సిన సిత్రం య జహా ని, “దు రాశ మిట్టే పు ర్వుద్ధితో ఈ పాపిక త్యానికి పాల్ప డ్డాను. పీల్లలు గలవాణ్ణి. “పుంచండి,” అంటూ రుచిచంద్రు డి పొదాలపేబుడ్డాడు.

రుచిచంద్రుడు అతన్ని పుంచి వదిలిపెట్టాడు. పు ర్త నాడు తెల్లవారగానే అక్కడి నుంచి బయల్ పు దేరాడు.

పివిధ పిట్టణాలు, పిల్లలు తిరిగి అతడు కొన్నాళ్ళకు తన పే నహా పు రాజ్యం చేర్చ కున్నాడు. రోజూ ప్రయాణం చేయడం వల్ల అతడు బాగా అలిసి పోయాడు. పు న్నలూ, తలా పూ సీపొయ్యాయి. అలాగే వే సమామ కొలువుదీరి ఉన్న సభకు వెళ్ళాడు.

అతన్ని పే నహా పు గు ర్తించలేకపోయాడు. రవి చంద్రుడు తానెవరయినదీ చెప్పాడు.

“చీ, పు వ్యా నా పే నల్లు డివి!” అని చీదరించు కున్న అతని పే నహా పు, అతన్ని బయల్ పు కుంటు పు ని భట్టు లను ఆజ్ఞాపించాడు.

యు వరాజు వక్షసంగా వీధిలోకి వచ్చాడు అప్పిడు అతనికి తాను కొన్న రెండవ సలహా గ్రు త్తకు వచ్చింది: ధనవంతుడైన బంధువు దగ్గరికి విలువైన కానుక లతో ఆడంబరంగా వెళ్ళాలి. అప్పుడే గౌరవాదరాలు లభిస్తాయి. వేదరికంతో వెళితే అవమానం తప్పదు!

ఆ పూ టల్లోని బావాన్ని రుచిచంద్రుడు అర్థం చేసు కున్నాడు. ఆచరణలో పేట్టలని తన దగ్గర న్న కొన్ని నగలను తాకట్టు పేట్ట, కొత్తబట్టలను కొన్నాడు. ఆ తరవాత ఒక సెల్త్రానికి వెళ్ళి స్నానం చేసి కొత్తబట్ట లను, పు గిలిన ఆభరణాలను ధరించి, పిల్ల వెళ్ళ కానుకలతో మే సమామ కొలువుకూటానికి వెళ్ళాడు. అతన్ని పూ డగానే పే నహా పు గ్రు ర్తించి, అహ్వానిస్తూ లేచి వచ్చి, అప్పిడు యంగా కౌగిలించు కున్నాడు.

పే నహా పు భవనంలో కొన్నాళ్ళుండి, రుచిచంద్రుడు మళ్ళీ దేశాటనకు బయలుదేరాడు. రెండు రోజులలో పోత గ్ర రాజ్యం రాజధాని నగరం చేరాడు. నగర పీఠు లలో వెళ్ళ తూ డగా, ఒక కుత్తురి గొంతెత్తి

తిరుమలేశుని ఆలయం

యో మహారథేశం నృంచి భక్తులను ఆకర్షించే దివ్యోత్సాహం తిరపితికొండ తిరువుల శ్రీమేకడేశ్వరస్వామి దేవాలయం ప్రసిద్ధిగాంచింది. వేంకటేశుణ్ణి-శ్రీనివాసుడు, ఏడుకొండలవాడు అని వును పిలిచినట్లు ఉత్తరభారత ప్రజలు బాలాజీ అని పిలుస్తారు. తూర్పుకనువులలోని నల్లపులకొండల వుధ్య ఏడుకొండల వుద వేంకటేశ్వరస్వామి దేవాలయం మెల్ల గొంధు తున్నది. ఈ దేవాలయం ఎంతటి ప్రాచీనమైనదో చెప్పలేముగాని, దీని అభివృద్ధికి పిల్లవాయి, చోళులు, పాండ్యులు, విజయనగర రాజులు, మైసూరు రాజులు

ఎంతగానో కపివేశార.

దక్షిణభారత దేవాలయ శిల్పకళాశైలికి చక్కటి ఉదాహరణ ఇక్కడి ప్రధాన ఆలయం. గర్భగృహం వుంది విమానం, ధ్వజస్తంభం బంగారు రేకులతో తాపిడం చేయబడి ఉన్నాయి.

ఏడుస్తూ ఉండడం గతునించి, అతన్ని సేవ్ పించి, “ఎందుకు ఏడుస్తావో?” అని అడిగాడు.

“నా కొడుకు యువరాణిని వివాహమాడబోతున్నాడు,” అన్నాడు కుమ్మరి.

“అది ఆనందించతగ్గ విషయమే కదా? వుంది ఏడుస్తున్నావెందుకు?” అని అడిగాడు రవిచంద్రుడు.

“కాదు, నానా! ఈ రాజ్యంలో యువరాణికి

రోజూ పేళ్ళమంతానే ఉంటుంది. కారణం తెలియదు గాని, పేళ్ళు నరాల్లో పేళ్ళకొడుకు చచ్చిపోతాడు. ఈరోజు యువరాణిని పేళ్ళాడులసేరి నా కొడుకు మంతులుంది. నాబిడ్డ ప్రాణాలతో బయటపడతా!” అంటూ వుళ్ళి ఏడుపసాగాడు వచ్చుడు.

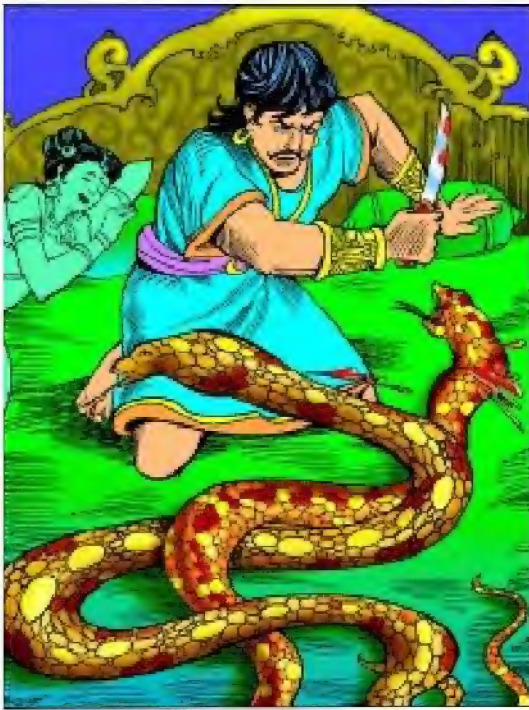
రవిచంద్రుడికి తాను కొన్న మూడవ సెలహా జ్ఞాపకం వచ్చింది: కష్టమైన, అపాయకరమైన పనిని నిర్వహించగా, శక్తివంతా ఉపయోగించి చేసేవ్యాలో!

ఆ వచ్చుడి కొడుకును రోచడం తన బాధ్యతగా భావించాడు రవిచంద్రుడు. అతడు కుమ్మరితో, “నరే, నీకుమారుడికి బదులు నేను వెళ్ళియువరాణిని వివాహమాడతాను,” అన్నాడు.

కుమ్మరి అందుకు సంతోషంగా అంగీకరించి రవిచంద్రుణ్ణి రాజు దగ్గరికి వెంటబెట్టుకుని వెళ్ళాడు. రవిచంద్రుడికి, యువరాణికి వివాహం జరిగింది. ఆనాటి రాత్రి యువరాణి తండ్రి నగ హస్తాని చేరగానే నిద్రపోయిందిగాని, రవిచంద్రుడు వూత్రం పేలుకుని గదినుండా వెలికించి చూడసాగాడు.

అర్ధరాత్రి సమయంలో రెండు పాములు పొన్నపుడికి ఎగబ్రాకి రావడం అతడు గమనించాడు. వెంటనే కత్తి దూసి, రెండు పాములనూ

పర్యాటక ప్రదేశాలు

శ్రీశైలం, తిరపితి లాయీ యా త్రాస్థిలాల్ తే కాకుండా ఆంధ్రరాష్ట్రంలో పర్యాటకులను ఆకర్షించే ప్రదేశాలు చాలా ఉన్నాయి . మనదేశంలో ఐదవ పెద్దనగరమైన హైదరాబాద్ లో చారిత్రక ప్రాచీన ఖ్యాత సింహాసనం కున్న చార్మినార్, గోల్కొండ, సాలార్ జంంగ్ మ్యూజియం, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం మొదలైన భవనాలు, స్థలాలు ఉన్నాయి . హైదరాబాద్, సీకిందరాబాద్ నగరాలను కలుపుతూ హిస్సార్ సాగర్ తటాకం ఉన్నది.

పర్యాటకులను విశేషంగా ఆకర్షించి, ఆహ్లాదపరిచే స్థానం వు రిక సుందర ప్రదేశం విశాఖపట్నం సుందర ప్రదేశం. అరకులోయ, చిడా క్యాంప్, బొర్రాగుహలు మొదలైన పర్యాటక ఆకర్షణలు కూడా ఈ పిరిసిరా లలో ఉండడం విశేషం.

పర్యాటకులకు ఆసక్తి కలిగించే నాగార్జునసాగర్, అవు రావతి, ఎత్తిపాతల జల పాతం, భద్రాచలం, లోహి, వంత్రాలయం, పుట్టపర్తి మొదలైన ఎన్నో ప్రాంతాలు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఉన్నాయి .

తెగనరికావు . పావులు చచ్చాక, అవి ఎక్కడినుంచి వచ్చాయో అని గమనిస్తూ పరిశీలించి చూశాడు . పావు కింద ఉన్న ఒక చిన్న బొరియ ను పరిశీలిస్తూ దానికింద ఒక పావుల మిట్ట ఉండడం తెలియ వచ్చింది.

పురుషావు తెల్లవారాక అల్లుడు ప్రాణాలతో ఉండడం చూసి రాజు పెరవూ నందం చెందాడు . రవిచంద్రుడు జరిగిన సంగతి వివరించి, “ఈ భవన నిర్మాణం సుపుయంలో పావుల మిట్ట నాశనమైంది, అందులోనే పావులను చంపేస్తున్నాడు . ఈ రెండు పాములు పెగబట్టి నూతన వరులను కాటే వేస్తూ వచ్చాయి . ఇప్పుడు వాటి పెడ విరగడం అవుతుంది,” అన్నాడు .

తనకుమార్తెను ధైర్యంగా వివాహమాడే రోచిన రవిచంద్రుడు భువనగిరియ్య మరాజు అని తెలియడంతో రాజు ఆనందం ఇచ్చి పుడిచింది. విల్లు వెళ్ల కానుకలిచ్చి కుమార్తెనూ, అల్లుణ్ణి సాగనంపాడు.

సాహసక త్యం చేసి, రాజకుమారిని వివాహమాడి వెంటబెట్టుకుని వచ్చిన తనకుమార్తె స్థలం సీ భువనగిరి రాజుదంపతులు పరమానందం చెందారు.

తనకుమార్తె డిద్దారా జరిగినదంతా విన్న రాజు, “నువ్వు కొన్న నెలహాలు నిజంగానే నీకు వులు చేశాయి . నీవు వివేకికావూ, దురుద్భిక్షుగల సాహసీ వీరు డిగానూ తీర్చిదిద్దాయి . వాటి విల్లు వలన వరుహాలు కావు; కోటి వరుహాలు!” అన్నాడు పుండ హాసం చేస్తూ.

మనదేశం గురించి తెలుసుకుందాం

జనవరి అనగానే గ్రృత్తుకు వచ్చేవి రిపబ్లిక్ దినోత్సవాలు . పారిశ్రామిక, వ్యవసాయ , వాణిజ్య, ఆరోగ్య, విద్యారంగాలలో వు నదేశం సాధించిన ప్రగతిని, సాంకేతిక అభివ ద్ధిని చాటేందు కు బ్రహ్మాండమైన ఊరేగింపు జరపడం ఈ ఉత్సవాలలో ప్రధాన అంశం. వివిధరంగాలలో మనదేశం సాధించిన ప్రగతిని గురించి ఈనెల క్వీజ్ లో తెలుసు కుందాం.

1. ప్రిస్త్తిత వు న అణు శక్తి ఉత్పాదక సావు ర్థ్యం ఎంతో తెలు సా?
2. ఇనసాట్-ఐబి శాటలైట్లను వు నదేశం ఎప్పిథు ప్రయోగించింది?
3. అతిపేద్దద్రు ఆధు నికసివు ద్ర పిరిశోధనా నాక 'సాగర కన్య' వు నవద్ద ఉంది. ఈ నాకవు వు నం ఏ దేశం వుంచి తెచ్చావు?
4. మనదేశం రూపొందించిన మొట్టమొదటి 'సర్ఫేస్ టు సర్ఫేస్ మిసైల్' పేరేమిటి?
5. వు నమశు ఒక మిథు పు ళ్ణీ, ఒక స్త్రీనీ అంతరిం లోకి పంపింది. వాళ్ళబరేవు టి? ఎప్పిథు పింపింది?
6. దశాంశ ద్రవ్యవూ న సిద్ధతని వు నదేశం ఎప్పిథు ప్రివేశపేట్టింది?
7. 'యూ నివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కవు పిన్' ఎప్పిథు ఏర్పాటు చేయ బడింది?
8. వు నదేశంలో చాలా ఎత్తులు న భవనం ఎక్కడ నిర్మించబడింది? ఏ సింవత్సరం? (సమాధానాలు వచ్చే సంచికలో)

డిసెంబర్ 2002 క్విజ్ సమాధానాలు

1. బిర్లాహోలలో జరిగిన ప్రార్థనా సివూవేశ వేదిక సివ్వి పింలొబలిన బాంబు .
2. లెఫ్టినెంట్ జనరల్ కె.ఎం.కరియప్ప ప్రిధువు కవూంద-ఇన-ఘ్ని అయ్యార్థ .
3. 74 పాల్కు ; 14 జాతీయ పార్టీలు .
4. సీ.డి.దేశపు ఖ. ఆర్థ సార్థ .
5. 1954 ఫిబ్రవరి అలహాబాధు లో; సి వూర్థ 500 వుంది ప్రాణాలు కోల్పోయార్థ .
6. 1954 - డా. ఎఱ. రాధాక ళ్షిన్, సీ. రాజగోపాలాచారి, సీ.వి.రావు న.
7. సిచిన నాగ్. 100 ప్రి . ఫ్రె స్టియల్ ఈతలో.
8. బొంబాయి (వుంబై) ఆర్గ. బిషి వెలేయ న గ్రేసీయూ . 1953 జనవరి 12.
9. వు ధ్యభారత, ఇండోర్.
10. శ్రీ రవు ఁ వు పార్థి, శ్రీ అరవింధు లు .

విఘ్నేశ్వరుడు

క ష్ణి డి పూ టలకు పేదగా నవ్వి, పు దంగ కేసిరి, “అలాగని తప్పించు కోబోతు న్నావా? వీల్లేదు! నీ పు రళీగానం గొప్పిదో, నా పు దంగవారి ద్యుగొప్పిదో ఇక్కడే, ఇప్పిడే తేలిపావాలి!” అన్నాడు .

క ష్ణి డు గదగడలాడు తూ , ఊదడానికి పు రళీ తీశాడు .

మృదంగదేవరి మరు మేసి మద్దెల వాయించ మొదలు పెట్టాడు. కృష్ణుడు యమునా కళ్యాణి రాగాన్ని వారి ప్రి, పు దంగదేవిని తికప కపట్టి రక్కన హి ంసిధ్వని రాగాన్ని అందు కొని అద్భుతంగా వారి ప్రిందే, మృదంగదేవరి పరవశించి మైమరిచి మద్దెల విడిచి నృత్యం చేయడం మొదలుపెట్టాడు.

క ష్ణి డు హింసిధ్వని రాగాన్ని చిత్రవిచిత్ర గతు లతో స్వరాల పు రింత ధు రితంలో

పిలికిస్తోందే, పు దంగదేవిని రూ మిచిడిచి విఘ్నేశ్వరుడు విఘ్నేశ్వరుడైతొండమెత్తి, బొజ్జ ఊపిఠాంట్లా అవు తోత్సాహితో ఆనంద తాండవం చేశాడు. మద్దెల మాయమై ఎలుక గుత్తు లు వేసింది.

విఘ్నేశ్వరుడు తనకు ప్రియతమమైన హింసిధ్వని రాగానికి మిఠకరించిపోతూ , తాండ వంచేస్తూ, అలసీపాతూ ంటే క ష్ణి డు రక్కన పు రళి వారి చటుం ఆపీ, పు యు కు పారి పొప్పుశ్వర ధృ పిడిపాకుండా ఒడిసీ పిట్టు కొని, “పొర్వతీనందనా! పు ల్లీ బోర్లాపిడ్డా వంటే, ప్రి అప్పు పు రళీగానాన్ని వినకూడ దని శపించి పొత్తు ందేవ్రా నన్న భయ తో, నిన్ను కింద పిడిపాకుండా పిట్టు కున్నాడు . పు రేం అన్న కోకు, లంబోదరా!” అన్నాడు చిన్నగా నవ్వాతూ .

పాములకు ఉన్నట్లు, 'కష్టం నీవు రక్షిగానాన్ని
ఎనాలనే ఇలా వచ్చావు. నీ కష్టాన్ని నా
కీర్తిని నిజంగా నిరూపించావే!' అన్నాడు
అప్పుడు తనంతో.

కష్టం చిన్నగా నవ్వుతూ, 'పాము!
పాపం, నీ వాచానం మధ్యలదరులు బాగా
తీసుకుంటే!' అని అంటూ ఎలుకను పుచ్చగా
నివ్వరాదు.

పాములకు ఉన్నట్లు, 'కష్టం! కష్టం డికి అంత
కాలం పిచ్చి పీచించింది. ధనుర్మాసం సాకుతో
నిన్ను తీసుకురమ్మని, అకూర్చుకుంటే పిచ్చి
తాడు, వెళ్ళు! విజయం!' అని చెప్పాడు.

కష్టం, 'అంతా నీ దయ, సాక్షి!' అని
అని చేతులు మోడ్చి మ్రోగ్గాడు.

పాములకు ఉన్నట్లు, 'అవతారమూర్తి! నా
దయకాదు, నీ లీల! అన్నట్లు అర్జునుడు
రూపంతో నీ కోసం ఎదురు చూస్తోంటుంది,
అన్న గ్రహించు!' అని చెప్పి ఎలుక వాచానం

ఎక్కి, ఆకాశానికి రివ్వన వెళ్ళి అంతర్ధాన
వున్నావు.

పురికొన్నాళ్ళకు అకూర్చు వచ్చి కష్టం
బలరావులను పురుషానికే రథం పురుష
తీసుకువెళ్ళాడు. అష్టమంకరలతో ఉన్న కుబ్జ
కష్టం డికి ఎదురు రొచ్చి, పాదాలకు మ్రొక్కి
చందనం పై సీంది. కష్టం బలరావులకు
పైలవులను వేసింది.

కష్టం ఆస్వాదంగా కుబ్జను రెండు
చేతులతో లేవనెత్తాడు.

కుబ్జాని పింపాల్సి అప్పిరని రూపంతో
అర్జునుడేవలంకం చేర్చుకుంది.

కంస్సు తనను చంపాలని చేసిన రక
రకాల కనిపింపాల్సి అప్పిరని చిత్తుచేసి,
కష్టం, కంస్సు పట్టుకుని సీంహాసనం
నంచి కూర్చుని లాగి కిందపడతాడు. కంస్సు తన
పురుషులను.

దేవకీ వసుదేవతను కారాగారం వచ్చుకు
అనుచేసి, కష్టం ఉగ్రుని దిని కూడా
కారాగారం నుండి విడిపించి, అతని సీంహ
సనం అతని పిరం చేశాడు.

కష్టం బలరావులను పేదవాళ్ళయ్యారు.
కష్టం అనేకపుంధి పురార్థం, రాసు
లను నిర్మూలించాడు. సింహ ద్రంఢానికి చొప్పు
కొని పురుషులగా ఉండే లాగ ద్వారకా నగ
రాన్ని నిర్మాణం చేయించి, అన్న బలరావు పట్టి
యాదవులకు పెద్దగా చేసి రాజరికాన్ని నెల
కొల్పాడు.

కష్టం రుక్మిణిని తెచ్చుకొని వివాహం
చేసి కొన్నాడు.

సింహాసనం పడలతో పులకారపున్నా,
కష్టం ఎప్పటివలెనే ఆమతను కాస్తా,

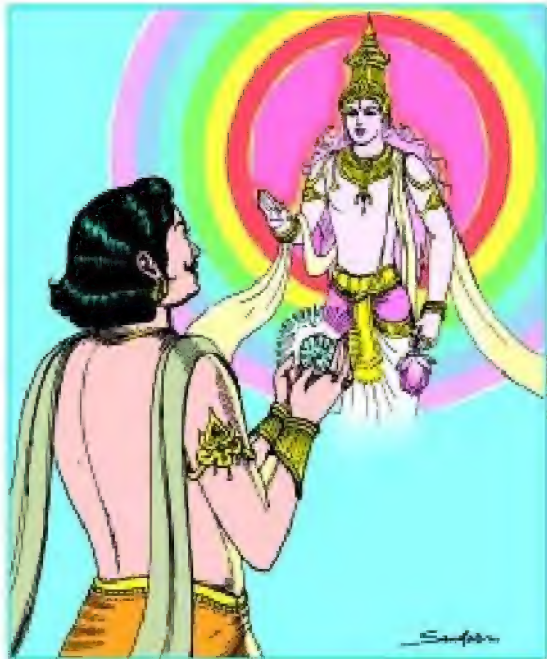
పాల్కు పీత కుతూ గోపాలక ష్టిత గానే ద్వారకలో ఉంటున్నాడు .

ద్వారకానగరం పక్కనే సిత్రాజిత్తు అనే వ్రాసిన భుక్త రాజావలె సింహానం ఏర్పరచు కొని భోగభాగాలతో తులతూ గు తు న్నాడు . తానె న్ని ర్యవంశ త్రియ్య ఉడని నెగర్వంగా చెప్పుకుంటూ, సూర్యోపాసకుడై గొప్ప తపిస్సి చేశాడు .

స్థా ర్థుత్త (పిసిన్నుద్వేశపు తకపు ణి అనే పేర్ల వజ్రాన్ని అతనికి ప్రసాదించాడు . శవు తకపు ణి నుండి వెలువడే అద్భుతమైన కాంతికిరణాలు బంగారు కణికలై పితిరొజూ అతనికి అంతు లేని బంగారం సివు కూర్చు తూండేది .

సిత్రాజిత్తు వ్రాసిన భు లనిపీంధ్ర కుంటు న్న వారికి ఆహ్వానాలు పంపి వరీ వచ్చినవారందరికీ వు ణిని చూపించి, వు ణి వ్రాసినాన్ని వర్ణిస్తూ వు రిసీపాతూండేవాడు . క ష్టిడికి కూడా ఆహ్వానం పంపించాడు గాని క ష్టిడు రాలేదు . ఎప్పిడో వీలు చూసి కొని వస్తానని తిరుగు కవు ర్ణ పంపించాడు . ఆ కారణంగా గర్విష్ట అయిన సిత్రాజిత్తు క ష్టిడిపేద్యేషిం పేట్టుకున్నాడు . క ష్టిడి గు రించి ఎన్నో విశేషాలు విన్నా, ఒక యా దవ వ్రాసిన భు డిగా తప్పితే క ష్టిడిపే అతనికి పేర్ల అభిప్రాయం ఏర్పడలేదు .

సిత్రాజిత్తుకు సిత్యభావు అనే అసిహాన సౌందర్యవతియైన కుమార్తె ఉన్నది . శవు తకపు ణితోబాటు సిత్యభావు న్నందర్యం కూడా విఖ్యాతికెక్కింది . జరాసంధుడిలాంటి రాజాధిరాజులు సేత్రం సిత్యభావు న్న చేబట్టాలని కావు కొని ఉన్నారు .

సిత్యభావు కు పాల్కుశ్వర దిప్పేసినలేని భక్తి విశ్వాసాలున్నవి . ఆమె ప్రతి వినాయక చవితీకి పాల్కుశ్వర ణ్ణి భక్తిశ్రద్ధలతో ప్తి జించి క ష్టిణ్ణి తన అధీన డిగా చేర్చ వలెనని కోర్చు కుంటూండేది . క ష్టిడు ఆ దారిన వచ్చిమ్మి డల్లా న్నదాగ్రం వు ద నిల్చుని చూసీ చూసీ, ఒకసారి అతడు తల పైకెత్తి తన్ను చూడలేదు కదా అని నిరాశతో ఎప్పుళ్ళరుడి మ్రొల మోక రిల్లి, తన ఆశ ఫిలింపిజేయ వు ని వు రీ వు రీ ధ్యానిస్తూండేది .

సిత్రాజిత్తుకు కుమార్తె మనసు తెలిసినా తెలియ నట్టే ఉండేవాడు . ఒకనాడు సిత్యభావు పాల్కుశ్వర దిచ్చుంధ్ర భక్తితో చూ కలిగి ఉండగా చూసి, “ప్రత్యక్షమైన సూర్యభగవానుడి అన్న గ్రహం వు న్నపే ఉండగా, ఇలాంటి మ్రొక్కుబడులు చేసినకమ్మా?” అన్నాడు .

సిత్యభావు చివాలు న లేచి, “అలా అన కూడదు , నాన్నా! వు న్నవాంభితాన్ని నిఫలం

చేయ గల దేమవు పొప్పుశ్వరు యు ఒక్కడే!” అన్నది.

“ఏమిటి నీవు నోవాంభితం? రుక్మిణీతో పాల్పించుకొవడమేనా?” అన్నాడనిత్రాజిత్తు కాస్తావు ందలంపిగా.

“పాల్పించుకొవడమేమిటి? కష్టమిట్టి నా అధినంలో పేట్టుకొంటావు!” అన్నది సిత్యభావు.

సిత్యభావు పట్టుదల ఎలాంటిదో సిత్రాజిత్తుకు తెలియనిదికాదు; అర్జునా వర్తిబేల అని తనకు తాను సిరిపేట్టుకొంటూ అక్కడి నుంచి వెళ్ళాడు.

పున్నాడకష్టియ సిత్రాజిత్తు దగ్గరికి వచ్చాడు. రాకరాక తమ గృహానికి వచ్చిన కష్టిడికళ్ళ పిదాలని సిత్య తెగసింబర పిడుతూ ముస్తాబు సివరించుకొనిసిభా మందిరానికి వెళ్ళేసరికి కృష్ణుడు అప్పుడే వెళ్ళిపోయాడు.

సిత్రాజిత్తు శవుంతకపుణిని గృహేట్టో భద్రంగా పట్టుకొని ఉగ్రంగా కృష్ణుడు వెళ్ళిన మేలు చూస్తూ ఎంతో దిగులు గా నిల్చున్నాడు.

సిత్యభావు తండ్రితో, “ఏమిటి నాన్నా అలాగ ఉన్నార? వచ్చిన పుహను భావము నీ కుమారెనిన నన్ను తనకు ఇమ్మని అడగ లేదు గద!” అన్నది.

“అలా అడిగినా నేనుతగా పట్టింపుకోవు గాని, ఏమి డిగాడో తెలుసా? శవుంతకపుణిని ఇచ్చున్నాడు. తనలాంటివాడి దగ్గర ఉంటే, ప్రజలందరి శ్రేయస్సుకీ ఎన్నోవిధాల ఉపయోగాపెడుతుందని కూడా అన్నాడు!” అని సిత్రాజిత్తు చెప్పాడు.

సిత్యభావు చిర్రకొపింతో, “ఇంతకూ, నా కుడే శవుంతకముణేనీకు ఎక్కువైనది కదూ?” అంటూ చరచర వెళ్ళబోతూంటే సిత్రాజిత్తు ఆమెను ఆపి బుజ్జగింపుగా, “అలా అనుకో వద్దమా! ఆ కష్టిడిబరానికు విస్త్రీబోతున్నాన, అంతే!” అంటూ నసిగాడు.

“అతడు పుణి ఇచ్చే బంగారాన్నితనవద్దే దాపు కుంటానని అనలేదు గదా, అతనిది బరాని ఎలా అమరుంది, నాన్నా? కష్టి డంతటి వాడు అడిగినప్పిడు సంతోషంతో ఇచ్చి మేలు ఎంత బాగుండేది, నాన్నా!” అన్నది సిత్యభావు.

సిత్రాజిత్తు కుపించిపాత్ర, “ఇప్పుడు, ప్రాణాలతో ఉండగా నా దగ్గర్నుంచి పుణిని ఎవ్వరూ తీసికోలేరు! పుణి నా ప్రాణం, నానీర్వహిం!” అంటూ అగ్రహింతో గట్టిగా అరిచాడు.

సిత్యభావు ముఖం జేమరించుకొని, “బెన్న! పుణి నీకు అంత గొప్పది! నా కుడే గొప్పది! ఆ శవుంతకపుణి గొప్పదో, నేను

గొప్పా, ఆ కష్టిదేవుడు జువుచెయ్యాలి!” అంటూ చరచరా వెళ్ళింది.

కొద్ది రోజుల తరువాత వినాయక చవితి వచ్చింది. సంత్యభావు యథావిధిగా పొన్న శ్వరణ్ణి అవి త భక్తిశ్రద్ధలతో అర్చించి, ఆ సాయంత్రం పిల్లకీలో ద్వారకానగరానికి బయలుదేరి వెళ్ళింది.

ఆ సాయంత్రం ఆకాశం దట్టంగా వున్నది. చీకటి అమృత స్పంది. కష్టిదేవుడు ఆమా పాలు పీత కుతున్నాడు. ఒక్కసారిగా వున్న విడిపాలు చవితి చంద్రవంక పాలల్లో తళుక్కున ప్రతిబింబించి కష్టిదేవునికి కనిపించి క్షణంలో మబ్బు క్రమ్మి మాయమైంది.

వినాయక చవితి నాడు చంద్రుడు కంట బడినుడు కు కష్టిదేవుడు నొచ్చకుంటూ, పై జామందిరంలోకి వెళ్ళి లక్షతలు తలపిస్తాడు చల్లుకొని, పొన్నశ్వరణ్ణి నిమిషం కూర్చుని కన్నలు మూసి, “దేవా! ప్రతిబింబమే అయినా

చూశాను, అంతా నీ దయ!” అని ధ్యానించాడు. అతని అలా ధ్యానిస్తే నన్నప్పడు, “కష్టా! నీమా చూడాలని చూడలేదుగా! నీలాపినింద పడినా వున్న విడిపాలు నట్లే విడిపాతుంది! ఇదీ ఒక లాభానికే అనుకోవద్దు!” అంటూ విఘ్నేశ్వర ప్రతిమలోంచి వెలువడినట్లుగా పూటలు వినిపించాయి.

కష్టిదేవుడు కన్నులు తెరిచి, “స్వామీ! అంతా నీ లీల!” అన్నాడు.

అదే సమయంలో శ్రీకృష్ణ జామందిరం ప్రవేశిస్తూ పొన్నశ్వరణ్ణి నిమిషం నిల్చుని ఏదో జపిస్తూ కష్టిదేవుణ్ణి ఆశ్చర్యంతో చూసి, “శ్రీవారు పొన్నశ్వరణ్ణి లవారితో ఏదో వంత నాలు జరుపితున్నట్లున్నదే!” అన్నది.

కష్టిదేవుడు, “ఇదేవేళ ఒకానొక వినాయక చవితి నాడు నన్ను పించిన యశోదమ్మతో నేను అన్న పూటలు గ్రర్తకొచ్చాయి, అంతే!” అన్నాడు.

“ఆ పు ధ్మ పూ టలేమి టో నాకు కూడా వినిపించవా, స్వామి!” అన్నది రు క్మిణి చిన్నగా నమ్మతూ.

క ఋి, “య శోద ప్మ పీతు కుతు న్న పాలలో చవితిచంద్ర డి బింబం చూ సీ కేరిం తాలు కొట్టాన. ఎన్ని నిందలు పిదతావో కదా, అని య శోద ప్మ నొచ్చుకున్నది. పేద్దయ్య క అల్లి నా నింద తప్పిదన్నది. దానికి నేన, అపూ, అప్పితు పు ళ్ళా చూ డాలి కదూ అని అన్నాను,” అని చెప్పాడు.

రు క్మిణి, “పు రి అప్పితు నీలాపినింద సింగతి ఏమైంది? ఎలాంటి నిందపిడ్డార ?” అనడిగింది.

“పు న్న తింటు న్నానని అన్నయ్య చెప్పనే చెప్పాడు!” అన్నాడు కృష్ణుడు.

రు క్మిణి, “పు శీ ఇప్పిత చంద్ర ణ్ణి పూ డ లేదు కద! చూ డాలన్నా కనిపించదు లిండి. బాగా పు బ్బు పిట్టి ఉంది!” అని ఏదో చెప్పబో తు న్నట్లు చూసింది.

“రు క్మిణి! ఏదో చెప్పివచ్చినట్లున్నావే, ఆగావెందుకు? ఏమిటి విశేషం?” అని అడిగాడు క ఋి.

“వోషిమే ! సిత్రాజిత్తులవారి ఇంటి పు ణి పు న ఇంటికి విచ్చేసింది!” అన్నది రు క్మిణి.

క ఋి, “శపుంతకపు ణి పు న ఇంటికి రావడమే విటి?” అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా.

“ఆ పు ణి కాదు , సిత్రాజిత్తులవారి కన్యకా పు ణి—సిత్యభాపూ పు ణి వచ్చింది. చాలా ఋిగా ఇక్కడే పూ ట్లాడు కుంటూ ఉన్నావు . తపు రాకుంసిం చూ సీచూ సీ ఇప్పిదేపిల్లకిలో వెళ్ళింది. ఆపై న సాగసుపీ ఇలా వచ్చాన . వీ రు కనిపించార!” అన్నది రు క్మిణి.

క ఋి తలపింకించి, “అలాగా! పు న ఇంటిపొబ్బుశ్వరదేమణ్ణి కూడా చూ డాలని వచ్చి ఉంటుంది, చూ సీంది కదా!” అన్నాడు .

రు క్మిణి, “పొబ్బుశ్వరదేమణ్ణి చూ డాలని వచ్చిందో, మీ కన్నుల్లో పిడాలని వచ్చిందో మరి! ఇక్కడ ఉన్నంతసేపూ ఆమె చూపులు పు ప్మల్నే తెగ వెతికి వెతికి వేసారాయని పూ త్రం నాకు రూ ఢిగా తెలు సు!” అన్నది పు ందహాసిం చేస్తూ.

“ఏమి టి వింత! పూ టలు రావపు కున్న రు క్మిణిదేవి, ఈ రోజు చపు రంగా పూ ట్లాడు తు న్నదే!” అని క ఋి అన్నాడు .

చిన్నయ్య దానగుణం

ఒక ఊళ్ళో ఒక శ్రీమంత్రుడు అపిర దానకర్షుడు. ఆయన వద్ద చిన్నయ్య అనే సుమకుడు ఉండేవాడు. వాడు చిన్నతనం నుంచీ శ్రీమంత్రుడి నోకరు. ఒకనాడు శ్రీమంత్రుడు చిన్నయ్యతో కూడా సంతకు వెళ్ళితే, అక్కడ ఒక ఖరీదైన రథం బొమ్మకనబడింది. చందనం చెక్కలో జల్లు గ్రహిణి వులిచిన ఆ రథానికి రెండు గుర్రాలున్నాయి. చిన్నయ్య ఆ బొమ్మకేసీ తన్మయుడై చూస్తూండటం చూసి, శ్రీమంత్రుడు దాన్నికొని చిన్నయ్యకు బహిషా నంగా ఇచ్చాడు.

ఒకనాడు శ్రీమంత్రుడి ఇంటికి ఒక అతిథి వచ్చి, చిన్నయ్య గదిలో ఉన్న చందనరథాన్ని చూసి ముగ్ధుడై, “ఎంత అందంగా ఉంది! ఇలాంటిది ఎక్కడ దొరకుతుంది?” అన్నాడు.

వెంటనే శ్రీమంతుడు, “దాన్నే తీసుకోండి,” అని చిన్నయ్య చేత ఆ రథాన్ని తన అతిథికి ఇప్పించాడు. చిన్నయ్య వున్నప్పుడు ఎంతో చిన్నబోయింది. అది గ్రహించి శ్రీమంత్రుడు, “నేనూ కూడా ఒకప్పుడు శరీరకష్టిం చేసి బతికినవాణ్ణి. నిన్ను అందరికీ నా తప్పుకు గా పిరిచయం చేస్తున్నాను. నువ్వై నాలాగా దానరథం కలవాడివనుకున్నాను,” అన్నాడు.

ఆ మాటతో చిన్నయ్య వున్నప్పుడు శాంతించింది. తరువాత కొద్ది రోజులకు అతిథి తన కూతురిని తెచ్చి, “ఈమెను మీ తమ్ముడికిచ్చి పెళ్ళిచేయ నిశ్చయించాను,” అన్నాడు.

చిన్నయ్యకు చందనమొచ్చివుతో బాటు చందనమొచ్చివులాంటి భార్యకూడా దక్కింది.

పర్షియన్ జానపద కథ:

మిస్కిన్ అదృష్టం

ఒకానొకప్పుడు పర్షియా లో మిస్కిన్ అనే కట్టెలుకొట్టేవాడు ఉండేవాడు. అతడు రెక్కలు వున్న కట్టెలు చేసి కున్నా తన భార్యకూ, ఒక్కగానొక్క కూతురు యా స్మీనకూ కడు మిశుండా తిండిపేట్టలేని కటిక దరిద్రంతో సింసారాన్ని నెట్టుకు రాసాగాడు.

ఒకరోజు వు ధ్యాహ్నం, ఆకలితో కూర్చున్న మిస్కిన్ కూతురు యా స్మీనకు, "పిక్కింట్లో వూ యిం మధ్య తూ న్న వాసిన నేరూ రించింది. భోజన సివు యా నికి అక్కడికి వెళితే, తనకూ ఇంత పేట్టకపోతారా అన్న ఆశ ఆమెలో చిగ్గ రించింది. వాళ్ళు భోజనం చేస్తూన్న సివు యం గమనించి గుమ్మంలోకి వెళ్ళి, "పోయ్యి రాజెయ్యాలి. నిప్పి కాస్త ఇస్తారా?" అని అడిగింది.

ఆ ఇంటి ఇల్లాలు వు ఖం వూ థ్చు కుంటూ, కాలుతూన్న ఒక చిన్న కట్టెపుల్లను తెచ్చి ఇచ్చి, గిరున వెనక్కు తిరిగి వెళ్ళింది. యాస్మీన్ కొంత బాధ పడిందే తప్ప, ఆమెలోని ఆశ చావలేదు. వు రొకసారి ప్రియ త్నించి వూ థ్చాం

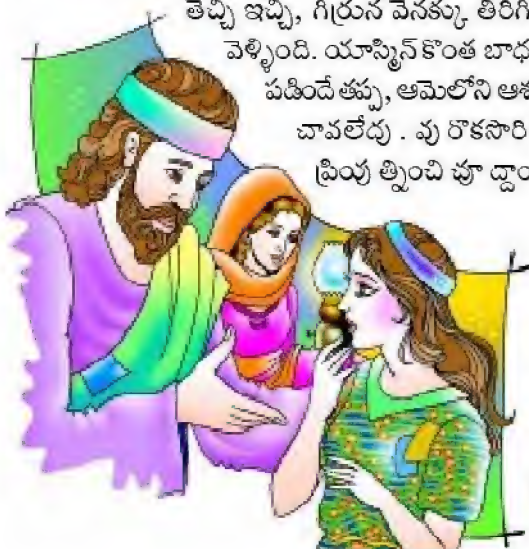
అన్న కున్నది. కొంతసమయా క్క వు శ్శీవెళ్ళి, పిక్కింటి తల్లి మితట్టి, "వీ రిచ్చిన నిప్పి వెలిగిస్తూందే, గాలికి ఆరిపోయింది. వు రి కాస్త నిప్పి ఇవ్వండి," అన్నది.

"నిప్పి చాలా వివేతవృద్ధి. దానిని అలా ఆరిపానివ్వకూడదని తెలియ దా? అయినా, ను మ్మాఅసిలు నిప్పికోసిం రాలేదు. వే వు తింటూ న్నవాటికోసిం వచ్చావన్న సింగతి వూ కు తెలియ దన్న కున్నావా?" అంటూ పక్కింటావిడ కాలుతూన్న కట్టెపుల్లను యా స్మీనకు ఇచ్చి తల్లి మిత్రు దభాలు న వూ సీంది.

యా స్మీనకు తల కొట్టేసినట్టయింది. అవూ నుతో కుంగిపోయింది. సాయంకాలం వచ్చిన తండ్రి, ఆవు వివారంగా ఉండడం చూసి కారణం అడిగాడు. అమె బరిగిన సంగతి చెప్పి కన్నీళ్ళు కార్చింది.

"విచారించకు, తల్లీ! రేమిత్రు రింత కట్టి పిడి కట్టెలు కొట్టి డబ్బు సంపాదించి, నేనే వూ యిం తెచ్చి, వీ అవున్న మండిపేట్టవం టాన," అని తండ్రి బిడ్డను ఆస్వాద్యంగా ఓదార్చాడు.

మిస్కిన్ వు ర్నాథ వేకువజావు న లేచి, అడవికి వెళ్ళాడేగాని, ఒక్క మిల్లకూడా తేలేక పోయాడు. కార్త చిచ్చు కారణంగా అడమంతా తగలబడు తున్నది. వట్టి చేత్తులతో ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. అందరూ ఇంత గంజి తాగి పిత్త కోవలసీ వచ్చింది.

అడవిలో కార్త దిప్పు ఆరడానికి నాలుగు రోజులు పట్టింది. ఐదవ రోజు అడవికి వెళ్ళిన మిషిన్ కట్టలు లేకుండా తిరిగి పోకుడును పట్టుదలతో అక్కడే కూర్చున్నాడు. సాయం కాలపు లుంది. చీకటి అలపు కుంటున్నది. అయినా ఒక్కపిల్ల దొరకలేదు. ఇంటిదగ్గర కూర్చుంటూ ఎలా ఎదురు చూస్తున్నాడో కూడా అన్న బాధతో ఆయన హిదయం వెలవెలలాడ సాగింది. మిషిన్ ఏత్ర మిలమికోడేపాయాడ. బిగ్గరగా వెలపించాడు.

ఆసెపు యంలో కొందరు దివ్యమిత్రులు లకాశమార్గంలో వెకుతూ లతడి ఏడుపును ఆలకించారు. వారిలో ఉపకారబుద్ధిగల యాజాద్ అనే దివ్యమిత్రుడు మిషిన్ వుండు ప్రత్యక్షమై “ఎందుకు ఏత్ర మ్మిన్నామో నీకు ఇప్పిడు వచ్చినట్లుం ఏమిటి?” అని అడిగాడు.

మిషిన్ తన గోతు ను విన్నవించి, “కన్న బిడ్డ అకలి తీర్చలేని నా బతుకు ఎందుకు?” అన్నాడు కన్నీళ్ళతో.

యాజాద్ వంగి గుప్పెడు ఇసుక తీసి మిషిన్ చేతుల్లో పోస్తూ, “దీనిని భద్రంగా దాచు. నీకు వేలు జరగలేదు. నీ బతుకు బాగుపిడ్డాక, కతజ్ఞతతో ఈ సింగతిని పిది మండికి చెప్పు. నాకు పప్పులూ, ఫలాలూ, పిష్టాలూ అర్పించి వాటిని భక్తులకు ప్రసాదంగా పంచుపిడ్డు. అడిగినవారికి చేతనైన సాయం చేస్తూ జీవించు,” అని చెప్పి అదృశ్య ను యాడ.

మిషిన్ ఇసుక ను జాగ్రత్తగా తీసి కు వెళ్ళి, ఇంట్లో ఒక మూలలో భద్రపరిచి పిడు కున్నాడు. తెల్లవారి లేచి పూసరికి,

ఇసుక పోసినచోట ఎంతకాంత్ర లీను తూ రకరకాల పుణులూ, పూణిక్యాలూ కనిపించాయి. మిషిన్ అంత్ర లేని ఆనందంతో, అక్కడే మోకలిల్లి దివ్యమిత్రుడు యాజాద్ ను ప్రార్థించి, భార్యా పిల్లలకు అడవిలో జరిగిన సంగతి చెప్పాడు.

ఆ తరవాత అతడు ఒక నుణిని తీసి కు పోయి ఒక వజ్రాల వ్యాపారికి పూపాడు. దానిని పూడగానే వ్యాపారి కళ్ళు ఆనందాశ్చర్యాలతో మెరిసిపోయాయి. దానికి ధరకట్టి వ్యాపారి ఇచ్చిన ధనం సంచీని పూడగానే మిషిన్ నోట పూట రాలేదు. ఆనందంతో ఉబ్బితబ్బిబ్బయ్యాడు.

అక్కడి నుంచి మిషిన్ అంగడి వీధికి వెళ్ళి సంచీలోని కొంత డబ్బు తీసి మైదలు పిప్పిలూ, ఫిలాలూ, పిష్టాలూ, యాలకులూ కొన్నాడు. వున్న లోనే దివ్యమిత్రుడు పిడికి కతజ్ఞతలు

తెలియ జేశాడు .దేవణ్ణి వ నసారా ప్రార్థించాడు .
ఆ తరువాత విప్పిలనూ , ఫిలాలనూ చుట్టూ
ఉన్నవారికిపించాడు .

ఆ రోజు వు ధ్యాహ్నిం తన కూతురు
యూ స్మీన కోరిన రకరకాల వంటకాలను
తయారుచేసి భార్యాపిల్లలో కలిసి ముందె
న్నడూ ఎర్ర గని వెంపు భోజనం చేశారు .

త్వరలో వు ష్మీనపిరిస్థితి వూ రిపొల్తుంది.
రాజభవనం లాంటి భవంతిని నిర్మించాడు .
అతని ఇల్లు సీరిసింపిడలతో, భోగభాగ్యా
లతో కళకళలాడసాగింది. వు ష్మీనకు దివ్య
పిత్తు ప్పి డిపిట్ట, భక్తిభావం ఇన్ను త్త డించింది.
రోజూ తప్పకుండా ప్రార్థనలు జరుపాడు .
యూ జాద్ కర్రు ణ గ్గ రించి, తనకు పట్టిన
అద స్థిం గురించీ పదిమందికీ చెబుతూ ఫలా

లనూ , విప్పిలనూ ప్రసాదంగా పించేవాడు .
అడిగినవారికి లేదనకుండా చేతనైన సాయం
చేసేవాడు .

కొన్నాళ్ళు గడిచాక అతడొకనాడు కూతు
ర్రు త్త పీలిచి, “అమ్మా, నాకు యా త్ర చేయ
లనిఉంది. రేబ బయ్య లు దేర్ర త్త న్నాన . నేన
వచ్చేంతవరకు రోజూ ప్రార్థనలు జర్రు పిత్రా ,
దేవతాకి అర్పించిన విప్పిలూ ఫిలాలూబద
లకు పించే బాధ్యత నీది. చేస్తామకదా?”
అని అడిగాడు .

“అలాగే నాన్నా! మీరు నిశ్చింతగా వెళ్ళి
రండి,” అన్నది యూ స్మీన.

అయితే, ఆమె మనస్తత్వంలోనూ, జీవన
విధానంలోనూ క్రవుంగా చాలా వూర్పు
వచ్చింది. పిట్టణంలోని సింపిన్నలతోస్పృహం
ఏర్పడింది. కొన్నాళ్ళకు రాకువూ రితోనూ పిరి
చయం కలిగి, స్పృహంగా పిరిణవుంచింది.
రాకువూ రితో కలిసీ ఆమె అప్పిడప్పిదూ
వనవిహారానికి వెళ్ళేది. అయితే, తవు ఈ
ఉన్నతస్థితికి కారణమైన దివ్యపురుషుడి
కర్రు ణన్న పై ర్తిగా వు రిపిపొల్తుంది. తండ్రి
చెప్పి వెళ్ళిన ప్రార్థనలు, ప్రసాదం పంచడం
సింగతికూడా పట్టించు కునేది కాదు .

ఒకనాడు యూ స్మీన రాకువూ రితో కలిసీ
రాజోద్యానంలో విహరిస్తూండగా, నిర్మల
జలంతో ఒక అందమైన కొలను కనిపించింది.
దానిని చూ డగానే, “కొంతలమికొలను లో
హల్లు గా ఈతలాడి స్నానం చేద్దావూ ?”
అని రాకువూ రి అన్నది.

“నాకు ఈత రాదు. నువ్వేవెళ్ళి చేసిరా.
నేను గట్టున ఉంటాను,” అని ఒక చెట్టు
కింద కూర్చున్నది యూ స్మీన.

రాకుమారి తన ఆభరణాలను తీసి
యోస్మీనవు ందుంచి, ఉత్సాహంగా కొలవ
లోకి దిగింది.

కొంతునుమీఅలాగే కూర్చున్న యోస్మీన,
చల్లగాలి పిరవశంతో ఆదపు రచి కళ్ళు
వూసేసింది. ఆ సమయంలో అట్ట కేసేవచ్చిన
ఒకపి రాకుమారి కుతహారాన్ని ఎత్తుకుని
ఎగిరి వెళ్ళిపోయింది. యోస్మీనదానిని గవు
నించలేదు .

స్నానం వు గించి వచ్చిన రాకుమారి తన
కుతహారం కనిపించకపోయే నిరికి దిగ్భ్రాంతి
చెందింది. ఆగ్రహంతో, ‘‘వ్యవంతటి నీచానికి
పాల్పపడతావవు కోలేదు ,’’ అన్నది. యోస్మీన
తనకేపు తెలియ దన్నది. అల్లు నా రాకుమారి
వెళ్ళి, జరిగిన సంగతి తుడికి చెప్పి, యస్మి
ననూ, అమె తల్లినీ చెరసాలలో బంధించేలా
చేసింది.

యాత్రకు వెళ్ళినమిషిన్ తిరిగి వచ్చాడు.
ఇర్ర గ్గ పోరుగులు జరిగిన సంగతి చెప్పారు.
మిషిన్ పిర్ర గ్గ పిరుగున వెళ్ళి రాజు పాదాల
పేటడి, తనన బంధించి, తన భార్య పీల్లలన
ఎడిపించవు ని ప్రాధేయ పిడ్డాత్త .

రాజు కనికరించి అలాగే చేశాత్త .

గొలుపు లతో ఇన్న పి స్తంభానికి బంధించ
బడిన మిషిన్, ఆ రాత్రి దేవణ్ణు వు నసారా
ప్రార్థించాత్త . దివ్యమిత్ర మి ణ్ణి స్మరించాత్త .
అపరాధాన్ని వింపవు ని కన్నీర్లు కార స్త్రా
వేత్త కున్నాత్త .

అర్ధరాత్రి సమయంలో యో జాద్ స్రిత్య
‘‘వైచేసినవైలు వు రవడం నిమ్మి తి చేని
పాపికార్యం! ను వ్యా వు హాపాపిం చేశామా’’
అని వు ందలించాత్త .

‘‘అపూయ కురాలెగ్గ నా కూతుర చేసిన
పాపం అది. అందుకు తగ్గ శిక్ష అమె అనుభ
వించింది. వు మ్మల్ని వించి, వూ మ్మ ద
కర్ర టించి ఈ బాధల బందిఖానా నుంచి
బయటపడే వూర్లం చూ మ్మ’’ అని వేత్త
కున్నాత్త మిషిన్.

ఆ దివ్యమిత్ర మి ణ్ణ దుయ తలచి, ‘‘తెల్ల
వారగానే నిన్న బంధించిన గొలుపు వదులమా
త్తంది. స్తంభం పిక్కన డబ్బు కనిపిస్తోంది. ఆ
డబ్బుతో పిప్పిలూ, ఫిలాల్లా తెప్పించి ప్రార్థ
నలు జరిపామద నీ కష్టాలు కుతహారమా’’
అని చెప్పి అదృశ్యమైపోయాడు.

ఆ రాత్రంతా వు గతనిద్రతో దివ్యమిత్ర
మి ణ్ణి ప్రార్థిస్తూ గడిపిన మిషిన్ కు వూ ర్ల మి
తెల్లవారగానే మెలకువ వచ్చింది. చెప్పినట్టే
తనన బంధించిన గొలుపు వదులై నడవడా

నికి వీలు గా ఉంది. స్తంభం పక్కన ఉబ్బు కనపించింది.

ఉబ్బును తీసుకుని చెరసాల గవాక్షం గుండా బయటకు తొంగి చూశాడు. వీధిలో వెళుతున్న ఒక వు నిషిని పీలిచి, “వు త్రూ! ఈ ఉబ్బుతో, పిప్పిలూ, ఫిలాలూ కొని తెస్తావా?” అని అడిగాడు.

తన కొడుకు అపాయ స్థితిలో ఉన్నాడని తెలసీ పిడావుడిగా వెళుతున్న ఆ పెద్దమనిషి, వు ప్పిన దీన్వోరాన్ని విని, తన కష్టాన్ని పక్కన చెట్టి, అతడిచ్చిన ఉబ్బుతో అతడు చెప్పిన పిప్పిలూ, ఫిలాలూ తెచ్చి ఇచ్చాడు. వు ప్పిన తన కథనుతా అతనికి చెప్పి, దేవుణ్ణి ప్రార్థించి, ప్రసాదం అతనికిచ్చి వింపాడు.

ఆ బాటసారి ఇంటికి వెళ్ళగానే జబ్బు నయమై అతని కొడుకు నవ్వుతూ అతనికి ఎదురు వచ్చాడు. అప్పటినుంచి అతడు కూడా, దివ్యపిత్తు ప్పి ణ్ణి ప్రార్థించడం ప్రారంభించాడు.

దేవతపిట్ల క తజ్జతాభావం పేరగగానే, వు ప్పిన అద ప్పించి వు ప్పీ తిరిగింది. ఒకనాటి

సాయం కాలం రాజు తన కుటుంబంతో, వనంలో విహరిస్తున్నప్పుడు, వాళ్ళ ప్పి థు గా ఎగిరి వెళుతున్న ఒక పక్షి కంఠహారాన్ని రాకుమారి ఒడిలో జారవిడిచింది. దానిని చూసిన రాకుమారి, “నాన్నా! నా కంఠహారం దొరికింది. దీన్నే యా స్మీన దొంగిలించిందని పోరబడ్డాను,” అన్నది.

రాజు, యా స్మీన కుటుంబాన్ని తొందరపడి శించినుడుకు పిశ్చాత్తాపం చెంది, మిమ్మిన్సు చెరసాల నుంచి విడిపించాడు.

“నన్ను వుంపు, పోరబాటుకు విచారిల్లు న్నాను. తొందరపాటుతో చేసిన అపరాధానికి తగిన ప్రాయశ్చిత్తం చేయాలి. నాకుమారుడికి, నీ కుమార్తెకూ వివాహం జరిపించాలి! ప్పి లాంటి భక్తుల కుటుంబంతో వియ్యపు ందడానికి మేమైంతో ఆనందిస్తున్నావు,” అన్నాడు రాజు.

మిమ్మిన్ పరమానందం చెందాడు. రాకుమారుడితో యా స్మీన వివాహం ఘనంగా జరిగింది. అంతా ఆ దివ్యపిత్తు ప్పి డి కర్త ణ అని వు ప్పిన భావించి క తజ్జతతో అందరికీ చెప్పసాగాడు.

ఏవి ఉత్తమమైనవి?

స్వీర్ణగిరి, భువనగిరి ఇతర గ్రామాల రాజ్యాలే అర్జునప్పిటికీ, జలవనరుల విషయంలో రెండు రాజ్యాల మధ్య పెద్ద తేడా ఉంది. స్వీర్ణగిరిలో చిన్నవే అర్జునా పూర్తి జీవనపు లు ప్రవహిస్తున్నాయి. భూమి సారవంతమైనది కావడంతో యేటా రెండు పంటలు పండు తున్నారు.

భువనగిరి పరిస్థితి దీనికి పూర్తి భిన్నమైనది. జీవనపు లు లేమారాజ్యం రుతు వివసాల పూర్గానికి కొద్ది దూరంగా ఉండడం వల్ల సకాలంలో వర్షాలు కురిసి కామాతరపూ కరు మకాటకాలకు గురయ్యేది. అర్జునా, ప్రజాపుత్రే పిరపుల్యంగా భావించే సప్తర్షి ధైన రాజు విమలాదిత్యుడి పాలనలో కష్టజీమా ల్సభ భువనగిరి ప్రజలు క్రమంగా అభివృద్ధి సాధించసాగారు.

ఆ కాలపుట్టంలో ఒకనాడు స్వీర్ణగిరి ఆస్థానంపిడితుడు కవులనాడు భువనగిరి రాజున పూరుషుని, తవు రాజు పిరిపాలనా దృతను కీర్తించిన తరువాత, “పుహారాజా!

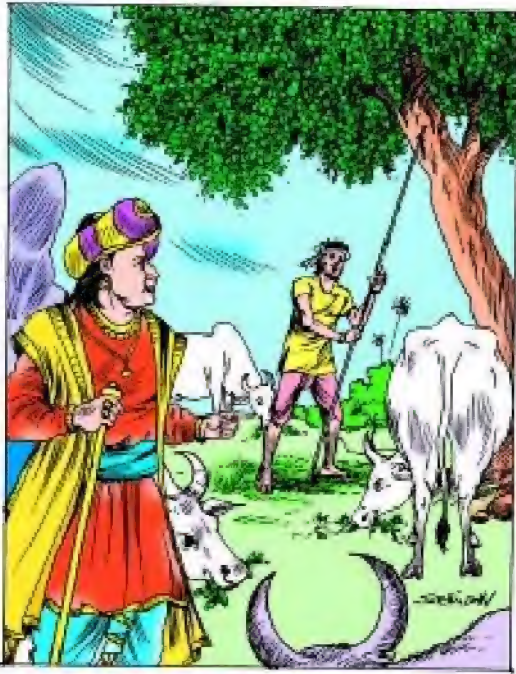
సీరిసింపిదలకే కాదు; నీకు కళలకూ నిలయం పూ స్వీర్ణగిరి రాజ్యం!” అన్నాడు.

“చాలా సంతోషం,” అన్నాడు రాజు విమలాదిత్యుడు పుండహాసం చేస్తూ.

“పూ పుహారాజు, పూ నిలహాలన అపులు చేయడం కారణంగా ఈనాడు దేవభాషి అర్జున సింహితం సేథం రానివారు పూ రాజ్యంలో లేరు. పూ ప్రజల తెలివితేటలూ, పుధానిపిత్తి అద్వితీయం!” అన్నాడు కవులనాడు పుమంతో గొప్పగా.

దానిని విని రాజు వక్షసంగా ఉండడం గుఱు నించిన ఆస్థానకవి కుప్పురుడు, “ఆర్యా! తవు రాజ్యంలో ఉన్న సీరిసింపిదలూ, కళలూ ఇక్కడ లేకపోవచ్చు. అర్జునా, తెలివితేటలూ, పుధానిపిత్తి తవు రాజ్యప్రజలకే సొంతం అనుకోవడం భావ్యం కాదు. పూ ప్రజలు కూడా తెలివితేటలలో ఎవరికీ తీసిపార్చిన వారు కాదు,” అన్నాడు విసయంగా.

“దానిని నిరూపించగలవా?” అన్నాడు కవులనాడు పుపిట్టదలగా.

“అ సింగతి తవు రే స్వీయంగా పిరించ వచ్చు. కావాలంటే పూ పిల్లెడిజల నుంచే తవు పిరించ ప్రారంభించండి,” అన్నాడు కుమారుడు.

“అలాగా! అయితే ఇప్పడే పోస్తావు,” అంటూ లేచి సింహాన్నించి విసిరి గావెలుపలకి నడిచాడు కవులనాడు.

పురుషుడు ఉదయం ఆయన నగర శివార్లలో ఉన్న ఒక చిన్న గ్రామాన్ని సీపించాడు. పిల్లలకు పిడతలు రగా ఉన్న గుట్టదగ్గర పిశుము కాస్తా బక్కచిక్కిన ఒక యువకుడు కనిపించాడు. కవులనాడు అతన్ని సీపించి, “సీపరేవుటి నాయనా? ఏం చేస్తా న్నావో?” అని అడిగాడు.

“నన్ను రంగన్న అంటారు. తువుకాయలు కొన్నిన్నావు, తెలియడం లేదా?” అన్నాడు యువకుడు కొంత కదలి నేలకు తాటిస్తా.

“ఎర్రని ఎండలో ఇలా కష్టపడకపోతే, నీడుట్టున ఏదైనా ఉద్యోగం పూవు కోరాదా?” అని అడిగాడు పిండితరు.

“అరం పుక్క రానివాణ్ణి. నాకెవరు ఉద్యోగం ఇస్తారు. అయినా, అందరూ ఉద్యోగాలకోసం పట్నాలకు వెళ్ళడంతే, ఇలాంటి పిన్నులు ఎవరు చేస్తారు?” అన్నాడు రంగన్న.

పిండితరు చిన్నగా నవ్వి, “రంగన్నా, నాకు పూవు సిందేహాలున్నాయి తీరుస్తావా?” అని అడిగాడు.

“తవు బోటి పేదల సిందేహాలను నేను తీర్చడమా? అడగండి. తెలిసిన పుట్టుకు చెబుతాను,” అన్నాడు రంగన్న.

“పువ్వుల్లో ఉత్తమమైనది ఏది?” అని అడిగాడు పిండితరు.

“తావు రవిశ్యామ,” అన్నాడు రంగన్న వెంటనే.

“అహా! సరిగ్గా చెప్పావు. లక్ష్మీ సరస్వతులకు నిలయమైనది తామరపుష్పం!” అని అభినందించిన పిండితరు, “నీళ్ళల్లో ఉత్తమమైన నీరు ఏది?” అని అడిగాడు.

“సేలయ్యేటి నీళ్ళు!” అన్నాడు రంగన్న.

“శివమణి జటాజూటం నుంచి జాలువారే ఆకాశగంగను తలపించే స్వచ్ఛమైన నీటిని చెప్పావు,” అని పండితుడు రంగన్న భుజం తట్టి, “వెలుతురులో ఉత్తమమైనది ఏది?” అని అడిగాడు.

“నీరు రుగ్మిణి వెలుతురు,” అన్నాడు రంగన్న.

“వెలుగులన్నిటికీ మూలమైన ఆ సూర్య భగవానుడి దివ్యకిరణాలే ఉత్తమమైనవి. అద్భుతంగా చెప్పావు. నీ తెలివితేటలు అమోఘం,” అంటూ పండితరు పట్టరాని

అనుచుండో తన ఉంగరం తీసి రుగన్న వేలికి తొడగబోయాడు.

రుగన్న దానిని తీసి కోకుండా, “అగండి. మీరు అడిగిన ప్రశ్నలకు మరొకటిగా అందరూ చెప్పికునే సిపూధానాలే నేనూ చెప్పాను. దాని కెందుకు బహుమానం?” అన్నాడు.

“అంటే, ఎవరికీ తెలియని సిపూధానాలు నువ్వు చెప్పగలవా?” అని అడిగాడు పిండితూడు ఆశ్చర్యంగా.

“ప్రియ తీస్తాను,” అన్నాడు రుగన్న వినయంగా.

“చెప్పివురి, ఆలస్యం దేనికి?” అన్నాడు పిండితూడు.

“ఉత్తమమైనపుష్పం తామరకాదు; ప్రతి పిత్తూ! తామరపిత్తూ పూదానికి అందమైనదేగాని సాయంకాలానికి వాడిపోతుంది. ప్రతిపిత్తూపీండగా, కాయగా, ప్రతిగా పూరి వస్త్రాలుగా ఉపయోగపడుతుంది. అందుకే

అది ఉత్తమమైనపుష్పం. ఎడారిలో లభించే ఉత్తమపుష్పం నీళ్లు. ఎందుకంటే అవి ప్రాణాలు కాపాడుతాయి. ఇకవెలుతురు అంటారా? కరుణాస్వభావుడైనవారి కంటి చూపులో మెరిసే ఉత్తమమైనవెలుతురు. అది దీప్తలను రోస్పింది గనక!” అన్నాడు రుగన్న.

ఆ వివరణను విన్న కవులనాడు రుగన్న ఆసాధారణ ప్రజలకు మృగ్యుడుగా ఉన్న రుగన్నను ఆప్యాయంగా కాగలింపు కున్నాడు. తానూ, తన రాజ్యప్రజలే అందరికన్నా తెలివితేటలు కలవారన్న ఆయనలోని అహంభావం పటాపంచలయింది. ఒకప్పుడు ప్రకృతి ప్రతి కూల పరిస్థితులకు ఎదురొడ్డి అభివృద్ధి సాధిస్తూ, మరొకప్పుడు విద్యావిషయాల్లోనూ అసిపూన ప్రతిభను కనబరుస్తూన్న భువన గిరి ప్రజలనూ, వారిని సరైన పద్ధతిలో పాలిస్తూ వుండు కుసుమిస్తూన్న రాజావిపులాదిత్యుణ్ణి మెచ్చుకుంటూ తన రాజ్యానికి తిరుగు ప్రయాణపు యాత్ర.

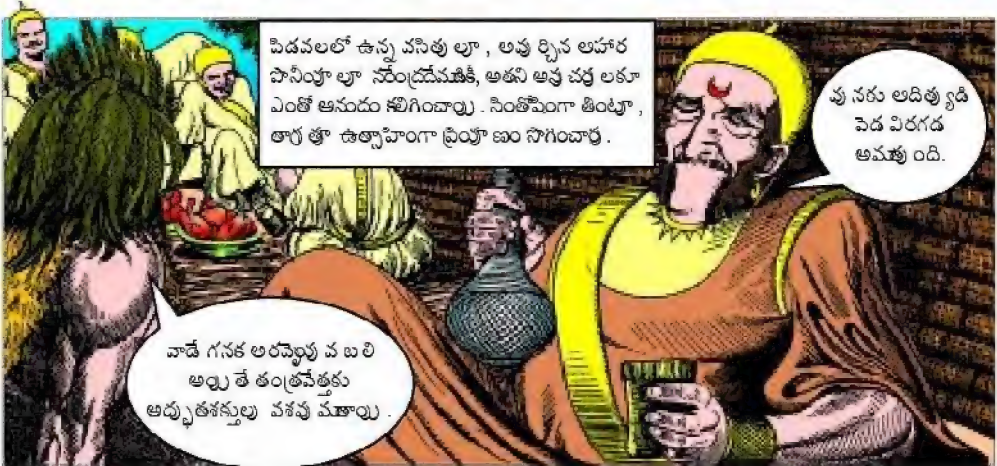
అజేయుడు గరుడుడు!

23

చిత్రాలు: పాణి

రాజు ప్రాసల అశ్వదండం, అదివృత్త తన అన్న చక్క లజ్ - రాజుద్రోహులైన నరేంద్రదేవ, రవింద్రదేవ అట్టకట్టలదాసికి తాగుతారు. ఉన్న సిద్ధదేవు చేత కున్నాడు. పరిసర ప్రాంతాలను పరిశీలించి దుష్టుల తన అన్న చక్క లజ్ సింహాద్రి. వాళ్ళ ఒక కొండ జాతి యైన పరిశీలన వరుల జంటను పట్టుకున్నాడు. వారిద్వారా తాగుతారు నాగుండు గురించిన విషయాలు కన్ను తెరిచారు. నరేంద్రదేవ తన అన్న చక్క లజ్ తిరుగు ప్రయాణమై, కొండజాతి నాయకుడు దారి చూపగా నవ్వి నదిపై చాటానికి విడవడం విశ్వాత్మ.

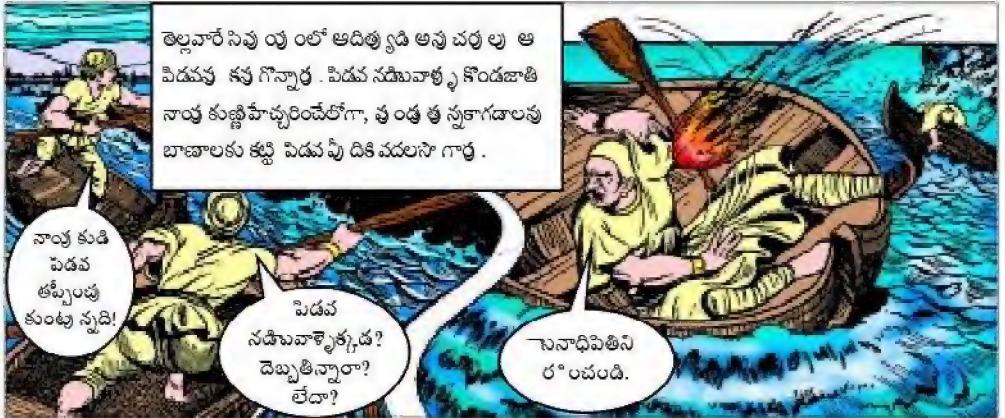
విడవలలో ఉన్న వసేతు లూ, అవు ర్భివ లహార సానియో లూ నంద్రదేవతాకి, అతని అన్న చక్క లకూ ఎంతో ఆనందం కలిగించాయి. సింహాద్రిగా తింటూ, తాగుతూ ఉత్సాహంగా ప్రయాణం సాగించారు.

వాడే గనక అరవెల్లు వ బలి అల్లుతే తంత్రవేత్తకు అద్భుతశక్తులు వశమే మాయ.

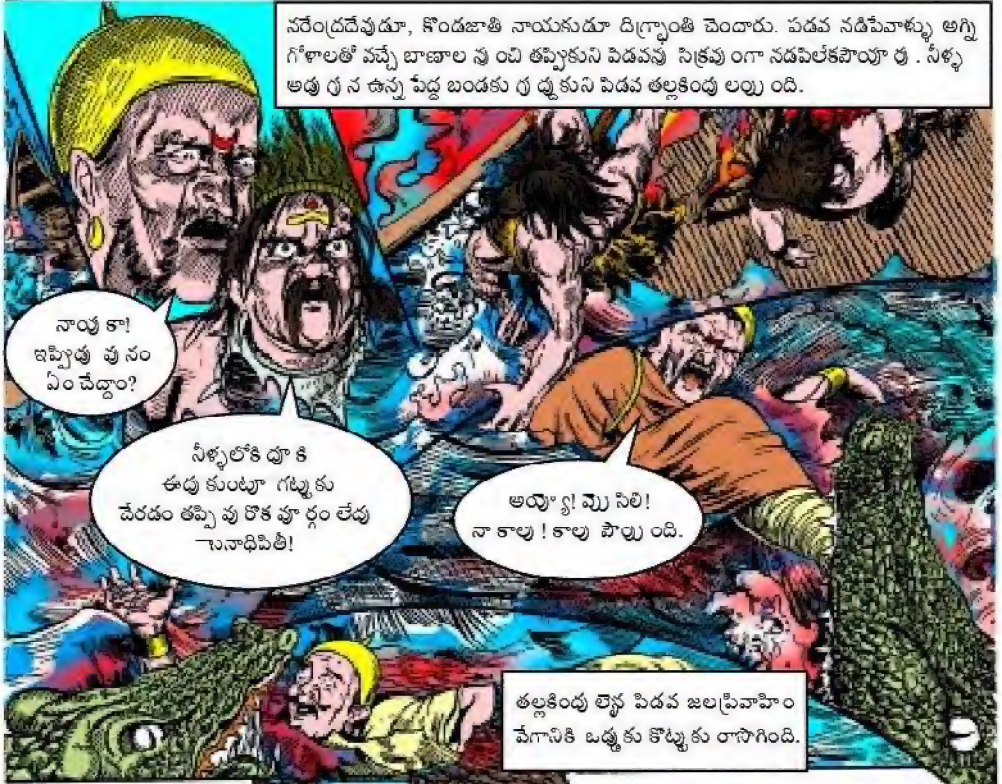
చుట్టూ వెన్నెలకాంతి, చల్లని గాలులు, పడవ నడువాళ్ళ పాటలు ఇవన్నీ సుఖ కూరడంతో విడవలోనివారు హాయిగా నిద్రపోయారు.

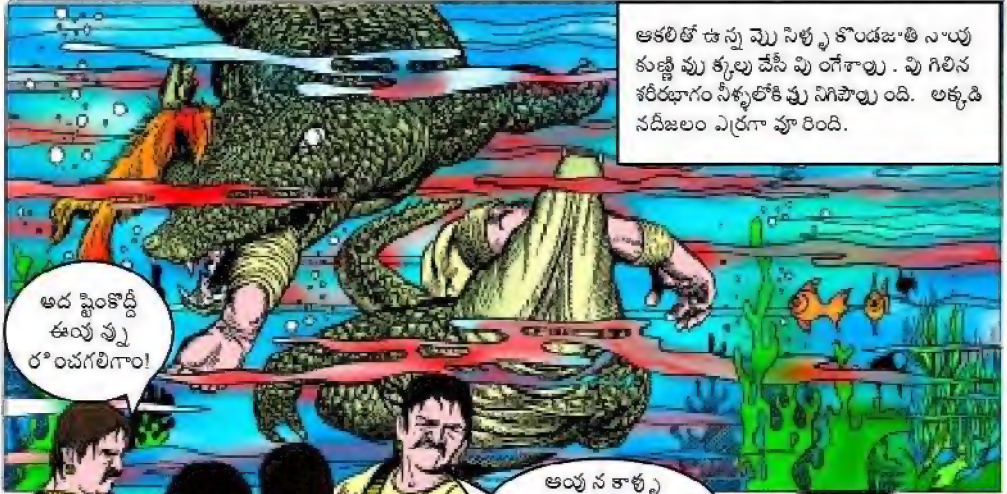
తెల్లవారేసిరికి పు నం గవ్యం చేతు కోవాలి.

నరేంద్రదేవతూ, అదే అన్న చర్మం తప్పింపు కోవడానికి గాని, ఎవరైతే కొట్టడానికి గాని, సమయం లేకపోయింది. సింపుగోళాల
దాడి నుంచి తప్పింపు కోవడానికి పిడవవాళ్ళు, నీళ్ళలోకి దూకారు. మొసళ్ళు వాళ్ళకే రాసాగాయి.

అకలితో ఉన్న మొసళ్ళ కొండజాతి నాయకుణ్ణి పుక్కలు వేసి మింగేశావు. మిగిలిన శరీరభాగం నీళ్ళలోకి పునకిపాల్చింది. అక్కడి నదిజలం ఎర్రగా పూరింది.

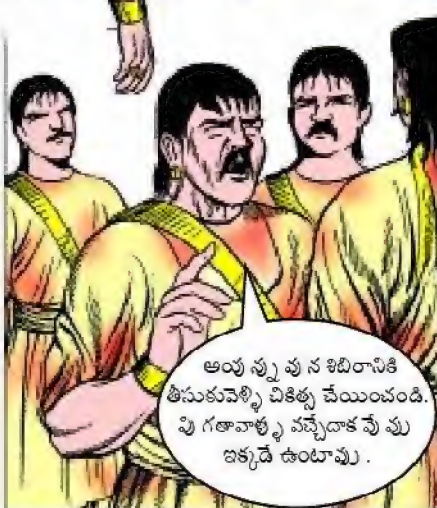
అదజ్ఞాంకొద్దీ
ఈయన్ను
రంపగలిగాం!

అయినకాళ్ళు
కనిపించడం లేదు! ఒక
చెయ్యకూడా లేదు!

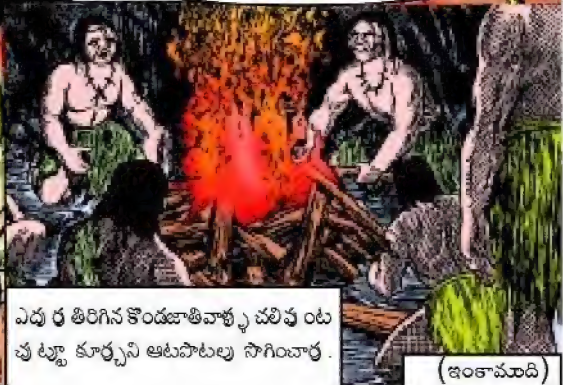
నరేంద్రదేవత
స్నేహిలోకి ముచ్చదాలా
పెచ్చాల్సాపి పెద్దాడు!

ఈయన స్నేహి
కోల్పోయాడు!

నేనంతో పాపించేశావు! నేనొక ద్రోహిని!
వు హాపాపిసి! నన్ను కాపాడకండి!
చంపేయండి!

అయినపుడు నీ కిదిలానికి
తిసుకున్నెళ్ళి చికిత్స చేయించండి.
మిగతావాళ్ళు వచ్చేదాకా మేము
ఇక్కడే ఉంటాము.

ఎదురతిరిగిన కొండజాతివాళ్ళు చలివుంటు
వుట్టూ కూర్చుని ఆటపాటలు సాగించారు.

(ఇంకామంది)

వివోద

సమయం

ముక్కలు అతికించి బొమ్మను సరిచేయండి!

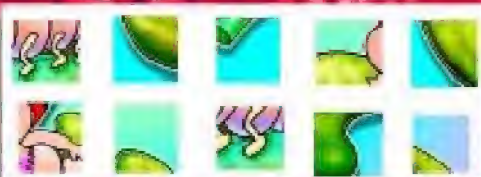
అయ్యో! అందుగా కనిపిస్తున్న ఈ కీటకం బొమ్మపై ఎవరో అక్కడక్కడ కత్తిరించి పాత్ర చేశారు. కత్తిరించిన భాగాలను వీరి వుళ్ళీ అతికించి బొమ్మకు మునుపటి నింపు దనం చేకూర్చాలని కుంటున్నారా? అయితే, మొదట పేజీ అడుగున చతురస్రాకారా

లతో ఉన్న భాగాన్ని మొత్తం, అలాగే కత్తిరించి ఒక కార్డ్ బోర్డుపై ద అతికించుకోండి.

ఆ తరువాత ఒక్కొక్క ముక్కనూ పిరికిలనగా చూసి, కత్తిరించి సరైనచోట అతికించండి.

వీ బొమ్మపై పేర్లున్న బొమ్మతో సిరిచూసి కోండి.

పుట్టగొడుగు చిక్కుదారి

కింద నుంపు న్న కందిరీగకు
పేస్తు న్న తన అవృత్తపు ఇంటికి
వెళ్ళాలని వుంది. ఎంత గీపెట్టినా
దాని కంఠస్వీరం లోపలికి విసిపించ
డంలేదు . పిట్టగొడుగు కాండం
వీధు గా ఇంటి గుర్తు వరకు
ఒకే ఒకదారి వూత్రవు ఉంది.
అల్లుతే అది వురీ చిక్కుగా
కనిపిస్తోంది. వీధు దానిని కాస్తా
సరైన మార్గంలో నడిపించి దారి
చూపగలరేమో చూడండి!

(సమాధానాలు 66వ పేజీలో)

జత

కలపండి

ఆధునిక దుస్థితిలో
గొడుగు పట్టుకుని
దర్జాగా నిలబడిమూది
కప్పు ఈ ఖడ్గపు గం?
ఇక్కడున్న ఆరు
బొమ్మలలో
రెండుమాత్రమే
ఒకేవిధంగా
ఉన్నాయి. ఆ
రెండింటినీ జత
కలపండి చూద్దాం!

చందమామ

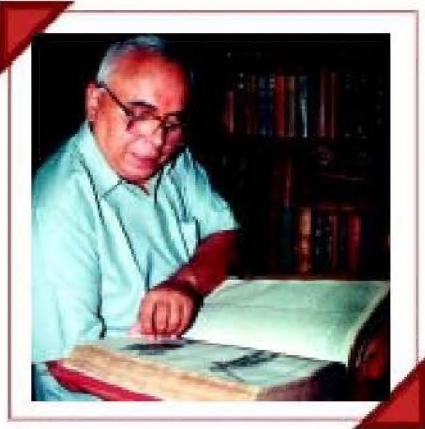
65

జనవరి 2003

వ్యాఖ్యలు
రాయండి!

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

ఈ ఫోటోలకు ఒక్క పూటలోగాని, చిన్నవాక్యంలోగాని వ్యాఖ్యలు
రాస్తే గలరా? రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.

వ్యాఖ్యలను కాంపీటీషన్ పొజుకార్త పేర్ల రాసి ఈ నెల 25వ తేదీలోగా మాకు అందేలా పంపాలి. పోటీ
ఫలితాలు మార్చి 2003 సంచికలో ప్రచురిస్తాం. ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమతి.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చందమామ, 82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ,
ఈనాట్టు తాంగల్, చెన్నయ్ - 600 097.

అభినందనలు

నవంబర్ 2002 సంచికలో బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్యలు వివరించాము:

బి.రవిచంద్ర
ఎన్.డబ్ల్యు. డి. ఏ
ఎం-24
విజయ నగర్

ఫోన్ నెంబర్-751014.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

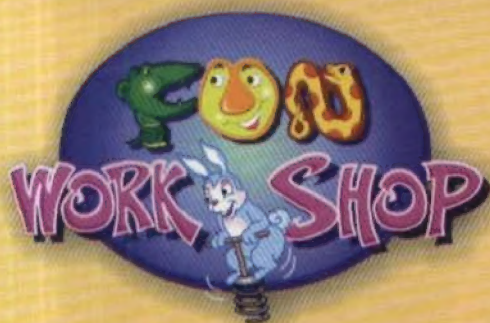
మొదటి ఫోటో: పురిపాలన పూట!
రెండవ ఫోటో: విస్తార నాటకం!!

వినోద సమయం సమాధానం (పేజీ 64)

జత కలపండి: 2,4 బొమ్మలు ఒకేవిధంగా ఉన్నాయి.

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 600 026 on behalf of
Chandamama India Limited, No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097. Editor: Viswam

Chandamama CD-ROMs, are also available at all leading bookstores in India.

Its hours of
non-stop fun!

Create your
own Posters
Learn to Draw
Click to Paint
Drag and Drop
to Dress Up
your family

RS. 199/-

>DIRECT MAIL OFFER FOR CHANDAMAMA READERS<

To avail 20% discount on Chandamama CD-ROMs, please write to the Project Head Multimedia with your :

Name & Mailing address

Fun Workshop ☐ Copies

Early Reader Series
Jataka Tales Level 1 ☐ Copies

Total Copies : x 199

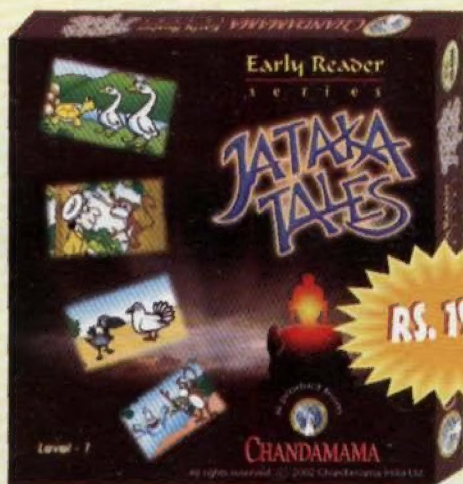
Please add delivery charges : By Regd. Post Rs. 41/- per CD and Rs.25/- for out-station cheques.

Enclose your order with a Cheque / DD, drawn in favour of Chandamama India Limited, payable at Chennai.

* Offer available only for Indian residents.

CHANDAMAMA'S EARLY READER SERIES Level-1

(FIRST 100 HOURS OF
LANGUAGE LEARNING)

JATAKA TALES - Early Reader Series (Level 1) teaches children to instantly recognise 100 sight words in English. It promises clean fun, good learning and a superior pedagogical approach.

It is the first of a 3-series pack.

These CD-ROMs can also be used for any ESL (English as Second Language) course or Adult education programs that teach English.

Across media,
a common tradition!

For trade and commercial enquiries contact:

Project Head, Multimedia
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony,
Ekkatuthangal, Chennai - 600 097, India.
Ph : 91-44-2347384, 91-44-2347399
Visit us at <http://www.chandamama.org>

న్యూట్రిన్ కోకనక కావో! క్రికెట్ S.ఆఫ్రికామే దేఖో!!

Nutrine
Wishes a
Happy & Prosperous
New Year
2003*

న్యూట్రిన్ కోకనక ర్యాపర్ లోపల
ముద్రించి పున్న అక్షరాలు మరియు
పరుగులు సేకరించి అద్భుతమైన
బహుమతులు గెలవండి!

300 పరుగుల స్కోర్ సేకరించి
గెలవండి.

ORPAT HL 3008 కాలుక్యులేటర్లు
మొదటి 3000 ఎంట్రీలకు
ఎల్లీ బర్గ్ బహుమతులు

క్రికెట్ చూడడానికి
బంపర్ బహుమతి
దక్షిణాఫ్రికా* ట్రిప్
**NUTRINE
KOKANAKA**

అక్షరాలు సేకరించినప్పుడు
మొదటి 6 విజేతలకు!

బులీనయమ్
బిడియో గెమ్స్
గెలవవచ్చు

KOKANAKA

అక్షరాలు సేకరించి
మొదటి 2000 ఎంట్రీలు

డిజిటల్ క్యాలిండర్లు
గెలవవచ్చు

NUTRINE

అక్షరాలు సేకరించి
మొదటి 3000
ఎంట్రీలు

The Real Coconut ... Enjoy

India's largest selling sweets and toffees.

* Conditions apply

* అక్షరం పూర్తిగా పున్న మరియు దమ్మ పున్న రాష్ట్రం మాత్రమే అంగీకరించబడినాయి. * ఒక రాష్ట్రం ఒక పూర్తి అక్షరం మాత్రమే ఎంట్రీగా పంపాలి. * ఈ ఆఫర్ కోకనక అన్ని రకాలకు కూడా వర్తిస్తుంది. * ఈ ఆఫర్ లీకుండామా న్యూట్రిన్ కోకనక లభిస్తుంది. * ఈ ఆఫర్ ప్లాక్ పువ్వులవలెనూ మాత్రమే అమలులో ఉంటుంది. * అన్ని వివరాలు చిత్తూరు (ఆం. ప్ర.) న్యాయస్థాన పరిధిలోనే పరిష్కరించుకోవాలి. * న్యూట్రిన్ మేనేజ్మెంట్ వారిదే తుది నిర్ణయం. * ఈ ఆఫర్ జనవరి 31, 2003లో ముగుస్తుంది. * బంపర్ బహుమతి గెలిచినవారు విజేతలకు రోజు వుండాలి.